

Pohádky pro pokročilé
Delicie Nerková

EPIŠTOLA ČTENÁŘŮM

Milí čtenáři,

závěru každého dne, ať už padá večerní mlha a stíny vládnou či západ slunce připravuje příchod tmy, neměli bychom být smutní. Vždyť na konci dne jsme vděční, že jsme mohli mít příběh. Svůj vlastní příběh prožitého dne. Ne každý z nás dokáže ten svůj vlastní sdělovat. Natož pak třeba příběhy druhých vyprávět...Vždyť není vždy snadné udělat si čas a před usnutím to prožité si zpětně ještě znovu připomenout a hlavou nechat projít. Máme se natolik rádi, že jsme ochotni rozpomenout se? Podívat se zpět?

Přiznávám, já se často už jen těším na spánek. A poslechnout si příběhy druhých? Ach ano!

Když tedy trochu času zbývá a aspoň něco sympatií je k mání. Mnohdy ještě odvaha. To když dojde na srovnávání s našimi prožitky, názory a zkušenostmi. Bez důvěry raději nezkoušet! A když, tak nejlépe ve spojení s nadějí.

A teď si představme takového naslouchajícího spisovatele. Toho, který příběhy vlastní i ty odposlechnuté chce dále vyprávět. Zveřejnit je a poslat dál s odhodláním potěšit své posluchače nebo čtenáře. Co nemůže scházet? Ano, láska k druhým. Naděje a víra, že se neobrací k hluchým. Že bude vyslechnut. Vyprávěč věří, že jeho úsilí má smysl. Přitom překonává své obavy a mnohdy i zbytečnou autocenzuru. Nelituje námahy, zmáhá své zábrany. Veden touhou, ať jeho i naše příběhy mají pokračování. Aby nezvadly ve tmě noci, nýbrž se

potkávaly a protkávaly navzájem, žily dále a pěkně rozkvetly. Možná už bez našeho dozoru.

Posluchači vděčně naslouchají, čtenáři obracejí stránky. Sdílení zážitků povzbuzuje, zvláště, jsou-li předávány jazykem čistým a srozumitelným. Takové vyprávění, zvláště, když je pohádkové, může obohatit i ty naše každodenní příběhy.

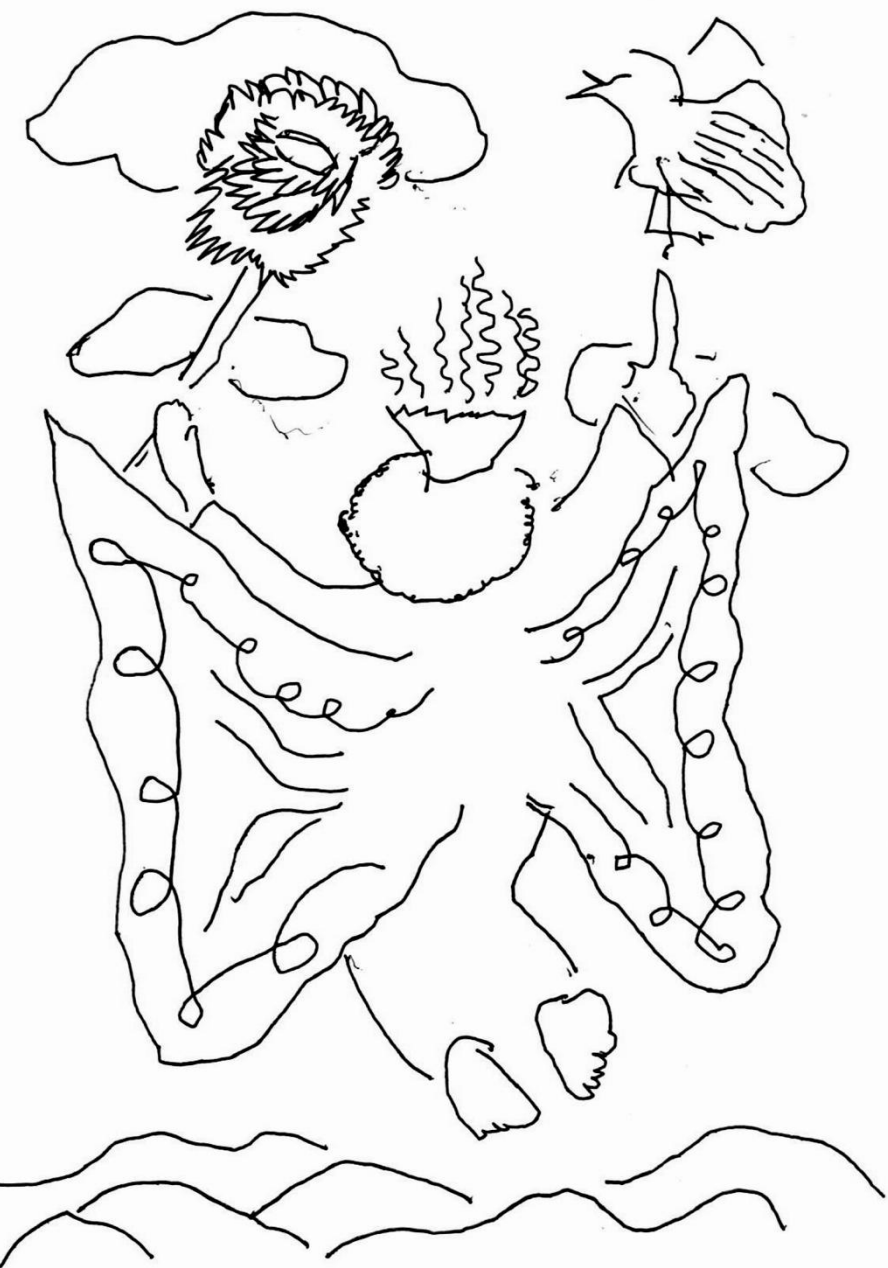
A hlavně, těšíme se, co bude zítra. Bude pokračování! Zas další příběhy, další setkávání, rozvíjející naši naděje, jinými slovy budoucnost. Jsme vděční za to, že máme příběh. A ten začal ještě před tím naším osobním, už před námi, dávno. Nepamatujeme... Proto si necháváme vyprávět. Pohádky. A také podobenství.

Setkáváme se v nich s nečekanými nebo krásnými zážitky a věcmi. Objevujeme horu zelenou a horu modrou. Potkat je možno anděla nebo semínko pampelišky a proletět se s ním nad královstvím dobra nebo zla. Dostávat bez zásluhy hrnečky malované a kouzelné. Hloupé i moudré princezny, hodní i nehodní příbuzní dostanou lekci lásky a odpuštění, spravedlivou odplatu za své činy. Na slavnosti i v boji se můžeme setkat s milosrdným králem i s místním blázínkem. Hlavním poselstvím je, jak si možná uprostřed vyprávění uvědomíme, dozvědět se o tom, že nás má někdo rád, že nezaslouženě míří láska i k nám. Ach, jak krásná zvěst! Ta stále nová dobrá zpráva!

Zdar pohádkám! Díky autorce a díky všem vypravěčům!

V Praze 15. ledna 2024

Tomáš Najbrt

KŘÍDLA

Chlapcův pokoj vyhlížel při pohledu shora jako zářící hvězda. Světlo, které vydával, odráželo se teplým a jasným odleskem na sněhu Palácového nádvoří. Sněhu bylo tolik že se Andělovi zdálo, jako by se celá Mléčná dráha rozlila po zemi, kterou měl navštívit.

Andělova cesta do Paláce nebyla náhodná. Dostal od Panovníka naléhavý vzkaz s prosbou, aby, má-li v sobě dost lásky na takový úkol, neprodleně navštívil Chlapce, který již dlouho churaví a nemůže se z těžké nemoci uzdravit.

Pro Chlapce měl Anděl hodně lásky, a ještě trochu navíc pro případ, že by nějaká nahodilá práce vyžadovala větší nasazení. Věděl, že lásku lze obnovovat a rozmnožovat takřikajíc neomezeně. Jen se musí včas rozeznat, kdy jí v srdci ubylo. Pak je třeba rychle se odebrat k Panovníkově trůnu, kde se láskou přímo plýtvá. Každý, kdo potřebuje a chce, může si jí nabrat plné srdce a i víc, unese-li jí tolik.

Anděl se spolu se sněhovými vločkami snesl na okenní římsu. Chvilí jen tak poseděl a pak Panovníka požádal o požehnání ke službě, která ho za oknem Chlapcova pokoje čeká. Když načerpal dostatek síly, radosti a naděje, vešel rozzářeným oknem dovnitř. Stála zde krásná bílá a stříbrná postel s nadýchanými záclonkami. Bylo takové ticho, že se zdálo, jako by v posteli nikdo nebyl.

Anděl se postavil k nohám postele a potichu zazpíval zvláštní píseň velmi zvláštním způsobem. Měla-li ta píseň nějaká slova, dalo se těžko říci, jakou řečí je zpívána. Měla-li nějakou melodii, nedala se

vůbec zapamatovat. Hlas Anděla byl také podivný, vzrušující, temně sladký jakoby s množstvím modrých odstínů. Nedalo se ale poznat, jestli se podobá lidskému zpěvu nebo nějakému hudebnímu nástroji, na který si honem nemůžete vzpomenout, když ho slyšíte. Chvíli to dokonce vypadalo, jako by těch nástrojů bylo víc a pak zase jen jediný.

Chlapec nespál. Dokud se však neobjevil Anděl, nestálo mu nic na světě za to, aby otevřel oči nebo se do čehokoliv zaposlouchal. Nestál o hudbu, nestál o lidské hlasy. Od té doby, kdy probodl své uši zlými zvuky, oči zlými obrazy, ruce zlými činy a své srdce zlými myšlenkami, nestál už o nic z toho, co míval rád. Nehrál si, nesmál se, neučil se, nečetl, nesnášel ani pohlázení. Někdy mu přivedli rozkošného psíka, ale nechtěl se s ním ani mazlit, ani běhat v zahradě. Chlapec nechtěl nic, a tak na něho pomalu všichni zapomínali. Zůstával tedy celé dny i noci sám ve své nádherné a zoufale smutné posteli, v pokoji plném vzácných hraček, na které se prášilo. Chtěl mít jen naplno rozsvícený lustr, do jehož oslnivého světla se někdy dlouze díval. Představoval si, že je to slunce, kterým jednou proletí jako blesk. Občas ho v pokoji navštívil lékař, aby zkontroloval, zda ještě žije. Někdy také přišla Chůva, nesměle ho pohladila a natřepala mu hedvábné polštáře pod hlavou. Když jejímu pohlázení uhnul, odešla z pokoje a tajně, aby ji neviděl, otřela si oči mokré od lítosti. Jenže Chlapec si už dávno takových věcí nevšímal. Už ho opravdu nic nezajímalo.

Když Anděl dozpíval svou tajemnou píseň, posadil se vedle Chlapce, který vystrčil hlavu zpod příkrývky a přivřenýma očima pozoroval tu zvláštní bytost.

„Dobrou noc,“ popřál tiše Anděl chlapci.

„Nebudu spát, tak mi nic nepřej,“ utrhl se na Anděla Chlapec ochraptělým hlasem. Ani si nevzpomínal, kdy naposled na někoho promluvil.

„Nemusíš spát, jestli nechceš. Budeš i tak mít dobrou noc, když ti ji přeju.“

„Ty umíš plnit přání?“ zeptal se Chlapec lhostejně.

„Neumím,“ doznal Anděl. „A ani nevím, jestli si něco přeješ.“

„Přeji si jedinou věc!“

„A to?“ zeptal se Anděl, ačkoliv mnohé věci o Chlapci znal z obrazů, které viděl za jeho očima.

„Chci, abych nebyl. Chci, abys nebyl ani ty. Chci, aby Palác se vším zmizel a už tu nic nebylo. Nebo jen moře písku, nebo moře vody. Anebo jen prázdnota.“

„To se dá zařídit, pokud je to ovšem opravdické přání. Jenže mně se zdá, že to opravdické není. Že je to jen takový sen, do kterého se dá utéct, když je člověku špatně.“

Chlapec mlčel. Pak řekl:

„Chtěl bych brečet, ale říkali, že to nesmím. Že jednou ze mě bude Císař a byla by hanba, kdyby budoucí vládce brečel jako nějaká usmrkaná holka. Já bych teď tolik chtěl brečet, když už vím, že ze mě žádný císař nebude. Jenže nemůžu... Nemůžu!“

„Zdá se mi,“ pravil Anděl zamyšleně, „že tohle je opravdické přání. To by se snad mohlo vyplnit. Zadíval se oknem kamsi daleko a opět začal tím svým divukrásným způsobem zpívat. Tentokrát měl jeho zpěv barvu zlatě růžovou a trochu fialovou, slova se podobala spíše labutí než lidské řeči. Hlas pomalu pronikal Chlapcovým srdcem, až se dostal do očí, aby probudil mrtvé slzy. Netrvalo dlouho a slzy se mu vydraly ven tmavými řasami. Anděl vzal Chlapce do náruče, lehounce ho ovíval křídly a houpal ho ve svých pažích něžně jako mořská vlna,

dokud se slzy nezastavily, dokud se neztišil bolavý a úlevný pláč.

Chlapec dlouho plakal v Andělově náruči. Prožíval svůj pláč tak hluboce, že si ani nemohl všimnout, jak se v pláč nepozorovaně proměnila i Andělova píseň, ačkoliv vůbec nebyla smutná. Slzy obou se spojily a jako perly se kutálely po podlaze. Nakonec se rozpustily před ohněm plápolajícím v krbu.

Chlapec usnul. Anděl ho políbil a šeptem slíbil: „Zase k tobě přijdu. Jsem s tebou rád.“

Nazítří brzy ráno požádal Anděl sluneční paprsky za oknem, aby ozářily Chlapcovu postel. V pokoji bylo tak pohádkové světlo, že velký křišťálový lustr samým zahanbením zhasl. V paprscích tančila prachová zrnka, která se proměnila v maličké zlaté včely. Včely zpívaly jantarově medovou píseň o slunci, květinách a ranním vánku, což Chlapce probudilo ze sna. Díval se upřeně na tanec zlatých včel tak dlouho, až se v jeho čokoládových očích rozsvítila malá sluníčka.

„Dneska ti to moc sluší. Přeji ti dobré jitro,“ ozval se Anděl, který se také s velkým nadšením díval na roztančené včely.

„Nemohou nás popíchat?“ zeptal se Chlapec s pohledem směřovaným na kouzelný balet.

„Myslím, že nemohou. Jsou to jen prachová zrnka,“ uklidňoval ho Anděl.

„Proč ale bzučí, tancují a voní?“ nedal se Chlapec zmást.

„Asi proto, že si dnes ráno přejeme vidět něco neobyčejného a moc krásného,“ zněl Andělův názor.

„Jak to, že tu ještě jsi?“ otázal se Chlapec Anděla.

„Nejsem tu ještě, ale zase,“ upřesnil Anděl svůj pobyt v Chlapcově pokoji. „A jsem tu proto, že je mi s tebou dobře. Rád bych tu nějakou chvíli zůstal, jestli ti to ovšem nevadí.“

Chlapec se na okamžik zamyslel. Obvyklé bylo, zvláště v poslední době, že mu velmi vadila přítomnost kohokoliv živého v pokoji. Ale tahle bytost možná není živá, možná se mu jen zdá.

„Jsi živý?“ zeptal se.

„Jak se to vezme. Nejsem živý ani neživý. Prostě jsem.“

„Zdálo se mi, že mě chováš. Zdálo se mi, žeš mi dal pusu na dobrou noc. To bys asi nemohl, kdybys nebyl živý – nebo jo?“

„Nezdálo se ti to. Držel jsem tě v náručí, dokud ses nevyplakal a dokud jsi neusnul,“ prozradil Anděl.

„Odkud jsi přišel?“ neskrýval chlapec svou zvědavost.

„Poslal mě za tebou tvůj tatínek. Báł se o tebe, protože jsi dlouho stonal.“

Chlapcovy oči ztvrdly jako kousky černého uhlí. Z jeho tváře se vytratila všechna barva, z hlasu mu znělo hadí syčení.

„O mém otci laskavě nemluv. Je pryč a nikdo o něm neví. Nechci slyšet, že mám nějakého otce. Stejně by to byla lež.“

„Zkus mi říct, co to je, co se děje v tvé hlavě, co ti přetéká ze srdce. Možná, že mluvíme každý o někom jiném,“ navrhl Anděl.

Chlapec opět ulehl, zakryl si hlavu a nic neříkal. Až za dlouhý čas začal do polštáře zdušeně a nesrozumitelně vykřikovat svůj bolavý příběh. Znělo to jinak než dětské vyprávění. Byl to nářek zmrzačeného ptáka, když se z posledních sil snaží vydrat z trní, do kterého padl z velké výšky. V tom vyprávění byla spousta vzteku. A také krůpěje krve kanoucí z ran poraněné duše.

„Nepamatuju si už, jak to bylo. Ani si to nechci pamatovat. Slyším jen křik a nadávky a obviňování. Bylo to tehdy, když se Císař nečekaně vrátil domů a

přistihl zloděje, jak odnáší klenoty z pokladnice. Císař byl můj otec, kterému tady všechno patřilo a který nade vším vládl. Mnoho lidí v Paláci se tolik bálo jeho hněvu, že utekli a skoro nikdo tu nezůstal. Císař odešel s vojáky a dvorními šašky, koňmi a psi do nějakých válek. Už se nikdy nevrátil a nikdy už se nestaral o Císařovnu, o mne, ani o svou zemi. Kdo zůstali v paláci, nějakou dobu čekali, jestli se vrátí, ale pak na něho už ani nevzpomněli. Jen já jsem čekal, třebaže mi to rozmlouvali. Císařovna se mi snažila všechno vynahradiť. Dávala mi spoustu věcí, o kterých si myslela, že je potřebuji. Přijala do Paláce učitele, kteří mne měli naučit to, co otec nemohl. Nenáviděl jsem je a nic jsem se od nich učit nechtěl. Nenáviděl jsem i všechny věci, které jsem nechtěl, a přesto měl. Chtěl jsem jen harfu, která by každý večer hrála takovou starodávnou písničku, co si ji kdysi zpívala moje babička. Ale tu mi nikdo nedal.

Pak přišel do Paláce Správce a všechno muselo být, jak on rozhodl. Císařovna ho ve všem poslouchala. Čím víc ho poslouchala, tím míň slyšela, co jsem jí říkal já. Nakonec už jen přicházela, aby mi vysvětlila, proč na mě nemá čas. Jenže mně už to nevadilo.

Měl jsem své kamarády a své hry, o kterých nikdo nesměl vědět, protože to bylo naše tajemství. Býval jsem unavený a smutný, někdy jsem se cítil jako nemocný. V Paláci si mě nikdo nevšímal, ledaže mi něco nakazovali nebo zakazovali. Časem už se přestalo mluvit i o tom, že jednou tady budu Císařem.

Pak se stalo, že mě Správce uhodil a nikdo se mě nezastal. Ani Císařovna ne.

Odešel jsem ke Kouzelníkovi do zámku na hranicích země, abych mu všechno pověděl a zeptal se, jak mi může pomoci. Dal mi spoustu všelijakých

věcí k čarování a naučil mě s nimi zacházet. Některá kouzla způsobila, že jsem tam byl jako ve snu a dodnes pořádně nevím, co se se mnou dělo. Pak jsem se probudil uprostřed neznámého lesa, nevěděl jsem, co se stalo a kde jsem. Našli mě sice za nějakou dobu, ale to už jsem byl hodně nemocný. Když se mě v Paláci ptali, kde jsem byl, nemohl jsem si vzpomenout. Když jsem si vzpomněl, nemohl a nechtěl jsem o tom mluvit.

Znenadání se v Paláci objevilo děťátko. Myslel jsem, že je to naše dítě, ale říkali, že není. Mělo stejné oči jako já, a tak jsem doufal, že bychom mohli spolu být. Starali jsme se o to miminko my dva s Chůvou a mě to moc těšilo. Pak ho ale někam odnesli a já k němu nesměl. Asi proto, že jsem tolik churavěl.

V ten čas už jsem nedokázal dělat nic než mlčet, spát. Povídal jsem si jen se svými bolestmi, které byly všude ve mně. Někdo mi dal psa, abych si měl s kým hrát, ale já už si hrát neuměl, a tak jsem ho zabil. Pak mi to bylo líto, a tak mi dali jiného. Jenže ten se mě bál, a tak jsem ho zase vrátil. Už nikoho a nic nemám a je to tak nejlepší. Nic nepotřebuju a nikdo nepotřebuje mě...

To je zvláštní. Najednou se mi zdá, že bych tě chtěl potřebovat," řekl nakonec Chlapec Andělovi.

Anděl mlčel, protože nastala jedna z těch chvil, kdy se nedá nic říkat. V takové chvíli se můžete jen modlit, když víte o někom, kdo tu modlitbu uslyší. Anděl věděl o Panovníkovi a k němu upnul všechny své myšlenky, pocity a přání. Věděl, že Panovník miluje toho malého kluka ve velké bílé posteli, že mu jistě pomůže a jeho život promění. Jenže takové věci se musí malým chlapcům říkat opatrně a moudře. Nemusí vám totiž vždycky věřit. Hlavně proto ne, že už dávno neví, co znamená uvěřit někomu.

„To na tvých zádech, to jsou křídla?“ zeptal se náhle Chlapec, prohlížeje si zamyšleného Anděla.

„Ano, to na mých zádech jsou křídla,“ pravil. „Proč tě to zajímá?“

Ptám se hlavně proto, že jsem viděl křídla jenom u ptáků. Jenže ti zas nemají ruce,“ rozvažoval Chlapec.

„Když se Panovník rozhodoval, jak nás vystrojí pro službu lidem, dal nám nejprve ruce. Je totiž přesvědčen, že mnozí lidé – a děti především – potřebují být objímány a objímány. Často je to tak proto, že jejich pozemští rodiče mají své ruce příliš zaměstnané důležitými věcmi, pro které na objímání už ani nepomyslí.

Když jsme dostali ruce k objímání, dal nám Panovník také nohy, abychom mohli tančit a hrát si s dětmi na honěnou. I to bylo moc dobré, protože pozemští rodiče přestávají tančit brzy potom, co se stanou vážnými lidmi. A honit se s dětmi také moc nechtějí. Někdy nemají čas a jindy jsou příliš unaveni svými dospělými starostmi a prací.

Čím dál víc jsme však vypadali jako lidé, a podobně jako lidé jsme se pohybovali po zemi. Jenže smutných a opuštěných je hodně a my jsme často nestihli být na několika místech najednou. Tehdy Panovník hodně přemýšlel a usoudil, že nám vypůjčí křídla od ptáků, kteří mohou létat vzduchem a být všude včas. Křídla jsme si vyzkoušeli a ukázalo se, že jsou velmi užitečná. Tak už jsme si je ponechali.

Panovníkovi se ten nápad tak zalíbil, že některým z nás, kteří mají službu přímo u Dvora, dal dokonce více párů křídel. Ti, kteří se jmenují Serafové, mají dokonce tři páry křídel, aby stihli všechno, čím chtějí Panovníka potěšit,“ dokončil Anděl popis svých zvláštností.

„Tak rád bych létal,“ povzdychl si Chlapec. „Odletěl bych tady z toho hnusného Paláce a žil někde, kde nejsou žádní lidé, jen psi, koně, delfíni a Andělé. Je to u Panovníka hezké?“ zeptal se náhle.

„Je to tam nejkrásnější. Hlavně proto, že Panovník je ten nejlepší tatínek na celém světě a ještě kousek dál. Moc tě miluje a chce, abys byl šťastný. Můžeš u něho bydlet, jestli chceš. Má to jedinou podmínku. Když ji splníš, narostou a zesílí ti postupně křídla a naučíš se létat jako já. Jen nesmíš být netrpělivý a vznést se dřív, než budou tvé perutě dostatečně silné.“

„Co pro to mám udělat,“ rychle a netrpělivě se zeptal Chlapec.

„Odpustit všem, kteří způsobili, že jsi onemocněl.“

„To nikdy nedokážu,“ rozčileně vykřikl Chlapec. „Copak nechápeš, jak strašně mi ublížili?“

„Tohle nemůže nikdo pochopit. Tyhle věci zná jen Panovník, protože je v něm tolik lásky, že to může unést. Andělé jsou v tomhle bezmocní. On je tvůj pravý Otec, a proto ti rozumí. On první nad tebou plakal, když ti ublížili. Ale teď tě chce uzdravit a mít s tebou spoustu společných radostí. Víím to, protože mi to řekl, než mě za tebou poslal. Jestli chceš, pomohu ti rozluštit tajemství, které umožní tvému srdci, aby dokázalo odpustit a zapomenout.“

To řekl Anděl a odněkud vyndal překrásná sametově modrá jakoby vlaštovčí křídélka. Připevnil je Chlapci na záda a pak mu dlouho něco šeptem povídal, snad mu něco vysvětloval. Držel ho ve svém pevném objetí tak dlouho, dokud si nebyl jist, že už se o něho nemusí bát.

PAMPELIŠKA A MOTÝL

Chlapec se dlouho nemohl probudit ze sna. Snad to bylo tím, že se ani probudit nechtěl. Možná se probudit bál. Někdy se bojíme probudit se ve světě, který nám ublížil. Raději spát, než se hloupě těšit na opravdický život.

Slunce vyslalo jeden ze svých zlatých šípů přímo do okna. Šíp zabzučel a pod jeho ohnivým hrotem v okamžiku shořely skleněné tabulky, a záclony odletěly jako obyčejný popel kamsi za hranice Paláce. Chlapec pozoroval tyto úkazy velmi zvědavě a s očekáváním zvláštních věcí. Nic se ale nedělo. Zmizelá okna mu připadala jako zvláštní znamení jakési nové naděje. Vylezl tedy z postele, oblékl se a vyšel ze svého pokoje. V opuštěných chodbách paláce nepotkal ani živáčka. Nikdo Chlapce zjevně nepostrádal a ani jemu nikdo nechyběl.

Rychle seběhl dolů po mramorovém schodišti, nad kterým visel ztemnělý křišťálový lustr. Skoro nedočkavě vyběhl na nádvoří, které se ve sluneční záři zdálo omšelé a zatuchlé jako vězeňský dvůr. Park také nevyhlížel přitažlivě. Všude byla spousta pichlavých křovin a zplanělých rostlin. Ani jaro nepomohlo kdysi krásným stromům a květinám k životu. Trávníky byly plné loňského plevelu a lavičky se styděly za svůj oprýskaný a zmrzačený vzhled.

Nemohl si vzpomenout, kdy naposled obdivoval park v jeho někdejší kráse. Z hluboké studny nepaměti nakonec přeci jen vylovil růže a kvetoucí jasmín, ohňostroje, prostřené stoly plné cizokrajného ovoce a lákavých pokrmů. Za očima se mu míhali nákladně oblečení lidé. Všichni se smáli,

radovali, tančili a zpívali. Vzduch tehdy voněl květinami, dobrým jídlem i vzácnými parfémami princezen a jejich dvorních dam.

„Kde jste všichni?“ zeptal se Chlapec polohlasně, ale nikdo mu neodpověděl. Od hor, na jejichž vrcholcích se ještě třpytil sníh, zavanul vítr. Jako by něco šeptalo, ale nikdo v tom větru nebyl. Chlapec se dal do běhu, zanechal za sebou zrezivělou bránu a všechno, co za ní kdysi sloužilo jeho dětským přáním a touhám. Uvědomil si, že odchází navždy.

Jakmile opustil stín palácových zdí, otevřel se před ním volný, zlatý a modrý prostor. Musel si zastínit oči před tak mocným jasnem, jako by se kolem něho až k obzoru rozlilo tekuté zlato. Nemohl si vzpomenout, jestli kdy viděl něco podobného. Když oči přivykly žluté záři, rozpoznával před sebou i pod svýma nohama malá sluníčka, která se v mírném vánku pohupovala na křehkých stoncích.

„Určitě jsou to nějaké květiny!“ pomyslel si, ale nevěděl, které by to mohly být, protože v palácovém parku jistě nikdy takové nekvetly.

Opatrně si klekl mezi ty jasné a veselé hlavičky a jemně je hladil.

Nemohl odolat. Ulehl mezi ně, něžně a slastně se jich dotýkal konečky prstů, ústy, tvářemi i řasami, až byl i jeho obličej zlatě žlutý a od květin k nerozeznání.

Zdá se mu to? Opravdu uslyšel tichounký mnohohlasý smích? Nejdříve si myslel, že se směje nějaká malá šťastná holka, vzápětí smíchu přibývalo, jako když se dá do smíchu milion malých šťastných holek.

Chlapec se posadil a nazlobeně se zeptal:

„Co je tady směšného?“

Smích okamžitě ustal a slyšet bylo jen skřivany někde vysoko u nebe.

„Kdo se mi to smál?" zněla další hněvivá otázka.

„Nikdo se ti nesmál," odpověděl po chvíli něčí hlas, „smějeme se proto, že máme radost a že můžeme vidět i tvoji radost. Smějeme se proto, že se to líbí Bohu. Smějeme se proto, že nám smích dělá dobře. Nechceme ale, aby ses kvůli tomu hněval."

„Kdo vlastně se mnou mluví? Já jsem Chlapec, ale kdo jsi ty?"

„Jsem Pampeliška, jedna z těch, které všude kolem vidíš. Jsem žlutá a zlatá jako Slunce, které se s námi podle božího příkazu rozdělilo o svou barvu a trpyt."

„Proč mluvíš a ostatní nemluví?"

„Jsi moc zvědavý, ale to už chlapci asi musí být. Mluvím proto, že jsem pohádková. V pohádkách, když někoho políbíš, tak začne mluvit. Může to být žába, socha nebo němá dívka. Když jsi mě políbil a dýchl jsi na mě, začala jsem mluvit řečí, které rozumíš. Je to jednoduché, ale může se to stát jen jednou v životě. A tobě se to právě teď přihodilo."

Nevěřil jí ani slovo. Nevěděl, která to je, ta, co s ním rozmlouvá, a tak se pokusil nenápadně políbit ještě několik pampelišek. Měl už úplně zlatý nos, ale nedbal na to. A opět slyšel ten rozradostněný smích všude kolem sebe.

„Jsi tu ještě?" zeptal se jako by Pampeliška mohla někam utéci.

„Jistěže," zněla pampeliškově rozmarná odpověď, „kampak bych asi tak chtěla jít? Všechny víme, že nejsmutnější bytosti jsou ty, které neustále něco nového očekávají, a přitom si nevšimnou květin, které právě dnes kvetou před okny. A vlastně, dosud je jaro, tak ani nikam odejít nemohu. Takový je zákon."

„Co tím myslíš – dosud jaro? Kam bys mohla jít, kdyby nebylo jaro, ale třeba léto?“

„Mohu ti povědět celý příběh pampeliškového života. Jestli nikam nespěcháš, zůstaň pěkně sedět a poslouchej:

Bylo to před dávnými časy, kdy se Bůh rozhodl stvořit nějakou květinu, která by byla jen jeho. Nic, co by člověk mohl mít ve váze, nic, čím by se mohly zdobit slavnostní tabule, nic, co by se dalo draze kupovat nebo vědecky zkoumat, aby to stálo za to. Bůh si tehdy vyhlédl obrovskou louku, která sahala od obzoru k obzoru a na které nerostlo nic než svěží zelená tráva. Přikázal Slunci, aby na tuto louku rozházelo tolik zlatých sluníček, kolik jich může na nebi postrádat. A Slunce poslechlo. Zasyvalo louku spoustou zlatavých světélek, která se při dopadu na zem proměnila v malé veselé kytičky. Jak kvetly, obveselovaly Boha, lidi i Slunce.

Jednoho dne se stalo neštěstí. Přes louku běžel tryskem splašený kůň s jezdcem na hřbetě. Jezdec už se nedokázal udržet v sedle, spadl po hlavě z koně mezi nás. Vypadalo to, že už nežije, byl bledý a nedýchal. Tehdy se ani jedna pampeliška nesmála. Všechny jsme prosily Boha a ptaly se ho, co máme udělat, aby ten člověk zase ožil. Odpověď jsme neslyšely, ale brzy jsme zaslechly hluboké vzdychnutí a jezdec otevřel oči. Ty oči se dívaly přímo na nás, byly čím dál jasnější a veselejší, jako by se do nich přelila naše radost. Jeho obličej už nebyl bílý, ale žlutý a zlatý, jako je ten tvůj," řekla Pampeliška škádlivě.

„A co bylo dál?“ zeptal se Chlapec nedočkavě a hřbetem ruky si otřel tváře.

„Jezdec se začal nahlas smát, potom zpíval moc zvláštní píseň o tom, jak je krásně na louce plné pampelišek, jak je šťastný, že může chodit, dýchat a

poskakovat, jak laskavý a moudrý je Bůh, který ho nenechal zlomit si vaz, když přeletěl splašenému koni přes hlavu. Byla to nejpodivnější píseň, jakou jsem kdy slyšela. Ten člověk odtančil někam do dálky, nikdy už jsme ho neviděli.

Vyprávím ti to proto, že do té doby jsme ještě netušily, jaké je naše Poslání."

„Co je to Poslání?" nečekal Chlapec dlouho s další otázkou.

„Je to něco jako úkol, něco jako slib, něco jako vyznamenání. Tak trochu všechno dohromady a možná něco navíc. Má to každá bytost, každý střípek světa, který Bůh stvořil. Kdo své Poslání nechal zahynout, cítí se dříve nebo později zbytečný a nešťastný. Často si všechno domyslíme v okamžiku, když Poslání zaklepe na dveře našeho srdce jako vzácný host."

„Je vaše Poslání oživovat lidi?" přemýšlel Chlapec nahlas.

„Není to úplně přesné. Když ten člověk takhle oslavoval své druhé narození, Boha to tak potěšilo, že si na tuto chvíli chtěl zachovat nějakou památku. Něco jako fotografii. A tak nám určil, že ho budeme chválit tak jako ten vzkříšený člověk. Mimo jiné za to, že jsme Boží, jen jeho, a také proto, že nám dal svou radost. A i kdyby mu už nikdo nepoděkoval a nevzdal čest, jsme tady my, abychom to udělaly. Vždycky na jaře, když je výročí té události s jezdce, chválíme Boha za život a za tu spoustu krásných barevných květin a rozkvetlých stromů, které také stvořil. Děkujeme mu za zpěv ptáků, šum větru, a hlavně za lásku, a že některé své stvoření naučil milovat podobně, jako on sám miluje."

„Které stvoření myslíš?" nemohl se Chlapec dovtípit.

„Jedině člověk, který se rozhodl zůstat Božím dítětem a nestarat se jen sám o sebe, může milovat jako Bůh. Bůh, který chce být otcem lidí a dětí, umí milovat ze všech nejvíc. Umí i nejvíc odpouštět. A vy lidé máte tu výsadu, že vás to Otec chce naučit.“

„Otec, zase nějaký otec. Jednoho už někde mám, ale ten mě docela určitě nemiluje. Jinak by ode mě neodešel,“ nakrabatil Chlapec lítostivě pusou, ale hned na svou lítost zapomněl. Pampelišky se začaly opět smát s tak nakažlivou radostí, že se z Chlapcova srdce vytratily výčitky i hněv. náhle pocítil, jak se v něm rozlévá blažený a dávno zapomenutý pocit velkého štěstí. Chtělo se mu plakat a smát se zároveň, obejmout někoho, rozdávat na potkání dárky, zazpívat nějakou krásnou písničku, tančit, anebo možná jen tak ulehnout do trávy a zářivýma očima pozorovat ptáky a oblaka letící vysoko v modři.

„Myslím, že tě miluji,“ řekl nesměle ale radostně Pampelišce, „můžu s vámi tady navždycky zůstat, jestli budeš chtít.“

„Je krásné a vzácné co jsi řekl. Moc bych si přála, abys byl šťastný. Naše Poslání ale brzy skončí. S jarem odlétneme mnohem dřív, než skončí tvoje poslání.“

„Co se pak stane? Kam a s kým chcete odlétnout?“ rozčileně se domáhal nějakého povzbuzení.

„Je tu několik možností. Může nás svévolně zničit lidská lhostejnost nebo zlomyslnost podobná té, která zničila palácovou zahradu. Nebo se můžeme stát potravou zvířat, která mají moc ráda naše listy a stonky. Myslím především na králíky, kůzlata a jehňata, která se nedávno narodila a už jim nestačí mámino mléko. Pampelišky, které se dožijí stáří, zešediví a jejich hlavy se promění ve stovky

nepatrných křídel. Až zafouká vítr, rozletí se do celého světa a zapustí do země semínko. Z každého bude na jaře pampeliška, aby Bůh měl zase své květiny, které se s ním budou radovat z krásného času."

Chlapci vyhrkly z očí slzy, které způsobily, že se zlatavý nádech na jeho tvářích docela smyl.

"Co to je?" tentokrát se zeptala Pampeliška. "Tobě prší z očí?"

Chlapec se odvrátil. Pak řekl:

"Takhle to vypadá, když někdo pláče. A lidé někdy musí plakat, když je jim smutno, protože Bůh asi taky pláče, když přijde o někoho, koho miluje. Nebo ne?"

"Tak to nevím", přiznala Pampeliška, "my to neznáme. My známe jen déšť z mraků, který Bůh posílá, když máme žízeň, víš?"

Chlapec si v duchu pomyslel, že možná je lepší být pampeliškou než klukem, kterého každou chvíli něco bolí. -Jednou je to rozbité koleno, jindy něco uvnitř hrudi. Něco, co vám brání normálně dýchat a polykat, když se musíte rozloučit s tím, co máte rádi. Nahlas ale nic neřekl. Doufal, že Bůh mu nemůže vzít pampeliškový smích a zázračně nalezenou radost. Rozhodl se, že si všechno dobře promyslí. Ulehl pod strom mezi pampelišky, stočil se do klubíčka mezi jejich zlaté hlavy a usnul.

Probudil ho opět ten divný vítr, teplý a šeptající, vítr, který nesl povětrím tisíce malých stříbrných křídílek, mezi kterými visela skoro neviditelná semínka. Chlapec se rozhlédl kolem sebe a na louce viděl stříbrné hlavičky odkvetlých pampelišek. Kývaly se větrem, jako by prosily, aby si je vzal s sebou, aby jim umožnil zakončit Poslání, o kterém toho tolik věděly. Určitě více než lidé o tom svém.

Chlapec rychle vyskočil na nohy a běžel loukou jako o závod s větrem nad sebou. Viděl spoustu květin, stromů, travin, ale nikde ani jednu zlatou pampelišku. Volal snad tisíckrát, plakal a vztekal se, pak zase prosil toho Otce, o kterém tušil, že všechno může. Ale pampeliška tu nebyla ani jedna

„Co ti to udělá, Bože, když mi ji ponecháš? Měl jsi jich přeci tolik a na jaře zase budeš mít! Proč jsi tak lakomý, proč neposloucháš, když tě tolik prosím?“

Bylo ticho, švelící vítr, který už dokonale rozfoukal pampeliškové stařenky do všech světových stran, také utichl. Jen slunce svítilo, v trávě bzučel hmyz a na stromech v poledním klidu občas zazpíval nějaký dobře naladěný pták.

Vyčerpaný a zklamaný Chlapec nechtěl nic z toho vidět ani slyšet. V duši ho začaly znovu bolet staré jizvy a on nevěděl, jakou radost by ještě mohl potkat. Vždyť už tady není Pampeliška, kterou přiměl mluvit a kterou se naučil milovat. Opravdu nevěděl, co si dál bez ní počít.

Znenadání ucítil na své paži lehounké zašimrání. Co uviděl, způsobilo, že otevřel údivem oči dokořán, takže vypadaly jako čokoládová sluníčka. A ty oči se dívaly na zlatě žlutého Motýla. Chlapec ani nedýchal, jak se bál, že ho vyplaší. Ale Motýl se klidně procházel po jeho ruce, trochu se ovíval křídly, aby nikomu neuniklo, jak se krásně třpytí a Jak je šťastný.

„Jsi to opravdu ty?“ zeptal se chlapec nejtěšeji jak dovedl a Motýla políbil. Naklonil k němu opatrně ucho a uslyšel radostný nezaměnitelný smích. Usmál se širokým úsměvem a řekl:

"Tak jdeme..."

Odcházeli spolu po ní cestou, mezi rozkvetlými kopretinami a zvonky. Chlapec rozpřáhl ruce jako k objímání nebo snad jako křídla k létání. Když ucítil

na svém těle vítr, začal zpívat píseň, která byla docela určitě chválou lásky a moudrosti Boží.

Na štítku jeho čepice odpočíval Motýl. Ve sluneční záři vypadal skoro jako pampeliška. Až na to, že měl úplně zelené oči.

PRINCEZNA HRNÍČKOVÁ

V malovaném domečku, který byl celý z modrého porcelánu, žila jedna staříčká Princezna. Přistěhovala se sem, když už neměla dost sil na vedení válek, a když se rozhodla, že bude dělat radost lidem, kteří ve válce něco nebo někoho ztratili. Nebylo to těžké, najít někoho takového. Modrý porcelánový domeček stál přesně na křižovatce, kudy denně procházelo hodně pocestných. Každý druhý z nich potřeboval potěšit.

Princezna přemýšlela, co by to mělo být za potěšení, které by mohla rozdávat. Vzpomněla si, že na půdě domečku je spousta moudrých knih. Vylezla po bílém porcelánovém žebříku na nejkrásnější půdu, jakou si umíte představit. Byla bílá, ale aby nebolely oči, byly její stěny pomalované slunečnicemi, kopretinami, pampeliškami a ptáky. I stromy a ovoce tu byli. Zvláštní bylo, že porcelán vůbec nebyl studený, ale byl teploučký jako kamenná lavička, která se dlouho vyhřívala na sluníčku. Nebo jako ruka, která tu vaši zahřeje, když je zima.

Mezi všemi knihami byla jedna tuze moudrá modrá a poměrně tenká kniha, ve které bylo veliké tajemství. Princezna v ní objevila podrobný recept na výrobu toho krásného a hřejivého porcelánu, z kterého byl nejen domeček, ale i celá Princeznina domácnost. V knize bylo namalováno nesčetně věcí, které se z porcelánu dají vytvořit, když máte radost v srdci, poctivé ruce a lásku k lidem, kteří míjí vaše zápraží.

Princezna také věděla, že je možné poprosit nejslavnějšího Hrnčíře na světě, aby jí pomohl

vybrat hlínu, pec, barvy a všechno potřebné k výrobě čarovného porcelánu. Netrvalo dlouho a dala se do díla.

Když vytvořila první sadu hrníčků, zvířat a ptáků, vyložila všechny ty věci na stůl a lavičku před domek, aby si každý povšiml, jak pěkné dárky může dostat.

Brzy kolemjdoucí mohli upozorovat, jak přibýly nové, krásné a ušlechtilé předměty, roztomilé hračky, ale i úplně praktické věci, jako mísy, krajáče, džbány i umyvadla, ve kterých si můžete koupat unavené nohy, když se vrátíte z náročné cesty. A každý, kdo chtěl, mohl Princeznu požádat, a ta mu ráda věnovala cokoli pro potěšení.

Jednou šel kolem domečku člověk, který snad ani pořádně neviděl na cestu, jak byl unavený a smutný. Minul Princeznin domek skoro bez povšimnutí, ale náhle se zastavil a vrátil se kousek nazpět. Velkýma vykulenýma očima zíral na modrý domek s bílými okny, na kterých byla spousta hezkých věcí. A ty věci byly i kolem domku, na schůdkách, na zídce, dokonce i na sloupcích vrátek visely nějaké džbánky a žejdlíky.

Tak se ten Voják – byl to voják, který se vracel z prohrané bitvy - zastavil, a když viděl Princeznu mezi dveřmi, požádal ji o trochu vody. Přinesla mu tak dobrou a čistou vodu, že se rázem zotavil a hned mu bylo lépe na těle i na duši.

Vyprávěl Princezně svůj příběh a na oplátku se dozvěděl, proč je domek obklopený tolika krásnými věcmi.

"A to i já mohu dostat něco na památku?" zeptal se Princezny.

"Samozřejmě, vyber si, co chceš a co uneseš. A když budeš časem zas něco potřebovat, zastav se.

Vždycky pro tebe budu něco mít. Dělá mi radost dělat někomu radost, víš?"

Voják si vybral ten hrneček, ve kterém dostal od Princezny vodu, asi stokrát jí poděkoval a pak se dal svou cestou.

Po nějaké době se opět zastavil u Princeznina domku.

"Jak se máš, Princezno?" zeptal se. "Ještě děláš hrníčky?"

"Hrníčky, misky, talířky. Všechno, co může někoho potěšit nebo mu prospět. A těch věcí pořád není dost. Mám se co ohánět."

"No, ale vypadáš moc dobře, na svůj věk. Jsi hodně čiperná a hodně se snažíš. Nevypadáš vůbec unaveně," zalichotil voják Princezně.

"Mohla bych být unavená, ale když se lidé usmějí, poděkují nebo mě potěší nějakým dobrým slovem, hned se cítím svěží a mladá. Horší je, když mi někdo něco ukradne nebo zničí. Nebo když si něco vybere a ani nepoděkuje. Pak se zdá, že všechno je zbytečné a marné. Víš, já jsem ze staré školy. Tam nám říkali, že je lepší poděkovat třikrát než vůbec ne."

"Neumím si představit, že by ti někdo nepoděkoval. Vždyť přece to, že někoho potěšíš, tě stojí velké úsilí. Mohla bys třeba hrát na piano nebo chodit po návštěvách, místo aby ses tady lopotila s těmi dárečky," mudroval Voják.

"Dělám to ráda," řekla Princezna. "A co si dnes budeš přát?"

Víš, chtěl bych takový hrníček, který by se pořád smál. A já, až budu snídat, tak se také budu smát. A třeba mi to zůstane po celý den. Máš něco takového?"

Princezna se zamyslela a pak řekla:

"Nemám nic takového. Ale mám moudrou Modrou knihu a také se mohu poradit s nejlepším Hrnčířem na světě. Určitě ti budu moci takovým hrníčkem udělat radost. Pjijď v neděli, možná ho budeš mít připravený."

Voják zase asi tak desetkrát poděkoval, a když se v neděli vrátil, princezna už na něj čekala i s novým hrníčkem. Opravdu, kdykoliv se na něj podíval, rozlil se mu po celé tváři úsměv. A ani nevěděl, proč má vlastně takovou radost.

Princezna si povšimla, že kdesi za tou radostí je ale nějaký starý smutek. Opět se poradila s Modrou knihou i s Hrnčířem. A pak řekla vojákovi:

"Kdykoliv půjdeš kolem, budeš tady mít něco pro potěšení. Já pak budu šťastná, když poznám, že se ti můj dárek líbí a že z něj máš radost nebo užitek, nebo obojí."

Voják, ačkoliv to tušil, nedal Princezně najevo, že ví, jak jeho příběh obměkčil její srdce a že jeho radost je něco, co Princeznu hodně povzbuzuje k vymýšlení a tvoření dárků. Voják z nich sice měl vždycky radost, ale časem mu připadalo zbytečné to Princezně pokaždé říkat. Myslel si, že je dost chytrá, aby se dovtípila.

Jednou zase přišel a řekl Princezně:

"Udělej mi, prosím, hrnek, do kterého by se vešla spousta medového čaje. Ten hrnek by měl být takový, že když z něj večer budu pít medový čaj, budou se mi pokaždé zdát krásné sny."

"Dobrá. Ale máš tady miskou s malovaným papouškem. Proč sis ji posledně nevezal?" zeptala se Princezna.

"Ani nevím. Asi jsem pospíchal. Nebo zapomněl. Však já ji zas tak moc nepotřebuju. Ale děkuju, když už ses s ní namáhala."

Voják ledabyle uklidil misku do své torby a měl se k odchodu. Všiml si, že se Princezna odvrátila, a tak si ještě za jejími zády vzal slánku. Pomyslel si, že ta se může vždycky hodit.

Do další neděle se Princezně podařilo vytvořit hrníček, o kterém se nikomu ani nesní. Byl tak velký, kolik zrovna bylo medového čaje. Měl barvu noci a na jeho povrchu se třpytily hvězdy. Když se z něho někdo napil, zdály se mu ty nejkrásnější sny.

Jak přicházeli Princeznini přátelé i náhodní pocestní, všichni hrníček obdivovali a moc o něj stáli. Princezna ale řekla, že taková věc je jen jediná na světě. A že je to dárek pro někoho, koho má moc ráda a kdo potřebuje potěšit.

Jenže Voják nepřicházel. Princezna se divila, vždyť přeci tolik stál o její společnost a o ten hrnek. Snad se mu nic nestalo? Byla smutná a už ji pomalu přestávalo těšit dělat všechny ty hezké porcelánové věci.

Konečně se dočkala! Zdálky poznala Vojáka podle jeho klátivé chůze. Šla do domečku připravit něco dobrého a samozřejmě také ten kouzelný hrnek. Nemohla se dočkat, až uslyší, zda se její dárek Vojákovi líbí, a byla také zvědavá, jaké sny se mu budou zdát, až se z hrnku napije medového čaje.

Oknem se dívala na cestu a těšila se, že uslyší zaklepání na okénko. Byla i trochu neklidná. Věděla, že si Voják potajmu přisvojil tu slánku. Nechtěla mu to vyčítat, ale hodně ji to mrzelo. Hlavně proto, že tomu vůbec nerozuměla. Vždyť stačilo si o slánku říct.

Voják prošel kolem okna i dveří, aniž se zastavil. Co se mu asi stalo, že o sobě nechce dát vědět? Ani neřekl, jak mu chutnala polévka z misky, kterou mu Princezna při poslední návštěvě dala.

Princezna zatáhla záclonky na oknech, nechala vyhasnout hrnčířskou pec a velmi zesmutněla. Už ji netěšilo vymýšlet a dělat dárky. Už se jí nechtělo ráno časně vstávat a pracovat dlouho do noci, aby každý měl, co jeho srdce potřebovalo. Vylezla na půdu, odkud bylo krásně vidět, jak slunce vychází i kam chodí spát. Četla si v moudrých knihách, občas hrála na staré piano a o ten svět venku už nestála.

Jednou se ozvalo hlasité klepání na dveře. Šla se podívat a viděla na prahu Vojáka. Stál tam celý nahrbený, měl potrhané šaty a unavené oči.

"Dobrý den. Co si přeješ?" zeptala se.

"Ale měl bych tady mít svůj spací hrnek, myslím?", odpověděl voják.

"Vezmi si ho, je na okně. Už je celý zaprášený."

Teď teprve si všiml, jak Princezna hrozně sešla. Všechna záře, všechna svěžest, která povzbuzovala ji samu i lidi kolem ní, byla tatam. Nemohl uvěřit svým očím.

"Nejsi nemocná? Vypadáš nějak unaveně."

"To je tím, že vyhasla moje hrnčířská pec", tiše odpověděla Princezna.

"A proč vyhasla? Vždyť bys v ní mohla udělat ještě tolik radostných dárků," nedovedl pochopit voják.

"Co je pryč, je pryč. Nemohu mít radost z toho, že tvořím věci, které nikdo nepotřebuje, že marním čas i sílu pro ty, kteří si ani nevšimnou, že byli obdarováni. Nebo se obdarují sami. Nebo si všimnou daru, ale nezajímá je. A když je zajímá, zapomenou poděkovat. Anebo poděkují pozdě, když už jsem já zapoměla, za co vlastně děkují. Ono se nemusí děkovat třikrát. Stačí jednou, ale včas. Radost se musí dát najevo, především jejímu tvůrci a dárci. A máme-li bolest nebo nějaké přání, nepomůžeme si, když se budeme hojit nebo plnit si přání na úkor

druhého nebo za jeho zády. Tohle všechno jsou příčiny, proč je lépe v mojí peci už oheň nerozdělávat."

Na to Princezna zavřela dveře a nechala Vojáka i s jeho hrníčkem na zápraží. Ten pokrčil rameny a řekl si:

"Vždyť nemusí být vždycky po jejím. Já si tady můžu vzít, co chci. A jestli budu děkovat nebo vykládat, jak a co se mi líbí nebo na co to potřebuju, to je jen a jen moje věc. A klidně se bez těch zbytečností obejdu. Beztak jich mám už dost!"

Uplynulo pár dní, měsíců nebo let, kdo ví. Stalo se, že Voják se vracel z nějaké bitvy. Byl celý rozbitý, zklamaný a k smrti vyčerpaný. Řekl si, že do války už nepůjde. Koupí si kousek pole a zaseje pšenici, aby lidé měli chleba.

Byl ale tak utmáčený a smutný ze života, který dosud vedl, že nevěděl, co si s tak velkým žalem počít. Pak si vzpomněl na ty zvláštní hrníčky, které kdysi dostal od Princezny a které už dávno nepoužíval.

Nejprve našel hrníček, který mu vždycky ráno dodal spoustu radosti a síly pro celý den. Nalil si do něho mléko, ale to rázem zkyslo. Hrníček byl vůbec nějaký divný. Celý zešedl a jakoby oprýskal. Žádná radost v něm nebyla.

"No nevadí," řekl si Voják „Mám tady ještě trochu čaje a med. Uvařím si ho na dobrou noc a vypiju z hrnku, který mi připraví nejkrásnější sny."

Ale i večerní hrníček se úplně změnil. Byl jakoby zhroucený k jedné straně, skoro černý a vůbec se netřpytil. Čaj, který z něho Voják pil, byl navzdory medu hořký a trpký. A žádné krásné sny za celou noc nepřišly.

Ráno se Voják vydal k Princeznu domečku. Našel ho na svém místě. Domeček byl ale zavřený

na sedm západů a Princezna v něm nebyla. A všechny dárky, které tam vždy bývaly připraveny pro kolemjdoucí, už dávno zmizely. Jen pod lavičkou se cosi zalesklo. Voják se shýbl a zvedl porcelánovou píšťalku. Byla pomalovaná sedmikráskami a motýly. Když ji stiskl v dlani, ucítil, že trošku hřeje. Jako ruka, která je nablízku, když je vám zima.

KDE MÁME DOMOV

V jednom městě měli zvláštní zvyk: jakmile jim cokoliv spadlo do klína, nebo zavadilo o klobouk, to pečlivě uschovali, aby se to neopotřebovalo. Lidé si ani neužili radost z takového daru. Hodně se tady spořilo, a tak se to město jmenovalo Spořilov.

Náměstí vévodila Spořitelna, kam každý mohl uložit své peníze, aby mu tam rostly. Bylo to jediné místo, kde něco rostlo. Kolem města byly sice prázdné pozemky, ale rostliny by snížily jejich kupní cenu, a tak je zdobily jen betonové grunty. V zahradách drahých domů stávala auta, tím se hodně uspořilo za parkovné. K zařízení každého domu patřila spousta spíží, trezorů, kufrů a zásuvek s klíči, aby bylo kam ukládat výhodně nabyté věci.

Ve Spořilově bydlela zrzavá holka s brýlemi, a ta ze všeho nejvíc měla ráda knihy. Její chůva to nerada viděla, obávala se, že se knihy čtením opotřebují. Holčička ji ale neposlouchala, a jak to jen bylo možné, otevřela si stránky se zajímavými příběhy, obrázky i překrásnými verši. Stala se ale věc - kdykoliv otevřela knihu s básněmi, vylétali ze stránek živí motýli a usedali na záclony. Když slunce, odletěli hledat nějaké květiny. Na Spořilově žádné nekvetly, ale dál nejspíš ano, motýli se už nevraceli.

Jednou si chůva povšimla, že na zácloně sedí sedm motýlů, jeden vzácnější než druhý. Úžasem zkoprněla, a když popadla dech, zeptala se holčičky, kde se tu vzali. Ta popravdě odpověděla, že vylétli z knihy a čekají, až bude pěkně, aby se vydali na cestu. To se chůvě nelíbilo: „Ti motýli jsou určitě tuze drahocenní a jistě bys za ně dostala pěkné

peníze. Přišpendlíme je na sametovou podušku a zeptáme se bankéře, jakou mají cenu."

„To nikdy nedovolím,“, vzkřikla holčička a prudce máchla záclonou. Motýli se polekali a odlétli. Chůva holčičku za trest zamkla v pokoji a šla žalovat jejímu otci.

Zrzečka si vyčistila brýle, dala do batůžku rozečtenou knihu, kapesník a jablko a vylezla oknem na ulici. Vydala se tam, kam viděla směřovat motýly. Pokaždé, když přišla na rozcestí, otevřela knihu, přečetla si pár veršů a hned vyletěl nějaký motýl a ukázal jí cestu.

Za sedmou zatáčkou uviděla modrou chaloupku pod kvetoucí třešní, jako by se schovávala pod obrovskou kyticí. Na lavičce stál džbán čerstvé vody a na talíři voňavý krajíc chleba s máslem. Na trávníku ležel zlatý pes a v zahradě si s motýly povídala modrovlasá dívka. Zrzečka ji hezky pozdravila.

Modrovláska se shýbla, políbila ji na čelo hned nad brýlemi a řekla: „Už nějakou dobu tě čekám. Pojd', napij se a najež.!"

„Nemohu nic jíst a pít, protože jsem nemocná. Otec a chůva mi to zakázali. Když mám hlad nebo žízeň, čichám k jablku. To pomáhá. A ještě se ušetří!"

„Ničeho se neboj,“ uklidňovala ji nová přítelkyně. „Chleba a voda jsou od mojí maminky, a ta vždycky ze svého domu na kopci posílá jen dobré věci. Ochutnej a uvidíš, že maminčiny dárky jsou stejně dobré jako ona sama. Vlastně ji takhle tak trochu poznáš, než k nám přijde na návštěvu,“ usmála se

Modrovláska. Po znamenitém občerstvení se Zrzečce rozlilo po těle příjemné teplo a síla, kterou už dávno nepocítila. Na oplátku dala Modrovlásce

své jablko a ta ho s velkou chutí snědla. I zlatý pes si kousek vzal, protože měl ovoce moc rád.

Všichni tři si povídali až do večera. Zrzečka nevěřícně kulila zelené oči, když jí Modrovláska svěřila, že nemá vůbec nic naspořeno. Jediné, co jí opravdu patří, je zlatý pes. Modrá chaloupka je rodičů, a ti jsou vždycky rádi, když je plná hostů. Třeba pocestných nebo lidí, kteří přišli o střechu nad hlavou. A protože takových je ve světě dost, nestává se, že by tu byla Modrovláska sama.

„Já také nemám domov,“ přiznala Zrzečka. „Máme sice dům plný vzácných věcí, ale maminka umřela a otec je stále na cestách za obchody. Se mnou je většinou jen chůva, která je přísná a nudná. Lidé ani děti k nám nechodí, protože by si opotřebovali boty. Mívala jsem na návštěvě spousty motýlů, ale teď pro ně u nás není bezpečně, a tak přiletěli se mnou, když jsem utekla.“

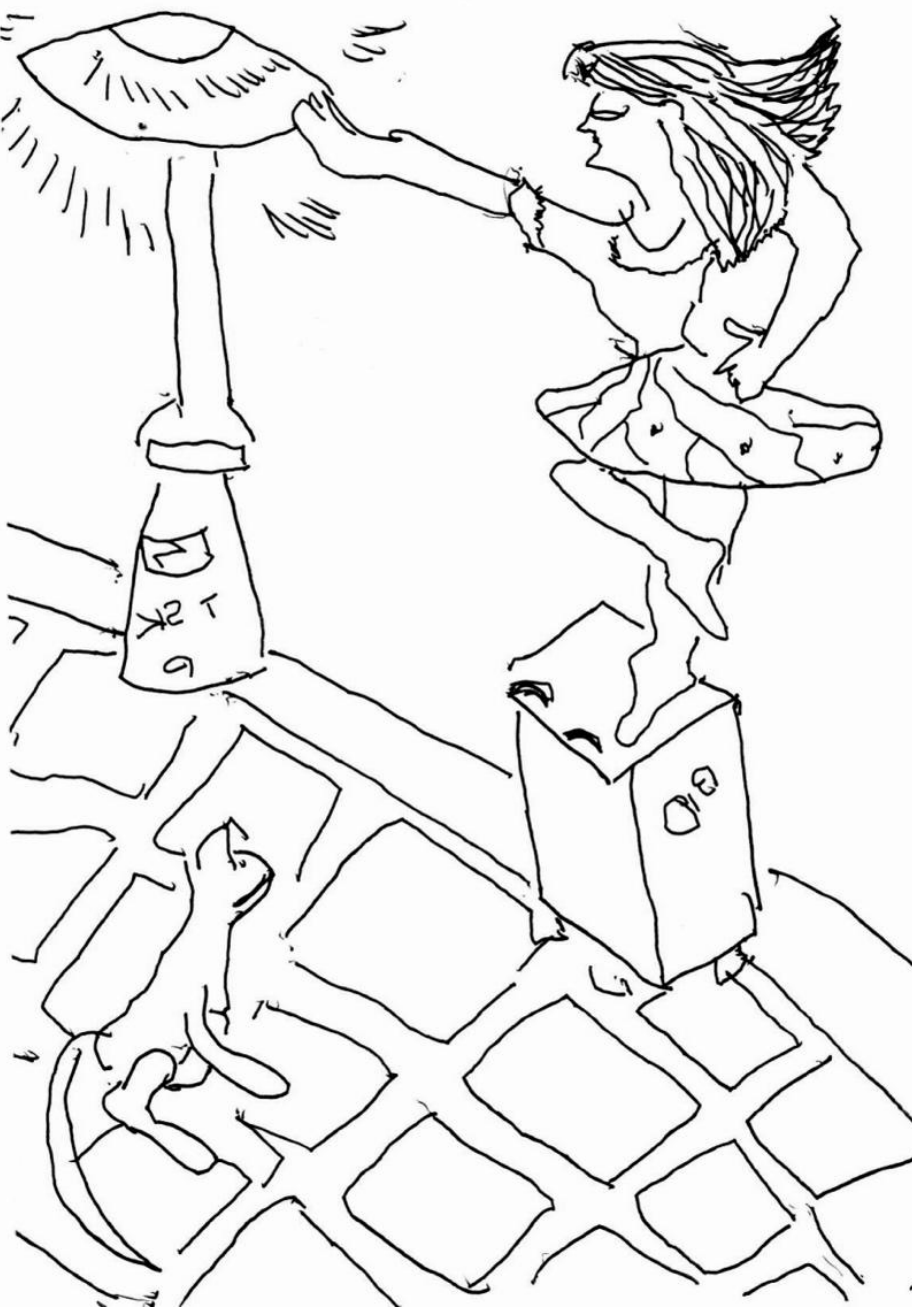
„Vím,“ řekla Modrovláska, „všechno mi pověděli.“

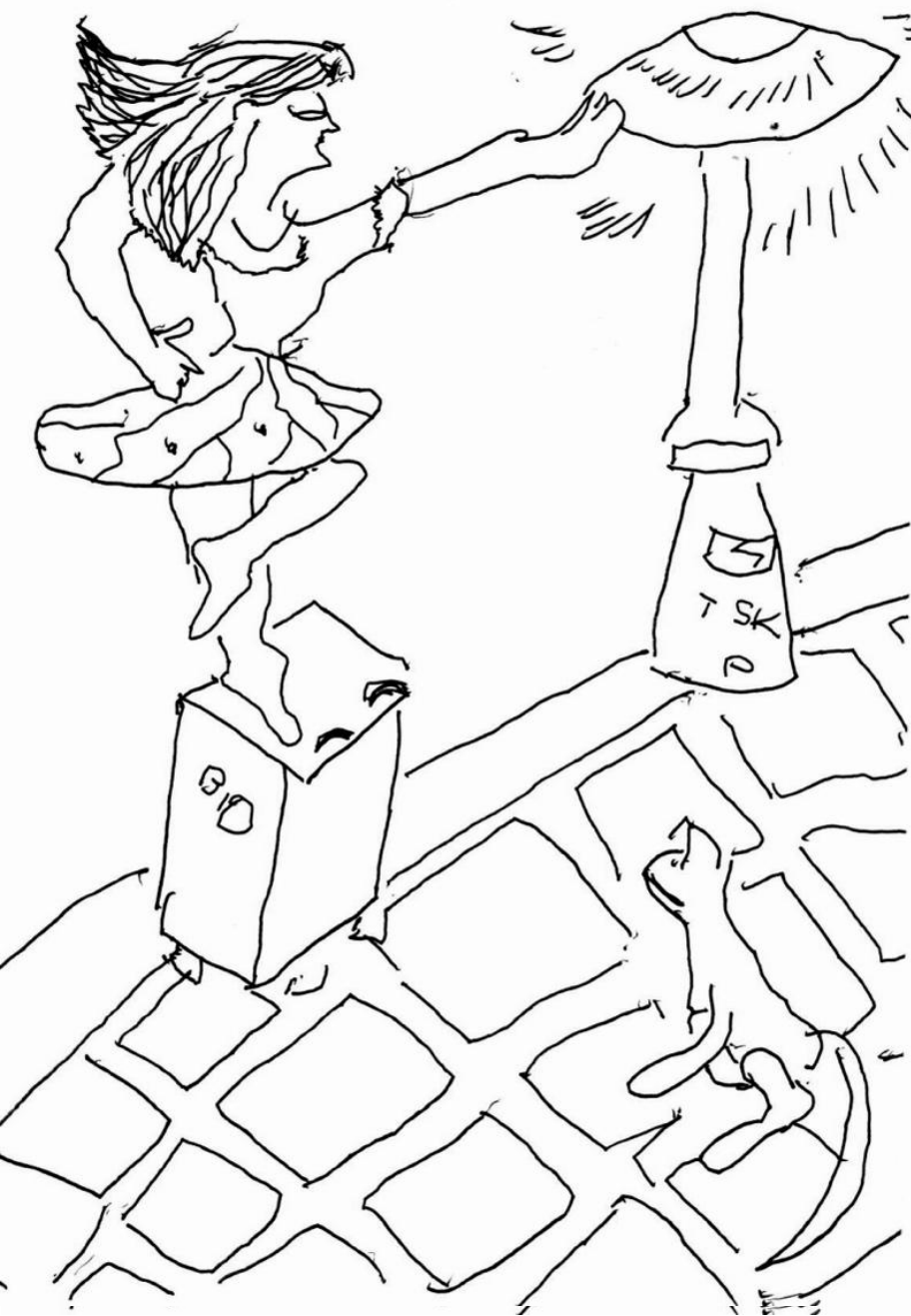
„Kam mám jít?“ bezradně se zeptala Zrzečka.

„Samozřejmě tady můžeš zůstat. Každé ráno je na téhle lavičce džbán pramenité vody a tolik chleba s máslem, kolik je potřeba. Mívám na zahradě také jablka i jiné ovoce, a to stačí i pro naše hosty, kteří sem přicházejí a zase odejdou.“

Zrzečka porozuměla. Domov je tam, kde je teplo, chléb a čistá voda, kde vás přijmou, i když nenesete žádné dary nebo si nemůžete zaplatit nocleh. Domov je tam, kde z lásky dávají a s láskou přijímají, aby mohli dál rozdávat. Motýli se tam nemají čeho bát, mohou hodiny vysedávat na moudrých barevných hlavách krásných květin. Domov je, když tě někdo chrání, ať jsi malý nebo úplně velký. Z domova můžeš kdykoliv svobodně odejít, aby ses kdykoliv svobodně vrátil a mohl celou noc pokojně spát. A když se probudíš, je ti krásně a těšíš se, že

brzy někoho přivítáš. Někoho, kdo už možná stojí za dveřmi.

KEJKLÍŘ A MARIONETA

Bezcílně se toulal ulicemi od té doby, kdy si s konečnou platností zakázal vzpomínky na divadlo. Pokořující vyhazov ho na dlouho přišpendlil jako mrtvého motýla na staré kanape. Zarytě vleže pozoroval modrý strop, do jehož prasklin promítal nekonečnou smyčkou své podivné sny. Vystačily na celý ten čas, než mu vyhořelé srdce dovolilo vydat se do města.

Bloumal až do noci. To, co viděl, potkával, o co zakopával, nebylo důležité ani vhodné pro vytvoření jakéhokoliv snu. Míjel smutné domy, rozblácené parky se špinavými zbytky sněhu. Míjel mosty, obchody i přeplněná parkoviště. Město mu hlučelo prostředkem hlavy od ucha k uchu a mezi očima se vinula zasazená mlha. Rozum, zůstal-li mu jaký, kladl všetečné a skličující otázky. Neodpovídal na ně.

Když se vracel k domu, v němž se rozhodl přežívat přítomnost, zaslechl z popelnice tichý nářek.

"To je snad nějaká malá holka..." napadlo ho. Nerad by se zas dával do sporu se svými city a tak se mu pár minut dařilo nevěnovat nářku pozornost. Se světem bolesti a křivdy už opravdu nechtěl mít nic společného. Naštěstí pláč ustal a v Kejklířově hlavě se rozhostilo hluboké mrtvé ticho. Nevydržel to.

"Co tady děláš?" zeptal se Marionety, když ji špinavou a zuboženou vytáhl z odpadků. Chybělo jí oko a pravá ruka. Nezdálo se, že by byla ještě naživu.

" Už mě nepotřebují, však víš..."

"Jsi možná stará a zmrzačená, ale to musí jít přece nějak napravit," uvažoval polohlasně. Vzal

Marionetu domů a celou noc věnoval jejímu vzkříšení. Pořádně ji očistil, z korálku jí vyrobil modré očičko, z kousku dřeva ruku. Chvíli mu trvalo, než našel pěkný modrý polštář, aby jí z něho ušil nové šaty. K ránu byl se svou prací hotov, a než zhasla poslední hvězda, usnul jako dítě. Po nekonečné době byl opět královsky bohatý a šťastný.

Snídali chléb, med a mléko. Zamyšleně řekla:

"Prosím tě, nepřidělávej mi žádné nitky ani dráty. Půjdeme-li spolu zas někdy hrát divadlo, nesmíš mě vodit, leda za ruku. Tenkrát to bylo také tak. Lidé mě vodili za nitky, a když se přetrhly, usoudili, že už jsem k ničemu. Nejdřív mě hodili do skladiště, a nakonec mezi odpadky. Nikdy už to nechci."

Podíval se na ni, aniž chápal. Všiml si ale, že je docela hezká.

PRINCEZNA A SOCKA

Takový divný den... Člověk se na nic netěší, nic mu nepřipadá zajímavé, počasí nestojí za nic, oblíbené obchody zavřené, nemůžeš do kavárny, na výstavu a už vůbec ne na koncert, na fotbal nebo do divadla. Prostě den, kdy nic a nikdo není cool.

V nenápadné uličce města, které ještě před pár měsíci bylo živé spoustou turistů a krásně oblečených lidí, jsou dokořán otevřená vrata do zahrady plné barevných listnáčů a stále zelených jehličnanů. Starší žena, podle všeho řádová sestra, shrabuje listí, a když někdo zavítá do zahrady, úsměvem a pokývnutím ho zve do otevřeného kostela. Je tak vzácné, když do chrámu přijde i někdo jiný než turisté, myslí si a dál se věnuje své práci. Doba je sice ve znamení zákazů a omezení, ale podzimní listí přesto všechno dál padá a zakrývá dosud pěkně čerstvý trávník. Pracovitá žena s drobnými krůpějemi potu v obličejí, uvažuje, že ta travička zelená je stejné potěšení jak to Boží slovo. Může na ni napadat listí nebo i sníh, ale ona se stejně zazelená připravena znovu posloužit lidem i živočichům.

Kostel v zahradě je krásný, rekonstrukce a dary mecenášů mu prospěly. Uvnitř je sice příšeří, pozlacené lustry nesvítí, ale je tu ticho, vlídný prostor s obnovenými lavicemi zve ke spočinutí a usebrání. Venku řádí zákeřný virus, lidé se stáhli do svých domovů, přesto je však znát, že sem dovnitř občas zabrousí dobrá duše. S oltáře voní květiny, všude čisto a nesmělé slunce za barevnými okny prozařuje toto nevšední místo.

V první lavici, jak jinak, klečí na dřevěném klekátku Princezna. Ráda se chodívá do kostela modlit, je tu klid a inspirace. Princezna hledí na zdobný barokní oltář, má ráda, když je na předmětech v kostele, ale i doma, na první pohled znát, že to nejsou žádné obyčejné věci. Vždycky ji uspokojí zjištění, že jde o vzácnou věc a ne nějaký šunt z bazaru. Princezna přinesla velkou a drahou svíčku, teď hledí do jejího mihotavého světla a čeká na nápad, který ji pomůže modlit se. Pohled jí však neustále zalétá k oltářnímu obrazu, na kterém je mladý Ježíš v chrámě. Princezna si v duchu říká: "Tak tenhle obraz bych sem já osobně nikdy nedala. Vůbec se do té nádhery nehodí. Ježíš tu představuje jakéhosi ukoptěného pubertáka, ty červené šaty nebo co to má, vypadají jak ze sekáče, místo pásku kus špagátu. A kolem takoví pěkně oblečení lidé, že mu to není trapné, jít sem jen v sandálech a neupravený. A ani ti jeho rodiče si na sobě nedali moc záležet jako nějakí uprchlíci, to jejich oblečení už asi pamatuje..."

Vzadu v kostele se ozve nějaký šramot. Princezna se ohlédne, a nevěří svým očím. U malého nezajímavého oltáře tam vzadu zapálila Socka obyčejnou čajovou svíčku a teď si klidně sedla do lavice. „Ani se pořádně nepokřížovala“ upřímně žasne Princezna.! „Je vůbec možné, aby takoví lidé chodili jen tak beze všeho do spořádaného kostela, který je navíc historickou památkou a uměleckým objektem v seznamu UNESCO?“ Princezna se myšlenkami vrací k plamínku přepychové svíce, kterou sama na oltáři zapálila. Konečně ví, co má Bohu říct, konečně ví, na co svého Spasitele upozornit.

„Drahý Bože, já vím, že Ty jsi dobrý a spravedlivý,“ říká hlasitě Princezna. „Děkuji Ti, že jsi

nechal postavit tenhle krásný chrám, kde je tolik vzácných a drahocenných věcí. Děkuji Ti, že sem mohu přijít a nedělat Ti ostudu jako támhleta Socka vzadu. Ty sám dobře víš, jaká je to cuchta, domácnost vede jak někde u cirkusu, děti jsou věčně na ulici, místo aby seděly u počítače a využily distanční výuku, když už nemohou kvůli pandemii chodit do školy. Děkuji Ti, drahý Ježíši, že jsi nedopustil, abych byla jako ona, že si dovedu vážit příležitostí, jak vydělat peníze a odevzdat desátky. Děkuji, že mám rodinu, která je dobře zajištěná svědomitostí a pílí nás rodičů i prarodičů. Díky, že můžeme být tam, kde jsme užiteční a odvádíme kvalitní práci a zodpovědně konáme dobré skutky. Dej Pane, ať se v Tvých kostelech nepoflakují všelijací divní lidé, kteří se neumí ani slušně obléknout a nestarají se o svou domácnost a děti. Vždyť by tady mohli i něco ukrást a zpeněžit, aby měli na alkohol a hazard! Ať si chodí tam, kde je někdo naučí, jak se mají chovat, co zdravého dávat dětem k jídlu a taky, jak se správně modlit. Věřím, Pane Bože, že tohle, co vidím vzadu v kostele, už se nebude opakovat.“

Princezna dokončila svou modlitbu a doufala, že ji uslyšela i Socka, aby jí brzy došlo, že je tady navíc, že ji v tomhle kostele fakt nikdo nepotřebuje a nechce. Naštěstí tu zrovna nejsou lidé, kteří by na ni museli koukat a rozčilovat se jejím zanedbaným vzhledem a nehoráznými způsoby.

Princezna vyšla z kostela. Jeptiška (taky nic moc) jí na rozloučenou řekla Spánembohem, Princezna zdvořile pokývla hlavou a odešla. Byla vděčná, že mohla být v kostele, protože je od mala zbožná a kostel jí občas chybí. Akorát si zrovna dneska uvědomila, že není úplně v pořádku chodit někam, kde slušný člověk může narazit na zpocený jeptišky

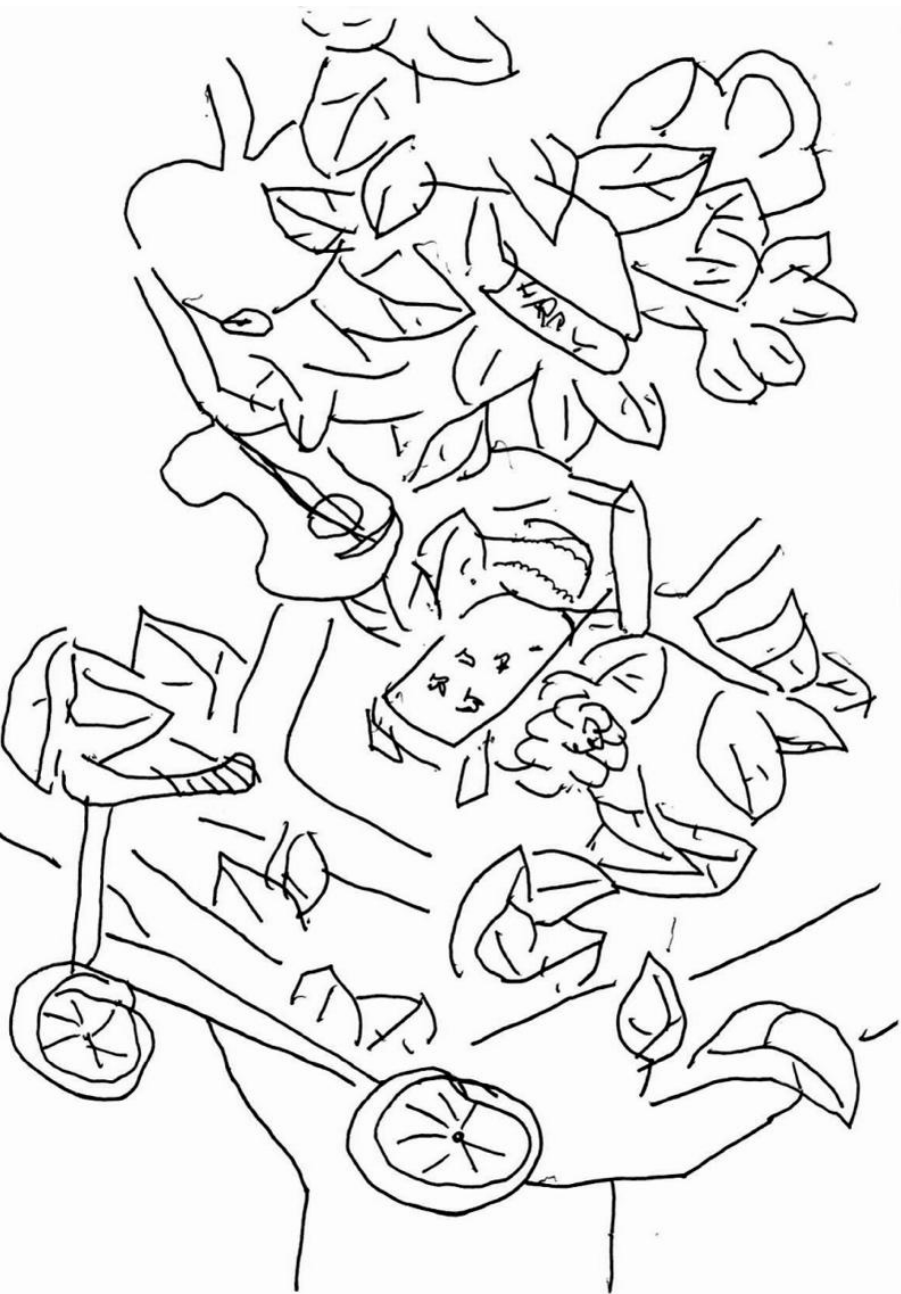
a ušmudlané socky. Až přejdou ta vládní omezení, podívá se po nějakém vhodnějším kostele, kde navíc ostatní věřící ocení, že mezi ně přišla samotná Princezna!

V kostele uprostřed zahrady se dál v poslední lavici choulí Socka. Vyslechla modlitbu Princezny a také si všimla plamínku krásné svíce pod obrazem, kde mladičký Ježíš čte něco ze svitků. Ani pořádně nevěděla, jestli má v ruce tóru nebo jinou důležitou listinu. Neřešila to, protože její srdce bylo plné slz, které užuž přetékal do očí. Aby se neudusila ponížením a bolestí, musí teď hned všechno říct Bohu:

„Prosím Tě, Bože, odpusť mi a smiluj se nade mnou. Ta Princezna má pravdu, jsem naprosto neschopná cuchta, která nezvládá své povinnosti, která nikdy nemá doma pořádek ani dost peněz. Nevím, Bože, kde dělám chybu, ale už to takhle nechci. Kolem mě není moc lidí, kteří mi můžou pomoci, ale věřím, že Ty mi pomůžeš, když Tě budu poslouchat a řídit se Tvými radami. Jsem zoufalá z toho, že děti nemůžou chodit do školy a já do práce, že nemám peníze, abych jim koupila počítač nebo třeba jen zimní boty. Nevím, jak to udělat, abychom měli, co potřebujeme. Já si nezasloužím ani Tebe, ani svoje děti, které miluju a občas nesnáším, zrovna jako Tebe, Bože. Nezasloužím si nic než peklo, ale nějak tuším, že se tohle musí zlepšit, když Ti budu pořád opakovat, že jsi pro mě to nejdůležitější na světě, protože jsi mi dal děti a byt a nemusím být na ulici. Víím, že bez Tebe bych asi skočila s mostu, ale já místo toho pořád doufám, že nám pomůžeš. Nezlób se na Princeznu, že je takhle tvrdá, taky to nemá v životě snadné. Tak buď s námi všemi a zachraň nás. Děkuju. Amen.“

Socka si utřela oči a mokré tváře. Kostelní zvon zrovna začal ohlašovat poledne a dovnitř přišla Jeptiška se pomodlit polední modlitbu. Před tím se ale zastavila u Socky, pohladila ji a potichu řekla. „Až ti bude někdy smutno, zazvoň na zvonek v malém zahradním domku. Přijdu ti otevřít a dáme si spolu něco dobrého. A pak mi všechno povyprávíš, abych věděla, co pro tebe můžu udělat.“

O hodinu později byly všechny tři, Princezna, Socka i Jeptiška po obědě. Každá z nich měla na co myslet, protože během toho podivného dopoledne zažila něco zvláštního. Každá z nich přemýšlela a zároveň už tak trochu plánovala, jak co nejlépe využít a naplnit ten čas, který mají před sebou. A každá si moc přála, aby se v jejím dosavadním životě něco důležitého změnilo.

OSTROV NOUZE

Bylo – a já věřím, že stále je – jedno mocné a bohaté Království. Král, který v něm vládne, je moudrý, spravedlivý a velmi miluje všechny své poddané.

Jednou se doslechl, že na ostrově, který také k jeho království patří, se lidé mají moc špatně, jsou chudí, nemocní, nešťastní a zlí. Bylo mu jich tak líto, že se rozhodl promluvit o jejich neštěstí se svým jediným synem.

„Princi a synu můj“ oslovil Král své dítě, „jsi už dospělý muž, umíš a znáš všechno, co jsem tě mohl naučit. Chtěl bych tě pověřit vládou nad obyvateli ostrova jménem Nouze, kteří velmi strádají nedostatkem lásky a požehnání. Ustavil jsem kdysi správce nad touto zemí, ale oni svůj úřad odbývají nebo myslí jen na vlastní prospěch. Pokud odpluješ na ostrov jako vyslanec míru a lásky, budu rád. Rozhodnout se však musíš sám. Víím, že láska se nedá vynutit.“

Princ o otcově návrhu velmi vážně přemýšlel. Měl docela jiné plány. Chtěl dostudovat, najít si nevěstu a časem převzít otcovo kralování. Teď ale jeho budoucnost vypadala poněkud jinak. Cítil, jak velká lítost a láska k tomu podivnému ostrovu v něm sílí a roste, až zcela přemohla jeho srdce.

„Dobře otče. Pro lásku k těm lidem jsem se rozhodl žít na ostrově Nouze a pomoci, jak dovedu.“

„Má to ale jednu podmínku, můj milovaný. Na ostrov pojedíš zcela sám v úplně obyčejných šatech, bez jakýchkoliv prostředků. Jediné, co budeš mít, je síla a moc lásky, víru, že můžeš pomáhat, a vědění a řemeslo, které ses naučil. Až splníš svůj úkol, lidé

na ostrově budou šťastni. Každý najde to, co má rád. A každý bude mít rád tebe i mne. Naučí se věřit, že můžeš jejich ostrov změnit na ráj uprostřed moře."

Když Princ připlul s jednou obchodní lodí na ostrov, nikdo si jeho příchodu nevšiml. Nevadilo mu to. Putoval od města k městu, od vesnice k vesnici. Pomohl každému, kdo si od něho nechal pomoci. Moc jeho lásky způsobila, že kudy prošel, lidé se uzdravovali z nemocí duše i těla, mnozí z nich se zotavili i z předchozích pohrom, které dolehly na jejich majetek.

Princ chodil zemí a všude vyprávěl o moci a bohatství svého otce, rád lidem přibližoval otcovo srdce. Chtěl, aby uvěřili, že mají dobrého panovníka. Věděl, že když se obyvatelé ostrova znovu navrátí ke královským ustanovením a řádům, zmizí moc a síla špatných správců.

Jednou došel na místo, kde dosud nebyl. Zde žili ti nejchudší z nejchudších. Chodili v hadrech, jejich břicha se svírala hladem a oči měli úplně vyhaslé.

Princ řekl lidem, kteří ho už nějakou dobu provázeli.

„Jak je možné, že tady tito zde strádají hůř než dobytek vás mnohých?"

„Je to tím, že je zde neúrodná půda a řádil tady mor. Proto se i správcové naší země báli sem přijít s nějakou pomocí. Jsou si jisti, že tito ubožáci postupně vymřou a jejich nuzota přestane pohoršovat a ohrožovat nás ostatní."

Princ se tak strašně rozčilil, že musel být nějakou dobu sám, aby se mohl modlit a srovnat si v hlavě, kde se v lidech bere tolik nelásky. Předtím ale řekl svým průvodcům: „Než se vrátím, shromážděte všechno jídlo a oblečení, které máte navíc. Já to pak spravedlivě rozdělím!"

Odešel, aby se mohl někde v klidu vyplakat z lítosti nad nelidským osudem ostrovanů. Když se zase vrátil mezi ostatní, viděl dvě skromné hromádky. Na jedné bylo pár okoralých bochníčků chleba, na druhé trochu šatstva. Byl zklamán, že toho všeho není víc. Ani on sám neměl nic k jídlu, o penězích nemluvě. Oblečení nosil z druhé ruky a jedl to, co mu dobří lidé nabídli nebo co si vydělal nádenickou prací.

Při pohledu na posbírané jídlo a oblečení mu znenadání úsměv rozzářil tvář. Vzpomněl si na Královo ponaučení, že moc lásky je neskonale silnější, než chudoba a nemoci.

Nakázal lidem, aby se postavili do řady, že dostanou všechno, co si jejich srdce žádá. V tu chvíli však nastal nepopsatelný zmatek.

„Neposlouchejte toho blázna a zabijte ho, ať přestane provokovat s těmi svými nesmysly!“, volali někteří.

Jiní si narychlo zhotovili vory a rozhodli se, že definitivně opustí ostrov. Doslechli se, že v nedaleké zemi je možno rychle zbohatnout, když se nechají najmout v dolech na vzácné, ale zároveň také jedovaté nerosty. Další skupina obyvatel odtáhla za nějakým vojevůdcem, který slíbil, že svrhne správce i Krále a všude nastolí přísný řád a povinnou vojenskou službu, aby bylo možné dobývat okolní ostrovy a prisvojovat si jejich bohatství.

Přestože tolik lidí odešlo, stále ještě na ostrově zbylo dost čekajících na pomoc v takřka nekonečné řadě. Princ se nezdržoval přemlouváním těch, kteří se rozhodli řešit svůj nedostatek na vlastní pěst. Upíral své laskavé oči na děti, starce, těhotné maminky a na nemocné. Pro každého měl slovo o naději a záchraně. Z nashromážděných věcí a jídla dal každému to, co potřeboval.

Bylo to jako sen. Princ rozdával ovoce, rohlíky s máslem, pečená kuřata, čokoládu, víno, mléko. A ničeho neubývalo. Z vedlejší hromádky bral bundy, boty, čepice, spací pytle, plenky a soupravičky pro miminka, pohodlné bačkory pro jednu babičku. Lidé žasli a ptali se – kde tohle ten člověk bere? Vždyť tu nic není, jen ta trocha chleba a pár hadrů!

Princ se jen smál, rád s každým promluvil, a ještě při tom všem učil zpívat písničky, které oslavovaly Krále a jeho dobrotu. Mnozí si vzpomněli, že ty písničky jim kdysi zpívali jejich rodiče a prarodiče. Jak se mohlo stát, že samými starostmi už dávno zapomněli na všechno hezké?

Když Princ nakonec přeci jen všechno rozdál, rozhostil se klid a mír. Protože splnil svůj úkol, zamýšlel se vrátit spolu se svými přáteli, žáky a průvodci do přístavu, kam měla přijet královská loď. Všichni očekávali, že sám Král připluje, aby Prince před všemi ustanovil vládcem nad ostrovem Nouze. Mezi lidmi se i šušovalo, že ostrov bude přejmenován na Požehnaní.

Jednoho dne Princ zmizel. Někteří říkali, že byl zabit najatými ochránci zlých správců. Jiní si mysleli, že se nakazil nějakou nemocí a zemřel. Pochybovači hádali, že už ho práce na ostrově začala zmáhat, a tak odešel do ústraní. Říkalo se také, že odplul, když se mu nepodařilo zmocnit se vlády nad celým ostrovem, jak sliboval.

Nakonec se Princova láska stala pro mnohé legendou, kterou si předávali ve vyprávěních a písničkách.

Na ostrově však stále je pár stovek lidí, kteří tvrdí, že Princ žije mezi nimi, učí je milovat, rozdávat, pracovat i žehnat. Tam, kde podle všeho Princ přebýval, lidé se jeví šťastnější a radostnější.

Škoda, převeliká škoda, že se Princ nestal vládcem ostrova Nouze. Proto sem mohou kdykoliv přijít nepříjemní a zákeřní návštěvníci – Pýcha, Žárlivost, Nenávist, Lakota, Bolest, Chudoba, Neštěstí, Nemoc a jim podobní. Ale v domech, kde Princ bydlívá, se lidé naučili nenechat si od těchto nezvaných hostů krást to, co od něho dostali. Stále zde mají z čeho a pro co žít, věří Králi a věří i jeden druhému. Mají rádi to, co mají, a mají to, co mají rádi. Někteří jsou bohatší, jiní chudší. Jedni zdravím jen kvetou, jiní sedí na vozíku nebo leží v posteli, protože se pro nemoc nemohou zvednout. Nikdo však není opuštěný ani v těch nejtěžších chvílích. Jídávají chléb a pijí víno u společného stolu, mají se rádi a čekají, až zas Princ navštíví jejich dům.

BRATR

V království, které není daleko ani blízko, žila Princezna. Nebyla krásná ani ošklivá, stará ani mladá, nebyla hodná ani zlá, malá ani velká, nebyla nemocná ani zdravá. Moudrá byla tak akorát. Byla dcerou nejmocnějšího Krále a milujícího otce, jakého by si každý přál. Nikdy proto nepocítila nedostatek ani osamělost. Kdykoliv jí něco chybělo, kdykoliv měla nějakou starost, mohla vždy požádat svého otce o pomoc. Ten její přání moudře posoudil a promyslel. On jediný s jistotou věděl, zda budou jeho dary sloužit dobrým účelům. Dával vždy jen dobré věci, nemohl dát nic špatného nebo pokazeného. A tak každý, koho Král obdaroval, si mohl být jistý, že dostal přesně to, co potřeboval a co ho má potěšit. Princezna byla za otcovy dary upřímně vděčná a snažila se být také moudře štědrá. Uvědomovala si, že dostává mnohem víc, než nezbytně potřebuje, víc, než si zaslouží.

Princezna žila v krásném zámku, který pro ni byl příliš velký. Její děti odešly do světa, protože již byly dospělé a musely si uspořádat své životy. Její manžel byl stále mimo dům. Předsevzal si najít poklad. Chyběly mu však mapy i dostatek pomocníků, takže jeho námaha byla znepokojující a marná. Přátelé královské rodiny většinou zahynuli ve válce, která neustále zuřila v nedalekém okolí, jiní si našli nová útočiště, různé zábavy nebo těžkou a složitou práci. Do zámku však přicházeli noví obyvatelé, kteří potřebovali domov.

Přes všechno nebezpečí a nepokoje na pomezí, bylo v zámku, v jeho zahradách i lesích, bezpečně a přívětivě. Mnozí lidé ale Princeznu navštěvovali jen

tak, protože pro každého měla naději, radost a lásku. Tento neubývající dar měla kdykoliv i pro opuštěné děti, pro psy, koně, ptáky i ryby.

V zámku bydlela také Čarda. Objevila se před dávnými lety ve věži, aniž kdo věděl, odkud přišla. Tvrdila, že je Princeznino dvojče a že má tedy stejná práva jako ona. Otec Král se tehdy velmi rozzlobil a tvrzení o sourozenectví popřel. Ukázal Princezně, jak by se měla před Čardou chránit, a pokud možno ji co nejdřív vystrnadit. Jenže Princezna byla někdy liknavá a také příliš důvěřivá. Svým způsobem se jí Čarda líbila, protože byla dost hezká a chytrá, znala spousty příběhů, i když se často ukázalo, že jsou od A do Zet vylhané. Princeznu vábily i Čardiny lichotky a také sliby. Slibovala všechny možné vzácnosti a divy světa. Přiváděla Princezně i své návštěvníky. Vždy to bývali silní a úspěšní lidé, často velmi vzdělaní a pěstění. Zvala i trochu podezřelé kejklíře a šašky, kteří se měli postarat o zábavu. Všichni tito hosté se hodně snažili, aby se Princezně vetřeli do přízně, ale málokdy se jim to natrvalo podařilo. To Čardu mnohokrát rozladilo a zklamalo. Chtěla nad Princeznou vyvrát. Nade všechno si přála, aby Princeznina láska a respekt k otci ustoupily Čardině panovačnosti a pýše.

Princezna netušila nebo nechtěla vidět, že s Čardou v domě je ohrožen její život a také životy nuzných, nemocných a ztrápených bytostí, které vyhledávaly Princezninu přítomnost i péči. Ty ovšem Čarda velmi špatně snášela, žárlila na ně a bála se, že připraví královskou dceru o veškerý majetek. A to by pak ani ona z královských pokladů nic neměla.

Bezstarostná Princezna žila donedávna celkem spokojeně se svými knihami, psem a přáteli, které pozvala třeba jen na návštěvu a kteří zůstávali den, týden nebo rok, jak kdo potřeboval. Mnozí přinášeli

krásné a vzácné dary, ale víc bylo těch, kteří přišli s prázdnýma rukama. Ze zámku však odcházeli obtěžkáni vším, co si jejich srdce mohla přát.

V zámku bylo hodně světla, teplo a útulno, vždy tu hrála příjemná hudba anebo naopak sem Princezna pozvala Ticho a měsíční svit, aby měla dost místa pro své myšlenky, vzpomínky i modlitby.

Když byla úplně malá, slíbil jí otec Král, že dostane Bratra. Věděla, že otec nikdy neříká věci jen tak naprázdno. Jenže Bratr nepřicházel. Měla i jiné sourozence a příbuzné, ale občas se přikradla myšlenka, jaké by bylo Bratra mít tady na zámku. Tehdy se ptávala:

„Otče, tolik se mi stýská po Bratrovi, kterého jsi mi slíbil. Mohla bych ho někdy vidět? Kde je a proč není se mnou?“

A otec jí odpovídal:

„Ještě vyčkej, ještě nenadešla doba, kdy se spolu můžete setkat.“

Princezna byla mnoho let trpělivá, ale nakonec ukryla touhu po Bratrovi tak hluboko v srdci, že na něho skoro zapomněla. Jednoho dne přišel k zámecké bráně neznámý člověk. Byl mladý a silný, ale přesto na něm bylo vidět, že prožil mnoho útrap. Princezna mu vyšla vstříc a hned se zvědavě ptala:

„Odkud přicházíš a co hledáš u mých dveří?“

„Vracím se z války a hledám svoji sestru. Měla by tady bydlet. Řekl mi to můj otec, a ten nikdy neříká zbytečné věci.“

„Víš, jak tvá sestra vypadá? Znáš její jméno?“ chtěla vědět Princezna.

„Byl jsem zraněn na hlavě a zapomněl jsem spoustu důležitých věcí. Nevím, jak má sestra vypadá ani jak se jmenuje. Následkem toho zranění mi ale jiné věci vyvstaly na mysli. Takové, které

jsem dřív snad ani netušil. A tak teď například vím, že mám sestru, která tady někde žije."

„Jestli chceš, zůstaň zde. Brzy bude noc a ty vypadáš hodně unavený. Můžeš dostat najíst, vykoupeš se, převlékneš a pořádně se vyspíš. Ráno uvidíme, co se dá dělat, abys svou sestru našel."

Mladík rád přijal Princeznino pozvání, rád ze sebe svlékl těžkou drátěnou košili a rád odložil svůj meč. Musel chodit po světě ozbrojen a chráněn, protože byl rytíř a válečník. V zámku ale nabyl přesvědčení, že se může spolehnout na bezpečí a ochranu, kterou tady silně pociťoval.

Rytíř zůstal na zámku několik měsíců, než si odpočinul od války a než se úplně zotavil ze svých zranění. Bylo mu tady dobře. S Princeznou se velmi sblížili a stále si měli o čem vyprávět. Také společně četli staré a vzácné knihy, o něž lidé už dávno nestáli. Rádi chodili na dlouhé vycházky a večer poslouchali hudbu. Někdy neříkali vůbec nic, jen spolu byli a mysleli na lásku a moudrost, s kterou všechno kolem nich bylo stvořeno a z čeho se mohli tak upřímně radovat.

Často si hrávali. Princezna učila rytíře dětské hry, na které on, když byl malý, neměl čas. Už tehdy se totiž učil rvát, útočit, bránit se i utíkat, protože žil ve stálém ohrožení. Teď byl ohromen, že je na světě tolik půvabů a krásy, která mu byla stále na dosah, ale kterou dříve nedovedl nebo nechtěl vnímat. Naučil se naslouchat šumění vody v potocích a řekách, burácení bouře i vanutí větru. Naučil se znovu vidět třpyt rosy nebo sněhu na slunci, cítit vůni květin, trávy a pryskyřice. Dotýkal se hřejivé srsti Princeznina psa, plodů na stromech, kamenů i

mramorových soch. On sám ji učil všechno, co věděl o hvězdách, stromech, zvířatech i o cizích zemích, které poznal. Předváděl také jak umí zacházet s mečem a jak se bojuje na koni. Byl na své umění i zkušenosti hrdý a rád by byl Princeznu i něco naučil. Ona se ale většinou zdráhala, protože do učení rytířských dovedností neměla chuť.

Když byl už zcela zdrav, odcházel rytíř ze zámku za svými povinnostmi, ale jak jen mohl, tak se sem vracel. Považoval zámek za svůj domov, protože v té době žádný jiný neměl. Všude byl jako na návštěvě, ale u Princezny prožíval chvíle odpočinku a štěstí, které celý život postrádal. Tak mu to alespoň připadalo.

Jednou se Princezna převlékla do cestovních šatů a chystala se odejít. Nikdo by v ní nepoznal královskou dceru. Vypadala úplně obyčejně. Vzala si trochu zásob a pár nezbytností a řekla svému hostu:

„Odcházím, abych navštívila svého otce. Třebaže tu nějaký čas nebudu, můžeš v zámku pobývat, jak se ti zlíbí. Ve věži bydlí Čarda, je to moje příbuzná. Nebude ti nijak na obtíž. Někdy trochu lže, ráda se vychloubá, je dost chamtivá, ale myslím, že ti neublíží. Protože je hodně chytrá, může ti připadat povýšená. Určitě to tak nemyslí. Dříve uměla také všelijaká kouzla a zaříkávání, jenže Král tyhle věci v zámku přísně zakázal. A tak musela poslechnout a nechala toho. Můžeš se jí věnovat, když budeš chtít. Je docela zábavná.

Rytíř se zeptal: „Kde vlastně žije tvůj otec?“

„Žije hodně daleko. Žije za Modrou řekou, nad Modrou oblohou, na Modré hoře. Žije tam, kam pták nedolétne, srna nevyběhne, ale hlas, který volá jeho jméno, slyší velmi dobře. Kolikrát ani nemusím volat, někdy stačí zašeptat a on mi odpoví. Je ale dobré být mu co nejbliž.

Otec je velmi krásný, silný a mocný, přestože hodně starý. Dovede se smát a radovat, že jsem s ním nebo že jsem k sobě někoho přijala. Stejně tak se ale rmoutí a nestydí se plakat, vidí-li nějakou nespravedlnost nebo utrpení. Někdy si se mnou hraje, třebaže už jsem dospělá. Také se mnou rád zpívá a tančí. Nesmírně ho miluji. Je to ten nejlepší otec pod sluncem. Někdy se skrývá, ale také je velmi blízko, když je třeba. Je pravda, že ho málokdy vídám, ale slyším ho docela dobře. Ozvěna pod Modrou horou odnese má slova až k otcovým uším a jeho slova přinese zpět ke mně, do mého srdce, ať jsem kdekoliv," ukončila Princezna své vyprávění.

„Je zvláštní," řekl rytíř, „že můj otec jedná a mluví úplně stejně. Ale jeho hora je zelená, stejně jako je zelená obloha i cesta, po které chodím, když ho chci navštívit. Je to zvláštní," opakoval znovu zamyšleně.

Princezna tedy odešla a dlouho mluvila se svým otcem a ten jí řekl:

„Rytíř, který nyní žije na zámku, je můj syn."

Princezna se nestačila divit:

„Znamená to snad ..."

„Ano. Je to tvůj Bratr, na kterého jsi tak dlouho čekala. Znamená to, že si přeji, abyste od této chvíle byli jeden druhému po boku. Nemyslím to tak, že byste museli spolu stále žít, protože každý má svou cestu a svůj cíl. Myslím tím, že si budete pomáhat, budete jeden druhému oporou, budete nablízku, když jeden z vás bude v nebezpečí, obtížích nebo nějaké nouzi.

Máte před sebou také mnoho společných a hodně obtížných úkolů. Jsem si jist, že je splníte, když mi budete důvěřovat a když budete moci důvěřovat i

sobě navzájem. Oba jste královské děti, mé děti. A já vám dám všechno, co budete potřebovat, abyste v mém království mohli bojovat s tím, co do něho nepatří. Se vším možným zlem, falší, bídou, nenávisí, s pýchou a prohnaností. Budete si nablízku, ale musíte být nablízku i těm, kdo zabloudili, jsou zranění a nemocní z té vleklé a beznadějně války.

Dám vám světlo. To povede vás i ty, které máte zachránit. Dám vám sílu, která se obnoví pokaždé s vyslovením mého jména. Dám vám zbraně potřebné k přemožení nepřátel. Já sám budu nad vámi bdít a pomáhat vám.

Když mě budete potřebovat, najdete mě na mé hoře, která je z jedné strany modrá a z druhé zelená, podle toho, odkud na ni dopadá světlo. Na barvě ovšem tolik nezáleží. Záleží na tom, abyste oba věřili, že jsem si vás vyvolil a oblíbil, že jste mé milované děti. Patří vám všechno, co je mé. Vy sami jste částí mne samého.

Na tu velkou námahu, která vás čeká, se musíte dobře připravit. Pamatuj si také, že když fouká silný vítr, musíte si stoupnout zády k sobě, abyste se mohli pevně opřít jeden o druhého. Tak vás žádná vichřice na světě nemůže porazit," dodal král s pravou otcovskou laskavostí a pohládl Princeznu něžně po vlasech.

Princezna poděkovala a rozloučila se s otcem. Odejít se jí nechtělo, ale přesto se nesmírně těšila na svého vysněného Bratra. Nemohla se dočkat, až ho obejmě a bude mu moci všechno vyprávět. Cestou domů si zpívala hlavně ty písně, které oslavovaly Otcovu dobrotu a sílu. Zpívala horám, loukám i polím zpívala vodě, lidem i zvěři. Všichni, kdo ji slyšeli, se roztoužili po tom prožít takovou lásku a radost, která zaznívala v jejím hlase.

Když se ubírala popleněnou zpustošenou krajinou, zesmutněla:

„To všechno ta válka a nájezdy nepřátel," vysvětlovala si ten chaos a zmar kolem. "Snad to bude jiné, až se otec rozhodne zahnat všechny na útěk. Vypadá to, jako by tahle země nikdy nic pěkného nezažila. Když ale hodně zavzpomínám, vidím líbeznou krajinu, krásná města plná zahrad a domů, mnohá příjemná zákoutí. Ptáci tehdy zpívali velmi radostně, všude voněly květiny, maminky se usmívaly na tatínky i na své šťastné děti. Bylo tu čisto, svěží vzduch a pršívало jen v noci, když všichni spali. Snad to tak ještě někdy bude, snad se lidé vzpamatují a přestanou si tak strašně škodit. A možná konečně pochopí, jak velmi hněvají a zarmucují Krále, který už se na tu zkázu nemůže dívat."

Stmívalo se, když se blížila k zámku. Zdálo se jí, jako by u brány viděla svého Bratra rozmlouvat s jakousi ženou připomínající žebračku. Všimla si, že ta osoba Bratrovi dává cosi zabaleného do bílého šátku. A vítr k ní zanesl jeho slova, z kterých vůbec nebyla moudrá. Bratrův unavený a podivně samolibý hlas říkal té ženě:

„No tak ano, dejte mi to tedy, jestli chcete. Nechte to tu a můžete zas jít."

Neslyšela, že by poděkoval, neslyšela, že by se rozloučil. Když přišla domů, viděla na lavici u dveří zapomenutý bílý balíček. Připomněl jí Bratrův podivný rozhovor se žebračkou u brány. Pustila tu vzpomínku z hlavy. Nechtěla, aby do jejího srdce vstoupily jakékoliv pochybnosti o Bratrově dobré a laskavé povaze.

Když se s ním konečně uvítala, dlouho mu vyprávěla, co u otce prožila. Rytíř měl velikou radost, že Princezna je jeho sestra. Hned jí řekl, že ona je určitě ta nejlepší sestra, jakou mohl od otce dostat. Dával najevo jak je šťastný, že Král je otec jich obou. Zvážněl však, když si uvědomil, jak obtížné jsou úkoly, které pro ně otec připravil. Znal lépe než Princezna zákeřnost i moc nepřátel Otcova Království. V těchto věcech je princeznička trochu nezkušená a neprůbojná. možná i staromódní, myslel si. Byl trochu na pochybách, jestli jeho sestra je ta pravá osoba pro boj na dálku i zblízka. Nahlas ale neřekl nic.

„Když jsi tu nebyla, seznámil jsem se s naší příbuznou Čardou. Je sympatická. Spoustu věcí má dobře promyšlených a je hodně zkušená. Dala mi pár dobrých rad. Třeba, abych si dával pozor na lidi, kteří mi něco dávají. Mohli by mě za to všelijak využívat. Také si mám dávat pozor na lidi, kteří každou chvíli něco potřebují. Mohli by si myslet, že si to vůbec nemusí zasloužit a všechno jim samo spadne do klína.“

„Tak v tomhle opravdu poznávám Čardu,“ povzdechla si Princezna, „takovými a podobnými radami se také mě snažila uvést do světa chytráků a zbohatlíků. Kdybych ji poslechla, nikdy bych ti neotevřela dveře. Jenže já poslouchám otce. Ten si myslí přesný opak. Učí mě věřit lidem, dávat co mám a přijímat, co mají oni a co mi chtějí dát. Učím se rozeznávat špatné a dobré myšlenky. Rozeznávat, ne uhadovat. Když mi někdo ublíží, musím věřit, že jiný člověk by to udělat nechtěl. Když někdo odmítne, co nabízím, musím to udělat příště zas, třebaže riskuju odmítnutí. Když mi někdo něco dá, musím věřit, že k tomu dárku přibalil svoje srdce a

být za to vděčná. Jinak bych nikdy nemohla mít z žádných darů radost."

Rytíř se tak trochu pousmál takové dětinskosti a pak Princezně svěřil:

„Představ si, že jsem si chvíli myslel, že Čarda je moje sestra. Zkoušela na mě všelijaké triky, abych tomu uvěřil. Jenže i já si vzpomínám, co mě učival otec, a tak jsem se včas vzpamatoval a dával jsem si lepší pozor na to, co mi ta vykutálená ženská říká."

„Co to bylo za paní, která s tebou stála u dveří? Proč jsi ji nepozval dovnitř?"

„Nenapadlo mě to. Přinesla mi perníkové srdce z pouti. Že prý mě zná od dětství a že má radost z mého příchodu. Jenže to srdce je takové obyčejné a nějaké tvrdé. Asi by mi ani nechutnalo. Dám ho ptákům, až půjdu do zahrady," řekl Bratr a v tu samou chvíli na příhodu zapomněl.

Ačkoliv byla po cestě hodně unavená, nemohla Princezna usnout. Posadila se tedy do velkého křesla u otevřeného okna. Zhluboka vdechovala voňavý vzduch ze zahrady. Naslouchala všem tajemným a zvláštním zvukům, které patří k letní noci. Chvillemi bylo slyšet jen ticho, a tehdy do jejího srdce vešly myšlenky na Bratra. Připomněla si, jak přišel poprvé do zámku. Byl bledý, špinavý a zraněný.

Potřeboval nejen ošetřit rány, najíst se a hodně spát. Potřeboval také ukonejšit a potěšit. Proto pro něho vymýšlela dárky, dobrá jídla a krásnou hudbu. To všechno přispívá k uzdravení, zvláště máte-li za sebou utrpení a beznaděj. Možná mu tak vynahrazovala všechny Vánoce, narozeniny i svátky, kdy nemohl být doma, kdy kromě vojáků, kteří mu stáli po boku nebo byli naopak proti němu se zbraní v ruce, nepotkával žádné lidi.

Také on se jí naučil prokazovat milé pozornosti, chránit ji a pomáhat. Nikdy nezapomněl na květiny,

třebaže neměla narozeniny. Ze svých cest jí psával dopisy a nosil dárky, kterými jí působil velkou radost. Jednou od něho dokonce dostala pestrobarevného papouška v kleci. Pustila ho ale na svobodu, protože nemá ráda klece. Nemá ráda ani jakákoli pouta, řetězy a zámky na dveřích. Otec ji naučil milovat svobodu – svou vlastní i svobodu tvorů, kteří ji obklopovali. Naučil ji, že patří-li nám jen co je k nám připoutáno, nemůžeme prožívat opravdovou radost.

Znenadání uslyšela pod oknem hlasy, které ji vytrhly ze vzpomínání a snění. Ne, nemýlí se. Je to Čarda a Bratr. Princezna slyšela, že se o něčem vzrušeně dohadují.

„Není na tom přece nic špatného,“ bylo slyšet, jak Čarda přesvědčivě naléhá, „prostě si toho koně vezmi, je tvůj. Princezna má slabý zrak. Neuvidí, že do stáje přibyl k tolika koním jeden navíc, i kdyby ji napadlo tam zajít.“

„Nechce se mi takhle ji balamutit. Navíc si všimne, že nenosím svůj meč. Ví, jak vypadá, protože je na něm Králův výsostný znak. Uvidí i mé nové brnění,“ namítal rytíř.

„Nepozná nic, znám ji lépe než ty,“ ujišťovala ho Čarda. „Princezna si nikdy takových věcí nevšímá. Stará se o své otrhané miláčky, chromé psy a prašivé kočky. Čte si knihy, kouká do nebe, bloumá po krajině nebo si zpívá ty své prapodivné písničky. Ani neví, jak vypadáš, natož, co máš na sobě a na jakém koni jezdíš. A i kdyby,“ dodala zlomyslně, „vždycky jí můžeš říct, že koně a výstroj ti daroval můj přítel, a že meč od krále je už dávno nmoderní a hodně opotřebovaný.“

„No, to je konečně pravda, s tím mečem. A který tvůj přítel mi dává toho vraníka?“ zeptal se zvědavě rytíř.

„Dal mi ho pro tebe Mistr Tornádo. Je to mocný kníže, který tě chce učit nejmodernější bojová umění a nejchytřejší způsoby, jak obelstít nepohodlné lidi,“ vysvětlila Čarda.

„Moje sestra sice nechce o Mistru Tornádovi ani slyšet, ale já bych se s ním rád seznámil. Je asi hodně velkodušný, když mi jen tak pro nic za nic dává vzácné dary. Musí to být úžasně zajímavá osobnost,“ uvažoval nahlas.

„To tedy je,“ zasmála se Čarda, „poznáš se s ním třeba už zítra. Můžeš za ním odcestovat hned jak ráno vstaneš. Dávno se na tebe těší.“

To rytíři velmi zalichotilo. Mnohokrát slyšel, že Mistr Tornádo je silný, bystrý a podnikavý. Říkalo se také o něm, že je lstivý a zákeřný, a že když se rozhněvá, nenechá kámen na kameni. Čarda si ale myslí, že to říkají jen hloupí a bezvýznamní lidé, kteří Mistru Tornádovi závidí jeho bohatství a úspěchy.

Princezna se vylekala, když pochopila, co Čarda a Bratr plánují. Věděla o Mistru Tornádovi víc než dost. Věděla, že už dlouhá léta vytrvale usiluje o Království a že se neštítí žádných prostředků, aby získal na svoji stranu jednotlivce a třeba i vojenské oddíly patřící Králi. Nikdy nevyhlásil otevřený boj, a přesto byla jeho moc v zemi silná a zničující.

Podivná příbuzná ze zámecké věže se také ukázala ve své pravé podobě. Princezna pochopila, že Čardinou strategií je navzájem rozdělit sourozence, znepřátelit je a odcizit otcí. Byla přesvědčená, že to Čarda dělá ze žárlivosti. Prostě jí vadí, že ji otec nepřijal do rodiny a teď se chce pomstít.

Ještě té noci se vydala do věže. Chtěla si s Čardou vážně promluvit a požádat ji, aby rytíře nechala na pokoji a nezatahovala ho do svých plánů, ať byly jakkoliv významné a lákavé.

Čarda byla na takový rozhovor, na rozdíl od Princezny, dobře připravená, jako by její příchod očekávala. Vlastně ji ani pořádně nepustila ke slovu.

„Tak podívej se, ty hloupá princezničko," začala bez uvítání, „ty a ten tvůj slavný Bratr si pořád jen na něco hraje. Vodíte se za ručičky jak malé děti. Aniž máte čemu, bláznivě se smějete a za chvíli zas brečíte jako želvy nad každou hloupostí. Ty si myslíš, jak tvůj takzvaný bratr neskáče radostí nad tím, že ho miluješ. Nevidíš, že tě jen využívá, a mimo zámek se zdaleka nechová tak mírně a pokorně, jak ho vídáš ty. Je to především voják a jako takový má leccos za sebou a nejspíš i před sebou. Děláš z něj tatínkova mazlíčka, a přitom on celá léta o otce vůbec nestál. A možná by nebylo na škodu občas mu prohlédnout kapsy, když opouští zámek", dodala jedním dechem.

Princezna se zmohla jen na jedinou větu:

„To nemůže být pravda, protože Král, náš milovaný otec, by nic takového nepřipustil."

„Otec, pořád ten váš otec," zaskřípala Čarda zuby, „nechceš si přiznat, že už jste oba dospělí a je tedy na čase umět prosazovat především svou vlastní vůli. A mimo jiné si uvědomit, že starému Králi už pomalu docházejí síly i nadšení. Dělá, chudák, co může, aby mu zůstalo alespoň pár příznivců, důvěřivých a bezmocných jako jsi ty. Jenže rytíř je mladý a silný a nepotřebuje být závislý ani na svém otci ani na své sestře," ukončila Čarda svůj monolog a přibouchla dveře Princezně před nosem.

Zoufalé Princezně najednou připadlo, jako by prošla nějakým strašným mlýnem, který ji div nezabil. Dlouho plakala, a nakonec do tmy zašeptala otcovo jméno. Už v polospánku nad sebou uslyšela zašumění mohutných křídel, pod která se mohla schovat do tepla a bezpečí. Ještě si uvědomila otcovo pravidelně bijící srdce a pak tvrdě usnula.

Nazítří ráno uviděla na nádvoří Bratra nasedat na nádherného černého koně. Zprvu ho nepoznala, protože měl na sobě drahocenné brnění a přilbu ozdobenou černým chocholem. Ačkoliv nerozeznala, jaké znaky měl rytíř na praporci, byla si skoro jistá, že to nejsou znaky královské, ale zřejmě patří Mistru Tornádovi.

Zavolala na Bratra, ale ten jí jen pokynul rukou a rychle odjel.

Čarda také sešla dolů a nezapomněla Princeznu popíchnout:

„Vidíš, ani mu nestojíš za rozloučení. A přitom se domníváš, že se ti bude svěřovat, kam a s kým odjíždí a co tam bude dělat.“

„A ty to snad víš?“ optala se Princezna.

„Samozřejmě, že vím. Odjíždí s Mistrem Tornádem na turnaje. Bude tam spousta slavných lidí, krásné a bohaté dámy i úspěšní muži. Tvůj Bratr tam jistě najde spolehlivé přátele a možná, že se i dobře ožení, když bude mít štěstí.“

Princezna se rozhodla, že v této situaci musí znovu navštívit Krále a pokorně ho požádat, aby jí odpustil že ho neposlechla a dovolila Čardě opanovat zámek a asi i mnohé lidi, kteří se ukryli pod jeho střechou. Osedlala nejrychlejšího koně ze své stáje,

aby byla co nejdříve pod Modrou horou. Věřila, že Král pomůže jí i Bratrovi.

„Jsem rád, že jsi za mnou přijela. Kdybys ještě déle setrvala v Čardině blízkosti, otrávil by tvé srdce stejně jako otrávil srdce Bratra a mnohých, kteří jí důvěřovali,“ přivítal Princeznu Král.

„Jak to, že jsme si ničeho nevšimli?“ nechápala Princezna. "Někdy se mi jisté věci zdály zvláštní, ale nepřikládala jsem jim žádný význam. Bylo třeba divné, že to, co Bratrovi dříve způsobovalo radost, nechává ho najednou lhostejným. Občas ho ani nenapadne poděkovat nebo zeptat se, jak se daří. I já se přistihuji, že v poslední době myslím na své pohodlí a bezpečí víc než na to, co se děje s lidmi kolem mne. Jako bych už o ně nestála, jako by mé vlastní zájmy byly důležitější a příjemnější než zájmy tvoje a mých blízkých,“ dál se svěřovala Princezna otci, „také se ti musím přiznat, že za tebou chodím hlavně, když něco potřebuji. Méně tě vyhledávám, abych ti za něco poděkovala nebo se zeptala, co potřebuješ ty nebo jen jak se máš.“

„Víš stejně dobře jako já, že dřív, než ty poznám, co všechno tě trápí. A víš také, jakou radost mám z naší vzájemné přítomnosti. Raduji se i tehdy, když na mě vzpomínáš nebo když je v tvém srdci spokojenost, že jsem tvým otcem. To mi často stačí, abych byl šťastný. V poslední době jsem ale cítil, že je tvé srdce unavené a stísněné, takové cizí,“ dodal Král s jemnou výčitkou.

„Prosím tě, odpusť mi a pomoz nám,“ šeptala Princezna otci a za nic na světě se jí nechtělo opouštět jeho náruč. Věděla ale, že se musí vydat na zpáteční cestu a napravit, co zanedbala a pokazila svou lehkovážností.

„Jistěže ti odpouštím, když jsi kvůli tomu za mnou přišla. Rád vám oběma také pomohu, vždyť jste moje děti. Má to ale háček," pravil Král.

„Jaký háček? Copak ty nám nechceš pomoci bezpodmínečně jako dřív?" nechápala Princezna.

„Háček nebo podmínka je v tom, že nemůžete dělit svou mysl a vůli mezi mne a moje nepřátele, chcete-li pochopit mou pomoc a naučit se bojovat mými zbraněmi. Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, nikdo nemůže milovat zároveň oheň a vodu, světlo a tmu. Já a Čardini spojenci jsme nepřátelé na život a na smrt. Mistr Tornádo, který Čardu ovládá, chce tebe i tvého Bratra zabít, aby mu spadl do klína další díl Království."

Princezna musela zcela potlačit své přání setrvat u Otce a vydala se na zpáteční cestu. Doprovázela jí oddíl královské gardy. Kromě cenných rad a slov moudrosti si Princezna odnášela zvláštní brnění, které nebylo železné jako mívají rytíři. Bylo z pevné kovové tkaniny lehké jako peří, a patřila k němu i nádherná přilba, štít a meč. Všechno bylo tak lehoučké, jako by to nic nevážilo. Lehoučké ale pevnější než ocel. Princezna nepocítovala vůbec žádné nepohodlí nebo zátěž, když se do této výstroje oblékla.

Už na nádvoří bylo vidět, že se tu děje něco strašného. Některá okna byla vytlučena, na zemi se válela spousta drahocenných předmětů, obrazů i nábytku. Všechno bylo zničené nebo hodně poškozené. Byly tu také narychlo sbalené krabice, rance i balíky, a několik desítek rozčilených a hádajících se lidí. Když spatřili Princeznu a její průvodce, mnozí utekli nebo se schovali.

„Co se tu děje a kam se chystáte?" optala se Princezna jednoho muže.

„Vaše sestra Čarda nám přikázala opustit neprodleně zámek. Dovolila, abychom si vzali, co chceme. Slíbila poslat pro nás povozy, že se můžeme odstěhovat na nějaké lepší místo, kde není taková nuda.“

„Čarda není má sestra. Je tu – nebo vlastně bývala – na mém zámku hostem stejně jako vy všichni. Musím se však nadále vzdát potěšení z její i vaší přítomnosti.“

Princeznina rozhodnost i postava oblečená do brnění způsobily, že během krátké chvíle se dvůr i zámek zcela vylidnil. Princezna si oddechla. Doufala, že nejnepříjemnější úkol má za sebou.

Sotva poslední návštěvník opustil bránu, uslyšela na cestě dupot koňských kopyt a řinčení zbraní. Chtěla zavelet své gardě, ale ta už byla dávno připravená na střet s jakýmkoliv nepřítelem Krále a Princezny.

Do nádvoří se vhrnulo bezpočet ozbrojenců na koních. Na jednom koni však nejel žádný těžkooděnc, ale Princeznin Bratr. Byl smrtelně bledý, na sobě měl roztrhaný oděv a byl bosý. Na mnoha místech krvácel a jeho odřené ruce byly silným provazem připoutány k hrušce sedla.

Zároveň se odněkud vynořila Čarda.

„Tak vidíš, holubičko,“ uštěpačně oslovila Princeznu, „tenhle ubožák je tvůj skvělý Bratr a ti, kdo ho přivezli, jsou vojáci Mistra Tornáda. Chlapec se asi do něčeho zapletl nebo dělal co neměl, a tak dostal výprask. Může být rád, že ti ho tady pohodí na smetišti a rovnou ho nezabijí.“

„Jakým právem takhle mluvíš?“ optala se Princezna a z jejího hlasu se vytratilo všechno přátelství.

„Právem silnějšího, ty chudinko,“ drze se smála Čarda, „za chvíli tu bude můj Pán, Mistr Tornádo, a

celý tenhle domeček i s parčíkem v minutě srovná se zemí. Potom si ho vezmu za manžela. Určitě to je lepší partie než ten tvůj hledač pokladů."

Najednou se úplně setmělo. Z černočerné tmy se někde v bráně ozval silný a panovačný hlas Mistra Tornáda:

„Prohlašuji toto území za své včetně všeho majetku a lidí, kteří se zde nacházejí. Jsem kníže tohoto Království a mé slovo zde se stává od tohoto okamžiku jediným zákonem!"

Princezna, která do této chvíle prožívala přeci jen dost velký strach, náhle pocítila v sobě nevídanou sílu. Věděla, že je to síla propůjčená Králem pro toto střetnutí. Napřímila se v sedle, pozdvihla štít i meč s královskými znaky a zcela klidně, nicméně zřetelně a neodvolatelně, poručila:

„Zmizte! Zmizte odtud všichni! Nařizuji vám to jménem Krále!"

Jak ta slova vyřkla, vyšlehl z jejího meče paprsek silný jako blesk a zahnal temnotu do nedohledna. Princeznino brnění se rozzářilo oslnivým modrým leskem, takže si nikdo nebyl jistý, kdo vlastně na koni sedí a poroučí. Královští gardisté se rozběhli po nádvoří a bez slitování pobíjeli nepřátele, kteří se nechtěli vzdát.

Boj netrval dlouho, ale byl velmi krutý. Nepřátelé byli rozprášeni, Čarda a Mistr Tornádo zmizeli jako pára. Tma už se nevrátila, blesky z meče a oslnivý třpyt Princeznina brnění také pohasly. Princezna byla ve tvářích trochu růžovější a trochu se jí blýskaly oči. Seskočila z koně a přistoupila ke svému Bratrovi, který ležel s dosud svázanýma rukama v koutě nádvoří.

„Přeji ti hezký den. Jsem opravdu ráda, že tě zase vidím," přivítala ho.

„Já také, i když je mi zle a strašně se stydím. Moc ti to sluší v tom modrém," usmál se ztěžka rytíř, „jestli mi můžeš odpustit, budu zase šťastný. Neodpustíš-li, musím odejít, protože si nezasloužím být tvým Bratrem."

„Možná, že si nezasloužíš být mým Bratrem, ale určitě si zasloužíš být otcovým dítětem. Odpustím ti, protože on mě to naučil. Ukázal mi, co je láska a odpuštění."

Princezna poklekla a hrotem meče přeřízla Bratrova pouta. Pak mu pomohla vstát a odvedla ho do zámku jako kdysi, když přišel poprvé.

Jen co si trochu odpočinuli, vydali se ke Králi. Poděkovali mu a vzdali čest. Znovu mu vyznali, jak moc ho milují a potřebují., Jak jsou rádi s ním a jak moc by u něho chtěli zůstat a nikam už neodcházet. Jenže se museli vrátit ke svým úkolům a povinnostem.

Před propastí se cesta dělila na zelenou a modrou. Nemohli se dohodnout, jakou z cest dál zvolí, nemají-li pokračovat každý sám. Začali se hádat a vyčítat si vzájemnou neústupnost. Znenadání se zešeřilo a začal vát silný a zlověstný víchř. Na obzoru se objevila temná, rychle se otáčející obrovská silueta. Bratr vyděšeně zvolal:

„Mistr Tornádo! Vrátil se, aby nás našel a teď nás sfoukne do propasti!"

Rotující obří postava se přibližovala rychlostí větru burácejícího nad nimi jako bouře. Rytíř v poslední chvíli zachytil Princeznu, která upadla a nemohla vstát.

„Opři se o mě zády," snažila se překřičet víchř.

„Cože mám udělat? Vůbec tě neslyším!“ chraptěl rytíř nešťastně.

„Opři se o mě zády, tak na nás nemůže!“ zakřičela ještě jednou. Pak se jim podařilo opřít se zády pevně o sebe. Propletenýma rukama se drželi jeden druhého.

„Otče," zasténal rytíř, „jsi-li nablízku, pomoz!"

Vichr je sice ještě chvíli ohrožoval, ale pak zmizel a s ním i Mistr Tornádo. Nad soutěskou se vyjasnilo a slunce zalilo celou krajinu svým hřejivým a laskavým světlem. V tom světle zcela zřetelně viděli horu s vrcholem skrytým vysoko v oblacích. Ta hora byla z jedné strany zelená a z druhé modrá.

O NAFOUKANÉ TETĚ

V království, které se jmenovalo Radostné, měli zajímavého krále Lubomíra. Nikdy neválčil s ostatními králi, brzy po svém nástupu zrušil otroctví, upravil daně a spravedlivě trestal násilí na lidech, zvířatech i rostlinách. Neměl zapotřebí být krutý ani lakomý, a tak se staral, aby tuhle jeho vlastnost pochopili všichni poddaní. Někdy se dařilo, a lidé k sobě i k přírodě byli laskaví, ale znáte to. Každý to hned neumí a každému se nechce měnit staré zvyklosti, i když se třeba není čím chlubit.

V bohaté vesnici, která se jmenovala Velká Starost, žil sedlák Jíra. Měl rozlehlou farmu, choval dobytek a pěstoval obilí. Byl spravedlivý a měl rád lidi. Jenže ve vesnici byli i další obyvatelé, kteří Jíru znali jen tak povšechně. V kostele se povídalo, že Jírovi žehná Pán Bůh, a proto se daří dobře jemu i jeho zaměstnancům. Ne všichni ve vsi byli přesvědčeni, že požehnání na Jírově velkostatku je od Pána Boha. Mnozí vesničané si mysleli, že člověk má jen to, co si vydělá, a když je šikovný a má i leccjaký vedlejší příjem, žádné požehnání nepotřebuje. Jenže, to je věc názoru a osobního poznání, s tím se zabývat nemusíme.

Sedlák Jíra měl o dost starší sestru Bětu. On sám měl pět dětí, ale jejich teta Běta žádné děti neměla. Byla vdova a po svém manželovi zdělila krásný dům na návsi, kde vedla i Koloniál, což je obchod s cizokrajným zbožím. Měla v něm čtyři zaměstnance, kteří všechno dobře obstarali, takže teta Běta nemusela hnout prstem. Všechno měla pečlivě spočítané, obchod stále dobře vynášel, protože se tady dalo koupit vzácné zboží jako třeba

krajky, exotické ovoce, čokolády a zajímavé láhve se zajímavými nápoji. Ne každý si ale mohl dovolit tady nakupovat. Dokonce i tetini zaměstnanci si nikdy nemohli dopřát to, co bohatí zákazníci. Dodávali zboží nejen do okolních obcí, ale i na královský dvůr. Na to zejména byla teta Běta hodně pyšná.

Když byly ve vsi nějaké oslavy, třeba dožínky, posvícení nebo Boží hod, všichni si to hezky užívali, každý podle svých možností a zájmů. Na návsi se pořádaly trhy, výroční slavnosti s hudbou a další události, na které se všichni těšili. Kromě toho každý, kdo s někým kamarádil, pozval své přátele a příbuzné na slavnostní oběd k sobě domů.

U sedláka Jíry se chystala hostina na oslavu dožínek. Na zahradě bylo připraveno několik stolů přikrytých ohromným ubrusem, což vypadalo jako slavnostní tabule někde na zámku. U stolu bylo čtyřicet židlí, a každý pozvaný si mohl sednout, kam chtěl. Jírova manželka a tři dcery chystaly pokrmy a připravovaly se na to, že budou obsluhovat hosty. Byl to u nich takový zvyk. Během roku obsluhovala děvečka, ale o dožínkách měli všichni zaměstnanci Jírovy farmy volno a o jejich obvyklé úkoly se postarala rodina. Synové vítali spolu s tátou hosty, ale také běhali do sklepa pro chlazené nápoje a každému nalévali, co si kdo přál.

Největší potěšení z rodinné slavnosti měl vždy Malý Chlapec, kterého si Jírovi vzali k sobě, protože neměl rodiče ani žádné hodné příbuzné.

No popravdě, ten chlapec byl malý jen svým vzrůstem a rozumkem pětiletého dítěte. Ve skutečnosti mu bylo asi třicet let, ale nikdy správně nedospěl. Na farmě pomáhal, jak uměl, dělal jednoduché práce a snažil se, aby nezlobil. Neměl moc vybrané způsoby, a tak se mu občas stalo, že u stolu hlasitě smrkal nebo bral do ruky nesprávně

vidličku a nůž. Nejraději jedl lžící, a když se pozapomněl, vylízal talíř, jak mu chutnalo. Občas něco převrhnul nebo mu spadl na zem krajíc, samozřejmě namazanou stranou dolů. Lidi u stolu se na něho nezlobili, věděli, že to nedělá schválně, a tak mu pomohli napravit, když se něco rozbilo nebo umazalo.

Na dožínkovou hostinu přišla jako čestný host i teta Běta. Ke stolu jí přivedl sám sedlák Jíra, nabídnul jí židli a představil jí hosty, které neznala. A protože na stole nebyly žádné jmenovky, které by určovaly, kde má kdo vyhrazené místo, posadila se teta Běta do čela stolu. Byla si jistá, že takhle bude každý vědět, kdo je tady z přítomných nejvzácnější.

Když se všichni usadili, ukázalo se, že tetě Bětě sedí po pravici Malý chlapec a po levici Prababička, která byla hodně hluchá a trochu i slepá, chyběly jí všechny zuby, a tak nemohla pořádně kousat. Inu, jestli si myslíte, že Teta Běta tady seděla proto, aby mohla při jídle pomáhat Malému Chlapci a Prababičce, tak to jste na omylu. Tetě Bětě naopak tato společnost nevyhovovala, jenže už s tím nemohla nic dělat. Všichni seděli na svých místech a čekali, až v nastalém tichu zazní Jírova chvála a díkůvzdání za skvělou úrodu, za práci všech, kteří se na tomto požehnání podíleli. Jíra poděkoval Bohu i za svou rodinu i za Malého Chlapce, kterého jim Pán Bůh přidal.

Tohle teta Běta těžko snášela. Ošívala se, byla nervózní a během jídla ostře okřikla Malého Chlapce i Prababičku, protože každou chvíli něco vybryndali nebo pustili na zem. Nic se nestalo, a nikomu nevadilo, že Prababička si trochu nahlas pochutnává na svíčkové nakrájené do mističky a že Malý chlapec má ukoptěný nos od žlutkového krému. Jen Teta Běta koukala na tyhle lidičky povýšeně a dávala

všem hodovníkům najevo, jak jsou trapní, když si sami podávají jídlo z prostředka stolu, aniž by počkali na obsluhu. Dokonce jeden převrhl džbánek červeného vína přímo na bílý ubrus, ale všichni se jen smáli a jak mohli, tak pomohli, utírali a sháněli se po plném džbánu. Vždyť přece Jíra všem řekl – jezte a pijte, a buďte veselí, protože dneska je den Hospodinovy radosti!

Pozdě odpoledne přijel kočár s koňmi a do něj obřadně nasedla Teta Běta. Marně ji Jíra se ženou ujišťoval, že je tady vítána, a aby ještě zůstala, že hostina zdaleka nekončí. Nenechala se přemluvit, naopak řekla Jírovi: „To, že jsi můj bratr, neznamená, že si musím nechat všechno líbit, že musím sedět vedle úplně senilní babči a slabomyslného kluka. Mě nezajímá, jestli je považuješ za svou rodinu, nezajímá mě, jestli je máte rádi. Já se bez takových neužitečných osob snadno obejdu. Kdybys byl chytřejší, dávno jim najdeš místo v nějakém ústavu, aby ti nedělali na veřejnosti ostudu. Možná jsi úplně ztratil zdravý rozum, ale pamatuj si. Já už k tobě na takový oběd nikdy nepřijdu. Buď dostanu místo mezi významnými a bohatými hosty nebo se mnou nepočítej!“

To řekla, přibouchla dvířka kočáru a odjela. Jíra zůstal jako opařený, měl slzy v očích a trochu se mu klepala brada. Jeho žena ho vzala za ruku a řekla: „Nic si z toho nedělej. Pomodlíme se za Bětu a půjdeme za našimi hosty a rodinou. Je mezi nimi určitě i Pán Bůh, který nám dává tolik darů a drahých přátel.“

Byl svátek sv. Martina, a to je ve vsi Velká Starost velké posvícení. Kdekdobykrmil husu, napekl koláče a chystá hostinu. V domě Tety Běty se peklo několik hus, ale také další pečeně a lahůdky přivezené z dalekého zahraničí. Celý dům byl vyšňořený, všude zlaté nádoby a drahocenný porcelán. Jak by ne! Pozvání přijal sám pan král Lubomír, a přiveze s sebou své vzácné přátele a rodinu. Teta, která žije ve Velké Starosti, měla tentokrát velkou radost, což sluší každému v Radostném království. Měla dokonce tak dobrou náladu, že na oplátku za dožínkový oběd pozvala na Posvícení Jíru i s manželkou a jejich pěti dětmi. Pak ještě přizvala pana starostu a faráře, protože člověk nikdy neví, kdy se mu můžou takové známosti hodit. Ačkoliv si myslela, že není nikomu nic dlužna, ani pozvání k hostině, rozhodla se být šlechetná a velkorysá. A také prozíravá, samozřejmě. Velkou péčí věnovala zasedacímu pořádku u prostřené tabule. Před každou ze třiceti židlí byla zlatem napsaná vizitka. Čelo stolu a deset míst po levici a pravici bylo vyhrazeno panu králi Lubomírovi a jeho rodině. Další místa byla pro starostu, faráře a pak ty další, méně urozené lidi. Všechno dobře promyslela, připravila, sehnala uniformy pro obsluhující personál. Jídlo i pití, dokonce i hudba, byly připravené a hostina mohla začít.

Přišli místní hosté, ale všichni museli stát kolem stolu a čekat, dokud nepřijel král Lubomír s rodinou. Panečku, byly jich čtyři kočáry, na náves se seběhli obyvatelé Velké Starosti a jen zírali. Někdo vystoupil, ale to asi pan král nebyl, protože měl docela obyčejné šaty a hned šel pomáhat vystupovat ostatním cestujícím. Ale co to? To musí být nějaký omyl! Všechny kočáry postupně opustili docela obyčejně vyhlížející lidé, sice čistí a upravení, ale

většinou v obnošených šatech a oblecích. A světe, div se! Ten měl berle, ten zase neviděl a museli ho vést, tamten byl úplně holohlavý a ani paruku si nepořídil. Byli tam i staré babičky a dědouškové, někteří s chodítkem, někteří na kolečkovém křesle. A pak nějaký bezruký chlapík, a dvě paní, které se chovaly jako bláznivky! A kde je pan král a jeho dvořané a rodina?

Teta Běta stála jako ochromená a nebyla schopná vydat ze sebe hlásku. Pořád se přesvědčovala, že to asi nějaký sociální ústav vyvezl své klienty na martinský trh a doufala, že všichni brzy odjedou, aby nepřekáželi královské družině. Vtom k ní přistoupil hezký člověk s hlubokýma očima a přátelským úsměvem. Lehce se jí uklonil a políbil jí ruku. „Jsem velmi poctěn, paní Běto, že jste mě i mou rodinu pozvala na hostinu. Moc si toho vážíme a máme radost!“

Pak pokynul svým lidem a všichni spustili krásnou píseň o radosti, vděčnosti a lásce. Nebyla to skladba úplně nábožná, ale bylo vidět, že se jejich píseň i oni sami Pánu Bohu hodně líbí.

Když dozpívali, Teta Běta zcela zkoprnělá pozvala pana krále s jeho doprovodem ke svému stolu. Král Lubomír zaujal místo v čele, ale před tím s každým, kdo tu byl, trochu poklábosil, byl vždycky rád, když se mohl o lidech něco dozvědět. Také se ukázalo, že ho doprovází dva mladíci, což byli princové. Sice nevypadali nijak mimořádně, ale mohli své krásné a hluboké oči nechat na starších dcerách sedláka Jíry.

Jídla na hostině byla vybraná a lahodná. Akorát byl trochu problém, že někteří strážníci si nedovedli poradit se všelijakými skořápkami, krunýři a lasturami. Rozpaky také vzbudila velká upečená labuť, která měla břicho plné velkého nadívaného krocana, který měl v sobě husu a ta zas měla v sobě

brojlera a ten měl v sobě bažanta a ten měl v sobě křepelky a ty měly v sobě... inu další pečené maso s kostmi a nádivkou. Někteří si pomysleli, že když je něčeho moc, tak je toho příliš, ale za každé jídlo upřímně poděkovali a pochválili kuchaře.

Teta Běta byla svými hosty tak zklamaná, že skoro nic nejedla. Přezíravě v duchu hodnotila každého stolovníka zvláště, její kritická duše našla spoustu chyb i na princích, panu králi, nemluvě o starostovi, faráři, vlastního bratra nevyjímaje.

Když se všichni rozloučili, šla Teta Běta do své ložnice a dlouho zírala na obrázek Ježíše Krista, který tam byl vypodobněn jako vznešený člověk se zlatou svatozáří.

„Vidíš, řekla Běta obrazu, „taky jsi chodil na všelijaké hostiny a měl jsi alespoň svatozář zlatou a určitě i žezlo a zlaté jablko. A určitě tam nebyli všelijací špindírové a nádeníci, jako jsem to zažila já u svého bratra i v přítomnosti toho zchudlého krále Lubomíra. Je tohle snad spravedlnost pro slušnou křesťanku?“

Obraz mlčel. Nic se nestalo, nikdo neodpověděl na Bětiny nářky. Na stolku byla krásná bible v kožené zlacené vazbě, ale nikdo v ní nikdy nečetl. Běta si na okamžiček vzpomněla, že jednou farář říkal něco o tom, že blahoslavení budou chudí a nezištní lidé. „No a co?“ řekla si Běta posměšně, „na tohle já čekat nebudu. Celý život jsem se starala, abych vydělala peníze pro sebe a své zaměstnance, každou neděli jsem v kostele dala něco do kasičky. Všechny zbytky ze stolu a z kuchyně si mohli mezi sebou rozdělit sloužící, ani jsem jim za to nic nestrhla z platu. Každý rok, když je dobročinná akce, pošlu tam jen trochu obnošené oblečení a boty. Vždycky jsem byla a pořád jsem slušná žena s výjimečným postavením, a proto vím, co se sluší a patří. Farář ani král mě

nebudou poučovat a ani to jejich předvádění lásky k bližnímu mě nemůže nijak oslnit. Je to jejich věc, co udělají se svým majetkem a svou lidumilností."

Druhý den Běta povolala písaře a notáře, a také člověka z realitní kanceláře. Dům a obchod pronajala na dobu neurčitou, sepsala svůj majetek a pověřila notáře, aby, pokud by umřela, nechal za její peníze vystavět nový kostel, který bude zasvěcen jí, plným jménem Alžběta 10. Dobrotivá.

Když všechno zařídila, přijel velký dostavník, který Tetu Bětu odvezl až do přístavu u moře. Běta se nalodila a se všemi svými kufry, šperky a kožešinami odplula na Havaj. Tam mají také krále a ona doufá, že je to bohatší a vznešenější král než ten chudáček Lubomír.

A co na to všechno řekli obyvatelé vesnice Velká Starost?

Neřekli nic. Chvíli totiž trvalo, než si povšimli, že Alžběta Dobrotivá opustila jejich obec. A přeci se něco změnilo – pár sedláků, pošťák, pekař, starosta a farář na nějaké slavnosti řekli, že už nechtějí, aby se jejich vesnice jmenovala Velká starost, a dali jí jméno Vstřícná. To proto, že tady bylo zvykem vyjít vstříc každému, kdo má nějaké starosti anebo kdo chce navštívit něčí dům a zůstat na oběd nebo na večeři.

Král Lubomír měl z této změny velkou radost, nový název nechal zapsat do katastru a do mapy, a všude rozhlašoval, že raději ožení své syny do Vstřícné než do Velké Starosti.

A jestli nevíte, s kým se princové ožení, zeptejte se pana faráře, který snoubencům slíbil ohlášky už tuto neděli.

O RADOSTNÉ VDOVĚ

Na předměstí nevelkého, ale velmi zazobaného města bydlela v krásné vile vdova. Její zesnulý manžel, jmenoval se Hanuš, ještě dokud byl plný síly, rád s kamarády juchal, popíjel, dobře pojedl, pak dobře pospal. Zkrátka užíval si. Obchodoval na burze a dařilo se mu. Ke stejnému životnímu stylu vychoval i jediného syna Antoše. Když se chlapec nechal vyhodit ze třetí střední školy, jeho taťka pyšně prohlásil: „Inu, kluk, co dokázal ve čtyřech letech zacházet s půllitrem piva, je halt celej po mně a s životem si poradí. Já jsem si taky vždycky poradil, jak za komunistů, tak dneska za kapitalistů.“

Jednou se Hanuš od někoho dozvěděl, že kdysi, za dávných časů, si nějaký starověký blázen postavil na kopci loď. Mohl z toho zrovna puknout smíchy. A tak se s tím vypravěčem vsadil o panáka rumu, že on, Hanuš, když si takovou věc umane, dokáže taky. A nebude brát na palubu nějakou smradlavou havěť, ale hezké dámy a bohaté pány, kteří s ním budou hrát malé společenské hry o velké peníze. Pár lidí, co tohle chvástání slyšelo, zvedalo obočí v údivu nebo nesouhlasu. Ale jiní se zapojili do sázky a povzbuzovali Hanuše, jen ať se do toho projektu pustí. Hanuš trochu zagúglil, pár lidem, co mu něco dlužili, zavolal, vyřídil si potřebné papíry, našel stavitele i příhodný kopec, a během zimní sezóny postavil loď na kopci Bulíkově hned za městem. Synek Antoš zatím zlobil a zlobil. Mámě kradl peníze, za které si kupoval konopí, dělal nepořádek, vodil si domů divné slečny a tátovi Hanušovi rozbil tajně vypůjčené auto.

Loď byla hotová a táta Hanuš čekal na poslední papíry, vyplňoval formuláře a dělal si kapitánské zkoušky. „Když loď, tak na kopci,“ hulákal na oslavě svého vítězství. Velkého mejdanu se zúčastnila nejméně polovina města. Akorát farář nepřišel, protože odmítl loď pokřtít. Prý křtí jen lidi, a to ještě ne všechny. Hanuš usoudil, že farář je namyšlený suchar, a tak ho na oslavu ani nepozval.

Konečně přijel velký tahač a loď dopravil přes devatero hor a devatero údolí na moře.

V marině se kvůli této události sešla většina Hanušových obdivovatelů a známých. Pořádal se ohňostroj a spousta přípitků a lahví rozbitých o bok lodi, kterou pojmenovali Justýna. Prý že byla postavená na just všem nudným protivům. Hanuš a Antoš, oba v bílých slavnostních navy uniformách, stáli na první palubě a mávali a mávali. Antoše vzal svědomitý otecko na loď, aby ho měl pod dohledem. Doma zůstala Boleslava neboli matka a manželka v jedné osobě. Přátelé jí říkali Bolenka.

Když Bolenka osaměla, brzy si všimla, že na společném účtu nemá dost peněz ani na zaplacení poplatků a energií. Lámala si hlavu, co bude dělat, jestli se Hanuš a Antoš včas nevrátí se slibovaným balíkem peněz. Hodně očekávali od výnosu z heren a zábavných akcí na lodi. Vždyť její stavba a placení personálu spolykalo všechny nahrabané finance i výtěžek z prodeje cenných papírů. Bolenka usoudila, že má dostatek zkušeností nabytých organizováním domácích prací a řízením služebnictva, a to ji dovedlo k postu personální manažerky v nejmenované slušné firmě. Firma byla sice slušná, ale výdělek stačil sotva na opravy domu a na skromné živobytí. Bolenka sice byla zoufalá, ale nevzdávala to. V manželství s Hanušem se naučila vzdorovat

nepohodě stejně jako hřát se na výsluní. Tak čeho by se bála?

Přišly nevlídné dny, Bolenka dřela od nevidím do nevidím, ani zdraví jí moc nesloužilo. Začala ale zuby, pracovala do úmoru, a i leccos ušetřila. Za ušetřené peníze nakoupila zlaté mince, na ty je prý spolehnutí. Když jí bylo smutno, navštívila občas toho faráře, který se nepohodl s jejím manželem. Ptala se ho na spoustu věcí. Chtěla vědět, kdo může být od faráře pokřtěn a proč. Ptala se na význam slov jako třeba požehnání, milosrdenství, láska, víra a naděje. Pořád se jí ale zdálo, že kdyby Bůh opravdu byl, nemusela by se tak plahočit a neměla by žaludeční vředy. Mohla by jezdit na dovolenou do Karibiku, a ne od pojišťovny do Karlových Varů. Kdyby byl Bůh, neloupala by se fasáda na domě a zahrada by nezarůstala plevelem. Také by mohla mít služebnictvo jako dřív a nemusela by se doprošovat pomoci u cizích lidí. Což o to, našla si pár přátel, které měla ráda, ale přesto. Bolenka byla hrdá a neměla ve zvyku dávat najevo své starosti a slabosti, dokonce ani radosti. Lidi jsou zlomyslní a závistiví, tak ji to naučil manžel. Je potřeba dát si pozor. Bolenka si dávala pozor. Dbala i na to, aby se do jejího domu nechtěl nastěhovat třeba samotný Bůh, nevěděla by si s ním rady.

Každý večer před spaním, když se ujistila, že dveře jsou zamčené a záclony zatažené, klekla si Bolenka k posteli. Když se hodně sklonila a natáhla ruku se smetákem na tyči, vyhrábla zpod postele vzácnou dřevěnou krabičku, kde měla deset zlatých dukátů ražených ještě za císaře Josefa II. Měly velkou cenu a krásně se blýskaly ve svitu svíčky. Tuhle chvíli Bolenka milovala, hrála si s blyštivými mincemi, hladila je a pusinkovala. „To jsou jediné děti, které mi zbyly,“ pomyslela si, „kluk se

nepovedl, ale vás jsem si vydřela vlastní hlavou, svým časem a zdravím. Však vy mi ještě uděláte radost, a třeba budete mít další bratříčky!" Ale co to? V Bolence by se krve nedořezal! V krabičce bylo jen devět sluníček, jejích zlatých dětiček! V hlavě se jí přemílaly myšlenky, co se tady mohlo stát? Copak už ani ve vlastním domě nejsem bezpečná? Celou noc nespala. Ráno se vydala k faráři s pláčem na krajíčku. Za co mě ten váš Bůh trestá? Pláč, hněv, nespravedlnost, nejistota. Farář neměl odpověď. Jen řekl něco v tom smyslu, že když náš Bůh není Bolenčin, ale jenom náš, tak na co se vlastně Bolenka ptá? Proč by měly její ztráty nějak souviset s Bohem? No, jakási logika v tom byla. Bolenka se vrátila domů, zadumaná, unavená a nespokojená.

Neuplynul ani měsíc a přišla zlá zpráva. Loď Justýna ztroskotala a šla ke dnu se všemi cestujícími, i s opilým kapitánem Hanušem a zhuleným lodníkem Antošem. Ke dnu šly i peníze z rulety a pokeru, ze zábavných akcí i sázek. Nezbylo nic. Na kusu dřeva, který zřejmě pocházel ze ztroskotané lodi, prý někdo viděl sedět havrana. No ale to mohl být jen výmysl, který nedává smysl.

Bolenka ovdověla. Neplakala. Přesto jí bylo strašně líto zmařeného života všech těch lidí na lodi, bylo jí líto zmařeného života jejího jediného syna i jediného životního partnera.

I vlastního zmařeného života jí bylo líto. Všechno ztratilo smysl a kolem Bolenčina srdce se zvolna začala tvořit podivná kůra. O Vánocích se přesto Bolenka rozhodla, že zajde na faru a zeptá se faráře, komu by měla donést nějaké dárky pod stromeček. Ona sama nemá nikoho, kdo by si od ní nějaký dárek vzal, kromě pár přátelských duší. Za Hanušova a Antošova života nebývalo zvykem, aby se nějaké

dárky rozdávaly. Doma si dávali jen peníze nebo vouchery.

Farář se zamyslel a pak řekl: „Havránek.“ Zprvu si Bolenka představila, že jde o nějaké ptáčátko vypadlé z hnízda, které potřebuje krmivo nebo tak něco. Ukázalo se, že jde o mnoho ptáčat, vlastně dětiček, které nemají domov, a nikdo neví, jak budou trávit Vánoce a jestli vůbec nějaké dárky dostanou.

Bolenka se domluvila s několika kamarádkami, taky se našlo pár skautíků a další pomocné ruce. Ve vile na předměstí se tak mohl vyklidit parádní pokoj, jeden soused přivezl stromek, farář zajistil s maminkami z církve a s dětmi ze ZUŠky super program, dokonce i s legračními soutěžemi. Cukroví bylo, dárky byly, svíčky voněly a vánoční stromek se tak tetelil radostí, že po zdech poskakovalo nejmíň padesát zlatých prasátek. Nejdřív měla Bolenka trochu obavy, aby jí děti, které se rozběhly po celém domě, neponičily nábytek a drahé koberce. Ale v té radosti, veselí a hudbě jí strach brzy opustil a Bolenka se smála a poskakovala nadšením, jak už dávno ne. Nikdo by nevěřil, že je to ta zahořklá vdova, která uvažuje už jen o konci života.

Po večeři farář zavelel: „A teď se jde do kostela, kde na nás čeká ta nejlepší zpráva, jakou člověk vůbec může dostat. A bude tam také mnoho radosti, hudby a Boží sláva pro každého, kdo přijde k jesličkám, kde spí to nejchudší dítě na světě!“ Všichni ztichli, začali se oblékat a obouvat.

„Počkat, počkat,“ křičí čokoládou ušmudlaný chlapeček, trochu tmavší pleti než druhé děti, „něco jsem našel!“ volá a řítí se ze schodů, div se nepřerazí, a mává zatnutou pěstičkou. Dole ukáže svůj nález. V dětské dlani svítí jako slunce zlatý dukát. Všichni koukají, pusy dokořán, nevěří svým očím. „Ale to vypadá jako můj desátý dukát!“ řekne

polohlasem, leč naprosto zřetelně vdova Boleslava. „Kde jsi ho našel?“ Chlapeček se pochlubí: „Byl jsem v pokoji s velkou postelí a skákal jsem na ní tak vysoko, až do stropu. Trochu se to všechno zmotalo a já jsem spadl i s peřinami a matrací na zem. Ale nebrečel jsem, jen jsem se chtěl vymotat. A najednou tam bylo tohle sluníčko, na kterém jsou písmenka a obrázek. Je moc hezké! Dám ti ho, protože jsi hodná, a protože hezky zpíváš,“ dodal vážně a podal dukát Bolence.

A co udělala Bolenka? Obešla všechny, jednoho po druhém, každému dukát nadšeně ukazovala a vyprávěla jeho příběh. A zakončila: „S tímhle desátým a jeho nálezcem přišlo Boží slunce i do tohoto domu. A tak vás všechny zvu na zítřejší božíhodový oběd. Takovou mám radost!“

Bolenka měla pravdu. Zlatý dukát byl znamením, že od teďka bude všechno jinak. Od teďka se bude ve vile na předměstí uklízet, větrat, zařizovat. Do omšelých pokojů se místo drahého nábytku nastěhují dětské postýlky, na zdech budou veselé obrázky a ve skříňkách hračky a knížky. V obýváku bude jídelna a ze sklepa zmizí harampádí a bude tady tělocvična.

„Jen nevím, pane faráři, kde vezmu tolik peněz, aby měl Havránek hezký domov. Plánuju prodat devět zlatých mincí, nechám si na památku jen ten desátý dukát. Bojím se ale, že ani tak to nebude stačit.“ „Bolenko, s vaší radostí a láskou k dětem přišel do vašeho domu Bůh. Jsem o tom přesvědčen a brzy se přesvědčíte i vy. A jestli někde přebývá Bůh, tak určitě s sebou přinese i požehnání. Tím si můžete být jistá.“

Bolenka pracovala, šetřila, prodávala věci, které jí najednou připadaly úplně zbytečné, ač kdysi lpěla na jejich hodnotě. Do domu se už mohlo pár dětí s

tetami nebo maminkami nastěhovat, ale peněz bylo pořád třeba. Bolenka řekla Bohu: „Dal jsi mi tak bohatého a rozmařilého muže. Proč jsi mu nevnuknul, aby něco ušetřil pro budoucí časy?“

Bůh se usmál, ale nic neřekl.

Znovu se přiblížily vánoční svátky. A tolik dětí bylo, které je neměly kde slavit. „Jak jim můžeme pomoci? ptali se lidé ve městě. Občas dostali dobrý nápad, a tak ho uskutečnili, aby byly letošní Vánoce stejně krásné, jako byly ty loňské.

Bolenka dostala poštovní obsílku na Úřad. Takové obsílky nemá nikdo rád, zvláště před Vánocemi, a když navíc ani netuší, co ho na Úřadě může potkat. Bolenka se s bušícím srdcem a slabýma nohama vypravila do té ošklivé šedivé budovy, kterou neměl nikdo v oblibě. V místnosti, kde to nevonělo a všude se povalovaly složky papírů a stohy tištěných předpisů a nařízení, seděl u odřeného psacího stolu pan Mrzout, úředník Úřadu. Zeptal se Bolenky na formality, aniž by jí nabídl židli. Poté obřadně otevřel tenkou složku a přečetl Bolence Vyrozumění. Z této úřední listiny přečtené úředníkem Úřadu se Bolenka dozvěděla, že jí bude vyplaceno několik miliónů peněz z životní pojistky, kterou kdysi dávno uzavřel její zesnulý manžel Hanuš. Též syn Antoš byl pojištěn proti úrazu s následkem smrti, a i jeho pojistka připadla matce Bolence. Úředník ve finále požádal Bolenku o podpis a číslo účtu, na které by bylo možno její peníze převést. Víc ho nezajímalo.

Cestou z Úřadu se Bolenka zastavila u pana faráře a prozradila mu, že na horní patro svého domu plánuje vystavět další patro, aby i další Havránkovy děti mohly mít své postýlky pod její střechou. A na všechny se prý dostane. Pan farář chvíli zíral, jako by potkal opravdické zjevení. Pak mu ale leccos došlo, a tak jen řekl: „Pamatujete, Bolenko? Jestliže

otevřete své srdce Bohu a dveře jeho maličkým, přijde požehnání i do vašeho domu. Teď běžte, napečte koláče a uspořádejte hostinu, protože se Vám vrátil život, radost, láska i naděje.“

A tady končí a zároveň začíná příběh vdovy Bolenky, která o všechno přišla a neměla než deset zlatých dukátů z doby císaře Josefa II. a několik přátel, kteří uvěřili její radosti.

O PALMĚ A HLOUPÝCH ZAHRADNÍCÍCH

U jedné hloupé zahradnice žila na kuchyňském stole vzácná palma. Hloupá zahradnice, říkejme jí Arnoštka, si ji vyprosila k narozeninám zkrátka jen proto, že chtěla mít něco hodně vzácného. Nedala si ani práci zeptat se někoho, jak s takovou palmou zacházet. „Co je dobré pro mého manžela, musí být dobré i pro palmu,“ usoudila logicky. Manžel v kuchyni sedával rád, protože tady mohl kouřit a celý den tu bylo přítmí, což mu vyhovovalo kvůli jeho světloplachosti, a nikdy se tu pořádně nevětralo, což bylo dobré kvůli jeho chronickému houseru. Sedával v kuchyni, kouřil cigarety, četl noviny a zaléval se pivem. Kdykoliv mu na tváři vyrostl z velké bradavice tuhý chlup, Arnoštka mu ho uštípla klíšťkami na nehty.

Palma se snažila ulovit pro svůj život aspoň pár slunečních paprsků a nějak dát hloupé zahradnici najevo, že nesnáší mokrou zeminu s nedostatkem prostoru pro své kořeny. Marně. Slunce svítilo do kuchyně jen chvíli ráno a vody bylo naopak víc, než bylo pro palmu snesitelné.

V létě Arnoštka odjela i s manželem na dovolenou. Všechny kytky, co měli v bytě, vynesli na verandu. To se kytkám náramně líbilo! Palma byla nadšená, zvláště když povolaná sousedka často zapomínala zalévat. Palma si říkala – to je ráj, suchoučko, teploučko a sluníčko na mne svítí jako doma v Africe. Její radost a spokojenost přinesla ovoce. Vlastně, ani ne ovoce, spíš takové dva dlouhé pichlavé a suché klacíky, které vyrašily kolem povážlivě ubývajících listů. Palma se těšila, že zase hezky ozelení a udělá domácím radost. Ale chyba

lávky. Po návratu z dovolené zděšená Arnoštka ucvakla kleštěmi ty dva pichláky, jako by to byly tuhé chlupy na bradavici. Palma měla takový vztek a takovou bolest, že jí okamžitě zežloutly dva ze zbývajících čtyř listů. Hloupá Arnoštka překvapeně zírala a najednou jí došlo, že buď ta palma není vzácná anebo je něco divně. Připadala si podvedená, a to ji tak namíchlo, že se chystala palmu vyhodit. Protože však byla líná vynést ji do sto metrů vzdáleného kontejneru na bioodpad, ponechala prozatím palmu živořit pod schody.

Kolem poledního se u Arnošky zastavila jiná hloupá zahradnice Božimilka. Povšimla si Arnošky kouřící na verandě cigaretu. Zarazil ji nasupený výraz, kterým doprovázela vdechování a vyfukování kouře.

„Vypadáš dneska pořádně vztekle. Co se ti děje?“ chtěla vědět Božimilka.

„Ale, objednala jsem si od starýho vzácnou palmu a je to celé podfuk. Je hnusná, pichlavá a žlutne jako když má zimnici. Teda žlutou. Vyhodila bych ji, ale ke kontejneru je to daleko.“

„Jééé, to nevádí,“ řekla hloupá Božimilka, „já ji tam klidně vyhodím, půjdu kolem“, nabídla své služby.

Božimilka splnila slib a donesla umordovanou palmu až k cíli. Tam se ale zastavila, jako by ji přepadla nějaká důležitá myšlenka. Trochu ji to zaskočilo, inu, byla přece hloupá. Minula kýžený kontejner a toho chcípáčka palmu odnesla až domů. „Nechám tě na balkoně, jestli máš zajít, budeš aspoň na sluníčku“, řekla palmě a pak si šla po svých.

Sluníčko a sucho udělaly v krátkosti s palmou úplný zázrak. Vyházela ze svého kořene spoustu tuhých pichlavých klacíků, nechala zežloutnout poslední list a začala nový život. Když si jí Božimilka

konečně povšimla, rozesmála se: „Hele, ty vypadáš jako křoví po bitvě. Ale co, dělej, jak myslíš, snad sama víš, co si máš se sebou počít“, usoudila hloupá zahradnice poněkud bláhově a ponechala palmu sobě samé. Občas jí cmrdla ke kořenům trochu vody, a přitom si všimla, že se ze suchých klacků staly vějíře palmových listů, tuhé, zelené a velmi atraktivní. Zeptala se nějakého chytrého zahradníka, co to vlastně doma má, a tak se dozvěděla, že je to palma velmi vzácná.

Přišla zima. Palmu přestěhovali do obýváku, kde zabrala spoustu místa. Domáci byli trochu na rozpacích, v slunném koutě, kde se palma roztahovala, bývá přece každý rok vánoční stromek.

Nakonec hloupá zahradnice zafilozofovala – černoši mají taky místo smrčku palmu. A když nekoupíme letos stromeček, budeme se aspoň chovat ekologicky. Božimilka našla v krabici od loňského Adventu červené pentle a s první adventní nedělí palmu jaksepatří přizdobila. Na Štědrý den si pod ní všichni dali dárky a palma si říkala: „Je to sice trochu pitomoučké, ale vlastně to nikomu neubližuje. Jen aby si, Ježíšku zlatej, nikdy nevšimli, že jsem vzácná. To by mohl být můj konec!“

MAJÁK

Za devatero horami, za devatero řekami je možné uvidět silné a čisté moře a v něm ostrov. Je to vlastně poloostrov. Kus suché a skalnaté země je spojen s pevninou pouze úzkou šíjí. Když je příliv, stane se z poloostrova ostrov a naopak. Odliv způsobí, že se ostrov ponenáhlu mění v poloostrov, na který někdy zavítají ojedinělí návštěvníci. Bývají to poutníci, básníci, přepracovaní učitelé a daňoví poradci, zaběhnutí psi a trosečníci. Hosté se na ostrově zdrží, dokud je jim milé snášet samotu nebo popíjet čaj s přátelskou Princeznou, jedinou obyvatelkou Majáku. Jiné obydlí zde není, pokud nepočítáte myší díry, ptačí hnízda a douputa drobnějších živočichů.

Povím vám příběh Majáku, který je jakýmsi srdcem ostrova. Než se v něm usadila Princezna, žil tu starý svědomitý strážce. Jeho služba byla zapalovat každý večer anebo i za dne, když se snesla mlha, dvanáct majákových lamp v nejhořejším patře. To proto, aby se lodě, které plují kolem, nerozbily o skalnaté útesy. Maják je dobře chránil svým světlem a těm, které tu chtěly přistát, nabídl útočiště v malém bezpečném přístavu na pobřeží. Tak tomu bylo odedávna.

Ještě výš, než dosahovala věž Majáku, byl na vysoké hoře tajemný zámek. Lidé tušili, že někde v oblacích žije Král, ale nikdo se nikdy nepochlubil, že by Krále v zámku navštívil. Cesta vzhůru by zřejmě nemusela být jednoduchá ani turisticky zajímavá. Možná měli lidé před Králem silný respekt a neodvažovali se vydat na neohlášenou návštěvu.

Možná se i báli anebo nevěřili, že vůbec nějaký Král nad nimi panuje.

Zámek byl plný vzácných lidí, služebníků, mudrců a proroků, rytířů bez bázně a hany, ale také všelijakých zvířat, květin, brouků a ptáků, pro které na zemi už nebylo místo.

Nesmíme zapomenout, že Král měl velkou rodinu, bydleli s ním synové i dcery, tedy mnozí princové a princezny.

Toho rána si Král k sobě zavolal jednu z princezen. Tahle jeho dcera se nikdy nevdala. Kulhala silně na jednu nohu, oči jí také moc nesloužily, a tak možná proto se rozhodla, že svůj život věnuje důležitému poslání. Co přesně její poslání obnáší, to sice nevěděla, ale prozatím jí bavilo dělat, co bylo potřeba a co jí otec Král nabízel. Když toho dne přišla ke Králi netušila, jak moc zajímavé její příští poslání bude.

„Milá dcero,“ začal Král trochu obširně, „vím o jednom nádherném místě, které mám moc rád pro jeho romantický vzhled a ticho bohaté na šumění větru, křik racků a příboj rozbíjející se o skály. Často jsem si tento ostrov, vlastně poloostrov, zvolil za místo vhodné k odpočinku i promýšlení závažných projektů.“

„Ano, otče, přesně vím, které místo máš na mysli. Také jsem tam občas pobyla, když starý strážce potřeboval mou společnost. Jenže strážce jsi odvolal, a tak mi trochu dělá starosti, že nikdo neobsluhuje ten důležitý Maják.“

„A tím jsme se dostali k jádru našeho rozhovoru,“ spokojeně přikyvoval Král, „myslím si, že by bylo skvělé, kdyby ses na nějakou dobu ujala služby na majáku ty osobně. Mám pro tento návrh své důvody, ale raději bych je dnes neprobíral, pokud mi důvěřuješ.“

„To nemůžeš myslet vážně," bránila se Princezna, „já na to přece nestačím. Je tam spousta schodů, po kterých musí člověk několikrát za den vyjít a sejít s těžkým demizonem v ruce, aby doplnil zásobu petroleje do lamp a také aby pozoroval a varoval za tmy a špatného počasí lodě plující kolem. To jsou věci, které já vůbec nezvládám!" znovu se rozčilila Princezna, „víš přece, že mám operované koleno a slabý zrak," dodala přemlouvavě.

„Vím všechno a budu s tebou, kdykoliv budeš potřebovat. Rozhodni se ale sama, dej si čas na rozmyšlenou. Přemlouvat tě nechci," pravil otec a na rozloučenou ji objal a políbil.

Tak se tedy Princezna ocitla na majáku.

Princezna se trochu zabydlela a hned se pustila do práce. Svědomitě každý den rozsvěcela a zhašela petrolejové lampy v hlavě majákové věže. Nestalo se, že by se některá loď ocitla v závažné a nebezpečné situaci. Světlo majáku upozorňovalo na rizika pod hladinou i v temných zákoutích mezi útesy. Těm lodím, které si potřebovaly odpočinout a nabrat síly, maják osvětloval cestu do malého, klidného přístavu chráněného před vichry a vlnobitím.

Jednoho dne Princezna uviděla, že se k Ostrovu blíží neobvykle vyhlížející loď. Byla oprýskaná, kdysi snad modrá. Splihlé roztrhané plachty připomínaly oškubaná černá křídla. Když připlula blíž, bylo vidět, že uvnitř je plná odpadků a špíny. Zdálo se, že se mezi tím nepořádkem objevují i všelijaké přízraky a mátohy. V tu dobu se nad moře snesla hustá mlha a loď měla co dělat, aby se dostala do přístaviště.

Princezna dolila petrolej do majákových lamp, aby jejich světlo vydrželo až do rána, sešla po mnoha schodech dolů, a ještě kus dál, až na molo, dát svítlnou lodi znamení, kde přistát. Na palubě byl jediný pasažér, spíš Trosečník spoře oblečený do hadrů, které připomínaly námořnickou uniformu asi tak dvě stě let starou a nepranou. Muž měl u pasu jakýsi dalekohled bez skel a velkou ulomenou dýku. Byl bos, kost a kůže. Pod očima černé kruhy, vlasy a vousy jako opuštěné vraní hnízdo. Z posledních sil vyhodil lano a s úlevou si všiml, že je zručně zachytila a přivázala jakási paní se silnými brýlemi, oblečená v pracovní kombinéze.

„Pojď ke mně domů,“ nabídla mu Princezna, „pomohu ti dát se do pořádku a později dáme do pořádku i tvoji loď.“

„Ano. Díky,“ odpověděl ten člověk a unaveným krokem Princeznu následoval.

Když se zemdlený Trosečník vzpamatoval, vyprávěl své hostitelce o mnohých dobrodružstvích, co prožil a co bude muset v budoucnosti ještě zvládnout. Princezna mu dlouho naslouchala. Ovázala mu zranění, některá už byla hodně zastaralá a o to nebezpečnější. Nechala ho dosyta spát, krmila ho a postarala se mu o čisté oblečení a boty. Jediné, co pro něho neměla, byla nová uniforma námořního důstojníka, kterou by býval rád oblékl.

„Takové věci na Majáku nenajdeš, mám tu jen praktické oblečení pro práci a do špatného počasí. Teď ale odpočivej. Až mi dovyprávíš svůj příběh, mohu ti na oplátku vyprávět ten můj. Není sice moc zajímavý, nicméně je důležité se navzájem trochu poznat.“

Trosečník se pohodlně uvelebil v hlubokém křesle a požádal Princeznu, aby vyprávěla.

„To nebude tak složité,“ přikývla a napila se čaje, „jsem jedna z princezen na královském zámku. Miluji svého otce Krále stejně, jako ho milují ostatní mé sestry a bratři. Je nás tolik, že se někdy ani navzájem nevidáme. Ale otce máme jen jednoho, naštěstí. Nechtěla jsem se vdávat, určitě sis všiml, že kulhám, ani operace nepomohla. Nevadí mi to. Budu-li se chtít starat o děti, na zámku jich máme spoustu, stejně jako babiček a dědečků, zatoulaných a zmrzačených zvířat a dalších bytostí, které potřebují nějakou podporu. Král si zničehonic vzpomněl, že mám jít sloužit na důležitý leč opuštěný maják, dokud se nenajde někdo jiný, kdo by tuhle práci zastal. A tak jsem tady. Z pevniny mi sem vozí zásoby petroleje, jídla, šatstva a obuvi, nástroje, které potřebuju a knížky, které si chci přečíst. Občas mě někdo navštíví, občas připluje loď, a tak se nenudím a připadám si docela užitečná. Mám se tu dobře, je tu klid a moje práce mi dává smysl,“ zakončila Princezna. Neprozradila ovšem, jak mocný a vševědoucí je Král, co všechno mu na zemi patří a kolik nepřátel se ho bojí. Jen se zmínila, že Král pomůže každému, kdo se dostal do nějakých nesnází, každému, kdo má upřímné srdce a čistou mysl. Nakonec řekla: „Když budeš chtít, i ty můžeš Krále zavolat a on ti dá, co budeš potřebovat pro svou záchranu a poctivý život.“

Trosečník zpočátku Princezně moc nevěřil, ale po nějakém čase usedl na osamělý skalní výběžek, zamyšleně se díval na krásné a klidné moře a z ničeho nic si začal stýskat. Vzpomínal na dětství a

na svého otce, který kdysi dávno odešel do nějaké války a už se nikdy nevrátil. Rodina se všelijak protloukala, on se tehdy velice zlobil, že matka musela prosit příbuzné, aby mu poskytli prostředky na studium námořní školy. Bylo to velmi ponižující tím spíš, že se na jeho promoci nikdo z příbuzných nedostavil. Pamatuje si jen na dojetím plačící matku a na svou touhu co nejrychleji vypadnout na moře.

Jenže, co je platné stýskání, zloba nebo lhostejnost, když je v srdci díra, která se nechce zahojit?

Trosečník tušil, že se jeho loď na tomto zvláštním místě neocitla náhodou. Tušil, že se tady může uzdravit nejen z bolestí těla, ale i z bolestí své stále hledající a pochybující duše. Po delším dumání a váhání zkusil zavolat Princeznina Otce a vlastně též svého Krále. Nevěděl, jak ho má oslovit, a tak volal:

„Králi, jestli někde jsi, zjev se mi!“ Nic zjevného se však nestalo. Přesto se v něm rozhostil klid a hluboký pocit bezpečí.

Večer, když pomáhal Princezně rozsvítit všechny lampy, svěřil se jí, o co se pokusil odpoledne, když byl sám. Princezna se zamyslela a pak ho vyzvala: „Pojď sem!“ Vzala jeho hlavu do svých dlaní a se zavřenýma očima potichu řekla: „Otče, prosím, ujmi se tohoto člověka, přijmi ho za své dítě, tak jako jsi i mne přijal.“

Trosečník se v duchu divil. S tak zvláštní osobou, jako byla tahle Princezna, se nikdy nesetkal. Neřekl na to nic, jen pár slov na dobrou noc, a šel spát.

V noci byla silná bouře. Maják však neochvějně stál, protože jeho základy byly pevně ukotvené ve skále. Trosečník se trochu bál, ale nakonec tvrdě usnul. K ránu měl podivný sen. Stál před ním krásný muž s královskou čelenkou a ve slavnostním rouchu. Položil Trosečníkovi na hlavu svou ruku a řekl, že jej

přijímá za syna. A že od nynějška má právo na královskou ochranu i službu v královské družině. Nakonec se zeptal: „Chceš se stát mým synem? Budu tě milovat a dám ti podíl na svém království. Jediné, co budeš muset udělat, je opustit všechno, co zůstalo ve tvé lodi. Ke mně můžeš přijít jen s prázdnýma rukama.“

Teprve, když se sen začal vytrácet, Trosečník se vzpamatoval ze svého překvapení a řekl - "ano, staň se mi podle tvé vůle. Chci, přijmi mě za svého syna!"

Když se probudil a viděl sedět u stolu se snídaní Princeznu, svůj sen jí vyprávěl.

„To nebyl sen,“ sdělila Princezna tak trochu spiklenecky, „mě kdysi potkalo něco velmi podobného. Od té doby jsem jeho dcera a patřím mezi vyvolené.“

Sešli spolu na pobřeží podívat se, jaké stopy tu zanechala noční bouře. Kupodivu, nikde nebyly ani naplaveniny, ani mrtvé ryby, ptáci nebo trosky. Pobřeží bylo zlaté a bílé, jako by je něčí obrovské ruce celou noc uklízely a čistily.

Náhle si všimli, že v písku se cosi velkého černá. Byla to obrovská zdobená truhlice tmavomodré barvy a na jejím víku se skvěl nějaký znak z čistého stříbra.

„To je ale přece můj monogram!“ vykřikl překvapeně Trosečník.

„Tak to asi bude truhlice z tvé lodi,“ „nadhodila Princezna.

„Ano, jistě,“ zalhal Trosečník, ačkoliv dobře věděl, že nikdy nevlastnil něco tak přepychového. Vlastnit ji ale chtěl, a tak si ji ponechal.

Společnými silami ji přepravili na Maják, ale žádným způsobem se jim nepodařilo otevřít důkladný zámek.

„Musíme prohledat tvoji loď. Určitě tam někde bude klíč,“ napadlo Princeznu.

Trosečníkovi přišlo trapné přiznat, že nikdy takovou truhlici neměl a že tedy hledat klíč bude marné. Nerad následoval umíněnou Princeznu na loď a předstíral, že klíč někde je a že ho usilovně hledá.

Když Princezna uviděla, jakou špínu a veteš vozil její host ve své lodi, pochopila, že na úklid a vyčištění žádná lidská ruka nestačí. Vyzvala tedy Trosečníka, aby s ní volal k otci o pomoc. Volali a prosili.

Brzy v sobě pocítili nečekanou sílu a mohli se pustit do úklidu a oprav. Ta práce trvala mnoho dní, a přitom se ještě museli starat o Maják. Nejtěžší bylo vyhnat z lodi děsivé přízraky a strašidla, která se tam během cest natrvalo usídlila. Byl to boj na život a na smrt. Princezna i Trosečník však nepochybovali, že nebojují sami, věděli, že je s nimi neviditelný mocný oddíl otcovy královské stráže. Tak po velkém úsilí byla loď čistá a zbavená všeho zahnívajícího a zlého. Měla opravená lana, stěžně i ráhnoví, zmizely díry v palubě. Nakonec upevnili kormidlo a loď natřeli zářivě modrou barvou. Když byli se vším hotovi, skoro nemohli uvěřit, že se takové dílo vůbec podařilo. Slova jim nestačila, aby Králi dostatečně poděkovali za jeho pomoc, ochranu a lásku, kterou jim celou dobu projevovat.

Zrovna se vydali k Majáku, a najednou Princezna zakopla a málem upadla. Shýbla se, protože pod její nohou se něco zatřpytilo. Vzápětí držela v ruce krásně kovaný klíč s Trosečnickovým stříbrným monogramem.

„Není to ten tvůj ztracený klíč od truhlice?“ zeptala se celkem zbytečně. Trosečník si od ní klíč mlčky v rozpacích vzal. V poslední době neustále zjišťoval, že spouště věcí vůbec nerozumí. Nijak zvlášť ho to neznepokojovalo, měl v sobě hluboký mír a prožíval silnou lásku k Princezně i k otci, kterého teprve nedávno poznal. Jediné, co mu trochu dělalo starost bylo, že kromě prázdné lodi bez plachet a Princezny, kterou začal právem považovat za svou sestru, vůbec nic nemá. Jen těch pár věcí na sobě a prázdné ruce, ve kterých nyní držel obrovský klíč.

Jakmile odemkli truhlici, nevyšli z překvapení. Byly v ní složeny zbrusu nové bílé plachty, nádherná důstojnická uniforma, kožený opasek s ozdobným pouzdrem a v něm perletí zdobená pistole. Nechyběl sextant, velký dalekohled, přesné hodiny, zlaté mince, drahé a zajímavé knihy a také spousta klenotů z drahokamů a perel.

„Už máš všechno, co potřebuješ?“ zeptala se tak trochu pobaveně Princezna Trosečníka. Věděla dobře, že jsou to dary od otce a že ta Truhlice nikdy předtím jejímu novému bratrovi nepatřila. Čekala, jestli se přizná ke svému malému podvodu, ale on se jen trochu přihlouple usmíval a jeho oči svítily radostí a štěstím.

„Ano, je tu všechno, co potřebuju, a ještě mnohem víc,“ tiše řekl s pokorou a vděčností v hlase, „nebýt tvé pomoci a přímluvy u otce, asi bych se s těmito poklady nikdy neshledal.“

Byl tak šťastný a radostný ze všeho, co v poslední době prožíval, že každou chvíli zahrnoval Princeznu nádhernými dárky, které nacházel v truhlici. dával jí

drahokamy, hedvábné šátky, křišťálové květiny, čínský porcelán, šperky a nevidané perly. Princezna nic z toho ve skutečnosti nepotřebovala, ale i tak jí tyto důkazy Trosečnickovy lásky dělaly velkou radost, tím víc, že pocházejí z otcovy nevyčerpatelné pokladnice.

Z truhlice sice věcí zvolna ubývalo, ale nikoho to netrápilo. Vždyť stále měli jeden druhému co dávat. Pravda, někdy byl Trosečník nepozorný a roztěkaný, takže pár dárků od Princezny poztrácel. Byly to sice jen krásné kamínky, lastury a obrázky, které nakreslila, ale přeci jen jí to trochu mrzelo. odpouštěla mu, protože věděla, že vztah k pravým pokladům člověk nezíská na zámořských dobrodružných cestách, ale tehdy, když začne chápat, že jejich cena je pouze v lásce, se kterou byly darovány. Žádný nalezený nebo vybojovaný poklad nemá cenu jediné maličké perly, která nám byla darovaná z upřímné lásky.

Takové i jiné důležité věci Trosečník teprve objevoval. Svou nevědomostí nejednou Princeznu zranil, ale ona věděla, že se lásce musí teprve učit. Věděla, že tam, kde byl dříve, lásku neznali, a tak neměli co nabídnout. Až na Majáku se naučil, že vytrvalá a spolehlivá služba třeba i neznámým lidem a lodím, je důležitější než rvačka kvůli krásné ženě nebo hra o velký majetek. Že trpělivé čekání a poslušnost je důležitější než spekulace a riziko v nemoudrém rozhodnutí. Začal chápat, že statečnost se neměří počtem nebezpečných a riskantních podniků na moři ani v daňových rájích. Cenu mívá jen to, co jsme ochotni sami zaplatit věrností, oddaností, poctivostí a vírou.

Trosečník se stále učil, a přitom byl i velmi užitečný. Opravil všechno, co bylo na Majáku potřeba opravit. vyčistil lampy, aby dobře hořely,

ošetřoval Princeznu, když byla nemocná a pomáhal lidem, kteří na Ostrov zavítali z pevniny. Podařilo se mu přitom dokonale ustrojit svou loď a připravit ji na cestu. Netušil prozatím, kdy a kam vypluje. Princezna ho ujistila, že v pravý čas uvidí na nebi jasné znamení, které mu určí, kdy vyplout. A pak se dále bude řídit hvězdami, protože ty ho povedou správným směrem.

Jednoho dne připlula k Ostrovu velice vznešená loď, která se jmenovala Okouzlení. Z lodi vystoupilo dvanáct krásných žen a dívek. Kromě jediného lodivoda neměly s sebou žádnou družinu. Nechtěly se na Ostrově dlouho zdržet, jen si odpočinout, pobavit se a zase pokračovat v cestě.

Princezna byla ráda, že bude na Ostrově taková vzácná návštěva a požádala Trosečníka, aby se hostům věnoval, protože ona na zábavu nemá moc času ani sil. To Trosečník převelice rád přijal. Stejně už mu nějakou dobu připadalo, že Princeznu a Krále dostatečně poznal, a že by bylo dobré, poohlédnout se po nových zážitcích a možná i po nějaké vhodné nevěstě.

V tom čase ho Princezna moc nevidala. Nevyhledával její ani Královu společnost a jen se věnoval těm dívkám a paním z krásné lodi. Spřátelil se i s lodivodem, který ho často zval na ochutnávání dobrého vína a cizokrajných lahůdek, i ke všelijakým novým a tuze zajímavým hrám. Lodivod ale hrál jen o peníze nebo o drahokamy a cennosti, a tak se Trosečník nerozpakoval sáhnout každou chvíli do své truhlice. Také na paní a dívky chtěl udělat co nejlepší dojem, štedře je obdarovával poklady z modré truhlice. Prožíval přitom zvláštní nejistotu, jestli jsou

opravdu všechny ty dárky tolik zajímavé a cenné, jak o tom byl zpočátku přesvědčen. Matně si uvědomoval, že dárky, které dával Princezně z téže truhlice, bezesporu vzácné a pozoruhodné byly. Nějakou chvíli váhal, ale nakonec se nerozpakoval tajně odnést i z Majáku, co uznal za vhodné a především drahocenné.

Nechápal také, proč tak rozmařile plýtvat pro obyčejnou Princeznu svým vtipem a časem, i když míval rád, jak se smála nebo se zájmem naslouchala všelijakým příběhům. Teď konečně mohl využít jedinečnou příležitost stát se obdivovaným a vyhledávaným společníkem, kterému nechybí šarm a umění pobavit všechny ty krásné dámy. Dobře mu dělaly jejich lichotky a obdivné pohledy, tušil, jak se na jeho mužné postavě dobře vyjímá důstojnická uniforma.

Cítil se velmi spokojený, ale přesto se do jeho duše vkrádal pocit, jako by už neměl co nabídnout jako by se probouzel z neklidného snu., Cítil, že ztrácí radost a pokoj v duši., Sice měl pořád v truhlici dost cenností, ale nikdo o ně už nestál. Lodivod dával najevo, že co nevidět budou muset odplout a krásné dámy také měly naspěch. Dvě nebo tři naznačily Trosečnickovi svou přízeň, ale on nebyl úplně přesvědčený, že by s ním chtěly zůstat na jeho lodi nebo na Ostrově. Projevily sice zájem o Princeznu i Krále, ale brzy jim připadalo zajímavější věnovat se zálibám, které jim byly bližší než nějaká kulhavá paní v pracovních šatech od petroleje a se šmouhou od čadícího knotu na tváři. A Král, kterého není možno zahlédnout? Ano, určitě někde je, ale proč se o něho starat? Dá se přeci docela dobře žít i bez něho. Stačí, máte-li výběr dobrých věcí k jídlu, k pití, dostatek zábavy i přátel, jejich zájem, zalíbení a obdiv, hudbu a originální oděvy. A samozřejmě i loď,

kterou řídí mužný a zkušený lodivod, a která vás odveze z každého nudného ostrova. Pak není čeho se bát a čeho litovat.

Tak tedy ta nádherná a zdatná loď plná krásných a sebevědomých lidí odplula.

Trosečník v parádní uniformě námořního důstojníka na břehu osaměl. Když se pohledem naposledy rozloučil se vzdušnými plachtami lodi, která se jmenovala Okouzlení, odebral se do Majáku. Připadalo mu, že Princeznu neviděl celou věčnost a už se mu po ní stýskalo. Chtěl jí vyprávět o svých zážitcích i o rozčarování, která prožil. Také se jí chtěl svěřit, že ho vlastně celá ta zajímavá a nevděčná společnost podvedla a zklamala.

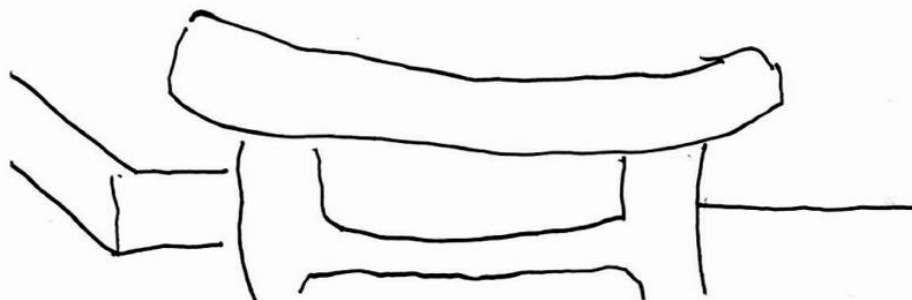
Když ale otevřel dveře Majáku, strnul v nevěřícím úžasu. Zmizely točité schody vedoucí až do věže. Nebyl tu ani žebřík, nebylo tu nic! Maják byl úplně prázdný až k nedohlednému stropu. Na zemi byly místo podlahy kamínky a písek, které sem navál vítr. Když si jeho oči zvykly na šero, všiml si malé skříňky, do které si Princezna ukládala dárky od něho i od lidí, které měla ráda. Trosečník skříňku otevřel a našel v ní pouze stříbrný dívčí prstýnek a peříčko z nějakého modrého ptáka. Zdrčený nečekaným objevem odešel. Pochopil, že vzal Princezně nejen to, co jí daroval, ale i mnoho pokladů, které dostala od Krále a laskavých lidí. Pochopil, že také on má prázdné ruce, že všechno rozdal a rozházel kvůli nezvaným cizincům, kteří mu sami dali jen málo. Neměli ani otcovu lásku, ani královská privilegia, a tak mu nemohli nijak prospět. Chtěl, aby se čas vrátil na místo, kde se prvně objevila ta cizí loď, a on aby mohl odmítnout všechny ty lákavé nabídky, které

mu sebraly nově nabytý život. V očích ho pálily slzy zklamání a zoufalství.

Odebral se ke své lodi, svlékl a uklidil uniformu. Vykasal plachty, vytáhl kotvu a uchopil kormidlo. Věděl, že cesta, na kterou se vydává, bude velmi obtížná a nebezpečná. Ještě než vyplul, řekl otci a Králi o svých chybách a selháních, svěřil se mu i se svým zármutkem a pocitem marnosti. Otce sice neviděl, ale do srdce se mu vrátil klid.

Vyplul na nekonečné moře, nad kterým se snášela noc. Nebyl si jistý, že pluje správným směrem, ale když se podíval na nebe, svítil přímo nad jeho hlavou Jižní Kříž. Chvilku ho pozoroval a pak si všiml namodralého světla, které se ze souhvězdí oddělilo a vydalo se od Ostrova dál. Věděl, že ho má následovat, a tak nařídil kormidlo podle tohoto nebeského pokynu.

Naposledy se ohlédl k Ostrovu, který už skoro nebylo vidět. Nad útesy se tyčil Maják, z jehož vrcholu zářilo do všech stran neuvěřitelné světlo.

PALEČKOVA SVATBIČKA

Paleček, kterého určitě znáte z pohádek, se po dlouhé době vrátil z putování po světě domů, k mamince a tatínkovi Janouškovým. To asi málokdo ví, že Paleček se příjmením jmenoval Janoušek. Zato všichni vědí, že Paleček byl tak malý, že se vešel koni do ucha, a tak ho mohl pohánět, třeba když se oralo a kůň musel táhnout pluh. Nebo když se sváželo obilí nebo seno, a tatínek Janoušek měl plno práce. A to měl pořád. Jednou naložil tatínek vůz dřevem, Paleček se uvelebil koni v uchu a jel se dřevem domů, zatímco tatínek v lese připravoval další fůru. Už z daleka bylo vidět, jak se z komína Janouškovíc chaloupky kouří.

„Mňam, mňam,“ myslí si Paleček, „maminka určitě vaří nějakou dobrou polívčičku anebo možná peče koláče.“

A byla to pravda. Maminka pořád něco vařila nebo pekla, a tak bylo v chalupě vždycky dost dobrého jídla i pro poutníky nebo sousedy, kteří přišli nečekaně na návštěvu. Jako třeba dnes.

Dnes přišla babka Kořenářka z vedlejší vsi a hned se dala s maminkou do řeči:

„Inu, nedá se říct, že by ten váš chlapec ve světě nějak vyrostl, ale jinak je to moc čiperný hoch. A kolik je mu vlastně let?“ ptá se Kořenářka.

„O posvícení, na svatého Martina, mu bude rovných dvacet let,“ hrdě říká maminka, „máme z něj s tatínkem opravdu radost. Ze svých cest přinesl domů hezkých pár grošů, ty jsme mu dali na vkladní knížku. Také si přivezl spoustu vyznamenání a diplomů za to, že konal hrdinské skutky a pomáhal,

kde bylo třeba," pochlubila se maminka Palečkovými zásluhami.

„Kluk šikovnej, to tedy Paleček určitě je. Ale neměl by také myslet na ženění? Léta utíkají a vy byste možná byli rádi, kdyby vám Pán Bůh dal nějakou hodnou pracovitou nevěstu do chalupy, a třeba i nějaká ta vnoučata, co říkáte, Janoušková?“ rozpovídala se Kořenářka.

Paleček, který to všechno slyšel, se ohradil:

„Tak tohle ne! Nebudete mi přece vymýšlet ženění, a to ještě, abyste mi vybírali nevěstu, kdepak!“ rozčiluje se Paleček, „jsem už dospělý, ve světě jsem nabyl spousty užitečných zkušeností, a to by bylo, abych se o sebe nepostaral, když budu chtít,“ vede Paleček svou řeč, „jako že se Paleček Janoušek jmenuju!“

Babka Kořenářka na maminku spiklenecky zamrkala, ale maminka si toho asi ani nevšimla. Měla práci s šitím maličkých peřinek do Palečkovy maličké postýlky.

„No nic, paní sousedko, tak já už půjdu. Musím své vnučce nasbírat květiny, dokud jsou rozkvetlé. Ona má totiž ve své postýlce nejraději okvětní plátky z růží, jiřin, aster nebo tulipánů. Na tom se nejlépe vyspí,“ říká Kořenářka jako by se nechumelilo, a v tu ránu je pryč.

Maminka čekala, až se tatínek vrátí z lesa domů, a zatím přemýšlela, jak a co mu poví. Nakonec začala trochu zešíroka:

„Tatínku, byla tu Kořenářka. Myslí si, že když už bude našemu Palečkovi o posvícení dvacet let, měl by prý myslet na ženění. Paleček si chce svou nevěstu vybrat sám, ale já se bojím, že tolik maličkých nevěst, aby bylo z čeho vybírat, asi v našem okolí, ba ani ve světě není. Víím o dvou nebo třech maličkých dívkách na vdávání, ale ani jedna by

se mi pro Palečka nelíbila. Prostřenka je prostořeká, a navíc je větší než Paleček. Ukazinka je drbna, na každého ukazuje a vidí na lidech jen ošklivé věci. Prstenka je krásná a chytrá, ale moc si potrpí na módu a chce pořád nové a nové prstýnky a náušnice, přívěsky a náramky. Je taky dost líná a nafoukaná. Paleček tyhle dívky samozřejmě zná, ale vůbec o ně nemá zájem," ukončila maminka Janoušková svou dlouhou řeč.

„Víš maminko, já jsem kdesi slyšel, že někde žije roztomilá dívka, která se jmenuje Malenka. Ta by se k našemu Palečkovi náramně hodila. Je prý moc hodná, pracovitá a ráda zpívá písničky Pánu Bohu," zamyšleně povídá tatínek.

„Mám nápad, mám nápad," volá Paleček, jak může nejhlasitěji. Ležel totiž na peci a vyslechl, o čem spolu jeho rodiče mluvili. Tatínek i maminka sebou leknutím trhli, ale hned se zase usmívali.

„Jaký nápad, Palečku, tě napad?" ptá se maminka.

„Počkáme do posvícení, až budou mé slavné narozeniny. Možná, až se sejde celá vesnice, ukáže se i tajuplná dívenka Malenka," povídá Paleček, „a když se neukáže, nevadí. Půjdu ji hledat, a nevrátím se, dokud ji nenajdu," rozhodně sděluje synek.

Martinské posvícení, a s ním i Palečkovy slavné narozeniny, se rychle blížilo. Maminka si dělala starosti -- kdepak vezmeme tak maličké nádobí, aby se z něho Palečkovi i jeho maličkým nápadnicím dobře pilo a jedlo?

„Ale maminko," povídá tatínek, „přestaň vymýšlet a raději mi připrav kabát a vysoké boty. Půjdu až do Harrachova, tam je sklárna a také dílna, kde dělají z hlíny krásné nádobí. Něco tam objedná, aby měl Paleček radost."

Jak si tatínek usmyslel, tak udělal. Maminka mu dala na cestu termosku s kávou, pár koblih, tatínek si obul vysoké boty, vzal si pořádnou čepici a kabát a vypravil se přes Desnou do Harrachova. Cesta to byla náročná, místy bylo bláto a občas ve vzduchu poletovaly i sněhové vločky. Tatínek se ale usmíval do vousů, těšil se, že do svatého Martina by měl napadnout sníh. Proto se také říká, že svatý Martin přicválá na bílém koni.

Konečně tu byla Harrachovská sklárna, ale také hrnčířská dílna a malý pivovárek. Tatínek udělal objednávku na docela maličkaté skleničky, talířky i hrnky a než si dal v pivovárku pivo od Františka a znamenitý buřtový gulášek, byla jeho objednávka hotová. Tatínek pozval Mistra skláře i hrnčíře na Palečkovu oslavu narozenin, u pana sládky v pivovárku objednal soudek dobrého piva, vzal si na cestu dva pěkné špekáčky a kus chleba a hajdy domů.

Když maminka Janoušková viděla tu krásnou výbavu, která se celá vešla do krabice od bot, vykřikovala nadšením: „To je taková krááááasa, tatínku, to svět neviděl! Za takovou výbavu se Paleček nemusí stydět ani před tou nejrozmažlenější nevěstou!“ Palečkovi se to nádobíčko taky náramně líbilo, ale trochu se bál, aby z něho nemusel do konce svého života pít a jíst docela sám. Nahlas ale nic neřekl.

Konečně se všichni dočkali! Byl tu najednou svátek svatého Martina, na který se kouřívá z komína. A víte proč? Protože je posvícení, a to je moc velká sláva! V každé chalupě i na statku hospodyně pečou husu, koláče a spoustu dalších dobrot. U Janoušků se také vařilo a peklo, avšak něco naprosto speciálního. Maminka upekla dort ne větší než svatební koláček. Ten dort měl tři patra, v

každém patře čokoládový krém, a úplně navrchu byla šlehačka a dvacet malilinkatých svíček, přesně takových, aby je Paleček mohl na jedno nadechnutí sfouknout a něco si přát.

Oslava se konala v místním hostinci, kde byla obrovská nastrojená tabule. Hostinský musel dát dohromady deset stolů, aby se tam vešli všichni gratulanti. Uprostřed té veliké tabule byl maličký stůl, také krásně ozdobený, a u něho pět docela malinkatých židliček pro Palečkovy hosty. Pro minilidi. Uprostřed nazdobeného stolku byl mamčin dort, který každý obdivoval, a to ještě nehořely svíčky! Pan starosta, který měl špatný zrak, si od sousedky Delicie Jablkové vypůjčil lupu, aby si mohl dobře prohlédnout dort i krásné nádobí od harrachovských umělců.

Konečně mohla oslava začít. Každý přinesl, co měl doma nejlepšího, a tak byla všude spousta báječného jídla, dobrého svatomartinského vína, harrachovského piva od Františka, a také grenadina, což je nebesky dobrá limonáda, ve které plave čerstvé ovoce. Hudba hrála, všichni byli veselí, tancovali, zpívali. Jen Paleček se nudil, protože najednou si neměl s kým povídat. A tu – kde se vzaly, tu se vzaly – Ukazinka, Prostřenka, Prstenka přišly k Palečkovi a jako by nic, sedly si k jeho stolu. Bylo jasné, že jsou na narozeninové oslavě spokojené.

Ukazinka řekla: „Koukej, Palečku, támhle, paní starostová má ošklivý flek na halence.“

Prostřenka řekla: „A Palečku, není ten dort přeci jen trochu malý? Víš, já jsem zvyklá na mnohem větší dorty.“

A Prstenka: „Palečku, kdybys měl pro mne brilantový prstýnek, a k tomu náušnice a náramek

jako má starostova dcera, možná bych si tě vzala za muže!"

Paleček se kabonil, ale nic neřekl. Pořád pokukoval po dveřích, jestli neuvidí Malenku, o které slyšel samé hezké zprávy, ale ve skutečnosti ji nikdo nikdy neviděl.

„Nedá se nic dělat, Palečku,“ povídal tatínek a smutně kouknul na prázdnou pátou židličku u Palečkova stolu. „musíme zapálit svíčky na tvém dortu a ty je pak hezky najednou sfoukneš. A nezapomeň na svoje přání,“ dodal tatínek a zapálil dvacet svíček. Paleček mocně foukl a všechny svíčky najednou zhasly.

„A copak sis přál, Palečku?“ zeptala se maminka.

„Přál jsem si,“ odpověděl popravdě Paleček, „aby ta nastrojená drzá děvčata od mého stolu navždy zmizela. A ještě něco jsem si přál, ale to neřeknu,“ zasmál se Paleček a rozkrájel narozeninový dort. Každý dostal tak maličký kousek, že se podobal většímu drobečku, ale všichni náramně chválili maminku, jak se jí takový pididort báječně povedl. Muzika dohrála, hosté už začali odcházet, víno, pivo i grenadina byly vypity, na stolech zůstaly umaštěné ubrusy a pod stoly se pejsci prali o to, co přecpaným hostům upadlo od pusy. A najednou se ve dveřích zjevila babka Kořenářka.

„Jejda, babičko,“ trochu se vylekal Paleček, „už jsme vás nečekali. Všechny dobré pochoutky jsou pryč, zůstal jen chleba a jablka od Delicie Jablkové.“

„Ale to přece nevadí, Palečku,“ zasmála se vesele babka Kořenářka. „Já piju jen vodu a bylinkové čaje, sladkého jím jen maloučko, abych měla pěkné zuby, maso mi moc nechutná, ale chlebiček a jablíčka, to si ráda vezmu! A podívej, přinesla jsem ti dárek k narozeninám. Je to zrcátko, které ti ukáže člověka, na kterého nejvíc myslíš,“ řekla babička a podala

Palečkovi úplně maličkaté stříbrné zrcátko se zamženým sklíčkem.

Paleček je otřel rukávem, a v zrcátku se hned objevila roztomilá dívka, která spala v postýlce ze samých růžových plátků. Měla krásné tmavé, docela hedvábné vlasy a růžové tvářičky. Paleček se nemohl vynadívat. Po nějaké chvíli obrázek dívky zmizel, zrcátko se zase zamžilo a Paleček pochopil, že viděl Malenku. Rozhlížel se po babce Kořenářce, aby se zeptal na adresu té krásné dívenky, ale kde už byla babka Kořenářka!

Paleček si v duchu pomyslel, že zrcátko je nejkrásnější dárek, jaký kdy dostal. Nahlas to ale neřekl, protože věděl, že od tatínka a maminky dostal také krásné věci, hlavně to nádobí a překrásné křišťálové skleničky do výbavy. Už mu ani nevadilo, že neměl u svého stolu nikoho, s kým by si chtěl připít. Věděl, že jeho tajné narozeninové přání, aby mohl vidět Malenku, se splnilo. Byl spokojen. Všichni na oslavě ho měli rádi a on měl rád všechny dobré přátele, kteří mu přišli blahopřát a rozdělit se s ním o svou radost z posvícení a z čerstvého sněhu, který během večera napadl. Opravdu – svatý Martin nezklamal a přijel na pořádném bílém koni!

Zima uběhla tak rychle, až se Paleček divil. Doma bylo pořád co na práci, Paleček pomáhal, jak mohl. Navlékal mamince nitě do jehly na šití, hledal jí zakutálené věci na podlaze, tatínkovi nACPával fajfku a v maštali vyprávěl koním a kravičkám příběhy rovnou do ouška, aby se jim dobře dařilo a měli dobrou náladu. Když přišly sousedky drát peří, Paleček ochotně pomáhal, měl na to ty správné triky, takže sousedky si ho nemohly vynachválit. A když nějaké peříčko ulétlo, Paleček ho vždycky našel a vrátil zpět pod hrníček, kde byla peříčka pěkně schovaná, dokud na ně nepřišla řada. Při draní peří

se zpívalo, vyprávěly se pohádky a příběhy a u toho Paleček prostě nesměl chybět. Nejraději měl příběhy o Malence, to dá rozum. Ale kdykoliv se na ni zeptal a chtěl vědět, kde Malenka bydlí, žádná ze sousedek nedovedla odpovědět.

Přišlo jaro. Tráva vykukovala ze země, ptáčci zpívali zamilované písničky, koně řehtali a těšili se, že už konečně vyjedou na pole a do lesa. Všechno stvoření se radovalo a maminka zpívala Pánu Bohu hezké písničky o tom, jak je moudrý a laskavý, že všem pomohl přežít zimu ve zdraví a potěšení.

Paleček si vyhlédl chvíli, kdy byl tatínek ve stodole a opravoval tam nářadí na orání, sečení i žně.

„Tatínku, chtěl bych si s tebou promluvit jako chlap s chlapem,“ řekl pěkně nahlas Paleček a stoupl si tatínkovi na botu, aby ho bylo dobře vidět.

„Tak to je vážná věc, synu. Co máš na srdci?“ zeptal se tatínek a odložil opravenou kosu.

„Tatínku, rozhodl jsem se, že si půjdu hledat děvče, na které už od podzimka myslím. Je to Malenka, o které se všichni baví, všichni ji obdivují, ale nikdo neví, kde žije. Půjdu tedy znovu na cesty a nevrátím se, dokud ji nenajdu a nepřivedu k nám domů,“ řekl Paleček a otřel si čelo po tak nezvyklé námaze, „a také se ti tatínku musím omluvit, že ti nepomůžu při orání a mamince nepomůžu v hospodářství. Teď prostě na tyto věci nemám čas,“ dodal Paleček trochu lítostivě.

„Netrap se, chlapče. My s maminkou ti rozumíme a je nám jasné, že si nevěstu chceš najít sám, podle svého srdce. Najmu si čeledína, ten mi pomůže, a mamince zase může pomáhat Delicie Jablková, protože ta kromě jabloní nemá žádné hospodářství a ráda lidem pomůže, když může.“

Tatínek nabídl Palečkovi, že ho odnese až na náves do hostince, a tam už ho nechá samotného,

aby šel, kam ho oči povedou a nohy ponесou. Na rozloučenou mu ještě řekl, že doprovod mu budou dělat dva poštovní holoubci jménem Bonda a Honda, a kdyby Paleček potřeboval, ať po nich pošle dopejsek, oni ho doručí až domů. Bonda sice špatně vidí, ale je silný a spolehlivý v doručování dopisů. Honda není tak zdatný, ale má skvělý navigační talent a nikdy nikde nezabloudil. Dohromady jsou dokonalý doručovací tandem.

Paleček přišel do hospody, ale tam nikdo jeho přítomnost nepostřehl. Musel proto vylézt po nohavici nějakého pána až na jeho bundu a z té seskočil přímo na nálevní pult. Ještě že se tam neutopil v louži piva, které vystříkovalo při natáčení z püllitrů!

„Helemese, Paleček,“ všiml si ho konečně hostinský, „máš chuť na pivko?“

„Ale, co vás vede, pane hostinský,“ odbyl ho Paleček, „já se přišel zeptat, jestli by někdo nevěděl, kde najdu slečnu Malenku. Je maličká a krásná, až se mi o ní v noci zdává,“ svěruje se Paleček.

„Tak to je jiná,“ povídá hostinský a přestal točit pivo. Měl silný hlas, a tak mohl zavolat na celý lokál: „Hola, vy všichni. Nevíte, kde by Paleček našel Malenku? Chtěl by ji totiž za nevěstu!“

Nikdo ale nevěděl. Jen pan Novotný, to byl bubeník, který vyvolával novoty a používal k tomu i velký buben, se nabídl, že tuhle zvěst vyvolá na návsi.

A hned se do toho pustil:

„Bumtarata, bumbubum... Na vědomost se dává největší novota ze všech novot! Paleček Janouškovice chce ženit a hledá krásnou Malenku. Kdo byste o ní dal zprávu, dostanete ode mne štípanou pusou! Bumtarata, bumtarata, bumbubum.“

Šla kolem babka Kořenářka a povídá:

„Pane bubeníku Novotný. Já vím, kde může Paleček Malenku najít, klidně mu to povím. A tu štípanou pusou si nechte, tohle je vážná věc a já nemám na hlouposti čas.“

Babka Kořenářka šla za Palečkem do hostince, sedli si do koutka, upíjeli grenadinu a babka Palečkovi něco dlouho šeptala.

„Ale babičko, proč jste mi to neřekla dřív, že Malenka je u vás?“ nechápal Paleček tuhle novotu.

„To máš tak, mládenečku. Nevědělo se, jestli se náhodou nezakoukáš do Ukazinky, Prostřenky nebo Prstenky. Také jsme čekaly na lepší počasí, až pokvetou kytičky. To bývá Malenka nejhezčí. Nu a to víš, chtěla se ti líbit. Řekla bych, že teď už je připravená na tvou návštěvu a také věří tomu, že jinou nevěstu nehledáš. Tedy pojď, sedni si do mého košíku a půjdeme přes dva lesy a dva kopce až k nám. Blízko to není, koukám, že ani nemáš sedmimílové boty, takže nejlepší bude, když tě sama donesu ve svém košíku. Zatím si můžeš zdřímnout nebo se podívat do svého zrcátka, jak se daří vašim.“

Paleček poslechl, podíval se do zrcátka, a viděl tatínka s maminkou, jak sedí u stolu a modlí se k Pánu Bohu za jeho šťastnou cestu. Dlouho se nerozmýšlel, a rychle napsal lísteček, že je v pořádku a že je s babkou Kořenářkou nedaleko její chaloupky. Lístek připevnil Bondovi na nožku a poprosil Hondu, který byl dobrý v navigaci, aby letěl s Bondou a zase se pak vrátili, až psaníčko doručí. Holoubci zamávali křídly a byli ti tam.

Paleček už byl hrozně netrpělivý, připadalo mu, že babka Kořenářka jde pomalu, pořád trhala nějaké kvítí, posedávala na pařezech a kochala se modrou jarní oblohou a slunečním teplem. Konečně byli u chaloupky. Malenka zrovna přehrabovala maličkými hrabičkami lístečky nějakých léčivých bylinek. Když

uviděla Palečka, pěkně ho pozdravila a podala mu krásné vyšívání pantofle na pohodlné přezutí. Padly mu jako ulité. Malenka se zasmála a řekla Palečkovi:

„Dala jsem těm pantoflím do vyšívání takovou hádanku. Až se ukáže můj ženich, tak se to pozná podle toho, že pantofle mu budou akorát, ani větší, ani menší, ani širší. Zkrátka přesně na míru.“

„Milá Malenko,“ povídá Paleček nadšeně, „tak to jsem rád, že jsi tak rychle pochopila, že budeš mojí milovanou malinkatou ženuškou, nejkrásnější a nejšikovnější ze všech. Připrav si svoje věci na cestu, půjdeme spolu k našim, a když nám dají svoje požehnání, můžeme se hned v sobotu v našem kostele vzít a mít tam svatbu.“

„Kdepak, Palečku, to nejde tak rychle. Já mám nařízeno od svojí babičky Kořenářky, že můj ženich musí splnit tři přání. A když je nesplní, nebudu jeho. Babička je moudrá, ví, co říká a vyplatí se poslechnout ji.“

Paleček zůstal jako opařený. Tohle nečekal. Ze světa byl zvyklý na pochvaly a pocty, spousta minislečinek si ho chtěla namluvit, a tady, Malenka, taková mrňavá panenka, s černými vlasy, modrýma očima, růžovými tvářemi, dělá drahoty? Na to Paleček nebyl zvyklý a musel chvíli chodit sem tam po zápraží, aby si to celé promyslel. Po chvíli usoudil, že se nedá nic dělat. Malenka za to stojí, aby obětoval trochu námahy.

„Tak dobře, Malenko, jaké je tvoje první přání?“

„Chtěla bych prstýnek, ale nesmí být zlatý, ani s pravým kamenem, protože by byl příliš těžký pro moje maličké prstíčky. Máš na to, Palečku, tři hodiny, abys mi takový prstýnek obstaral.“

Paleček vyšel do strání na čerstvý vzduch. Nic nedokázal vymyslet, a čas rychle ubíhal. Tak ho napadlo poprosit Pána Boha o pomoc. A řekl:

„Dobrý Pane Bože, jestli si myslíš, že Malenka je pro mě ta pravá, dej mi prosím tě nějaký nápad, jak získat pro ni prstýnek, který by ji netížil.“

A jen to dořekl, nápad už tady byl, přímo shůry. Paleček najednou viděl, že na mezi je spousta nějakých suchých travin ještě z loňska. Nádherně se leskly, jako zlato. Utrhl stéblo a už měl prstýnek. Ale co místo kamínku?

A už to měl!

Všiml si, že nějaké slunéčko sedmitečné ztratilo jedno křídélko. Paleček připevnil to maličkaté kulaté křídélko na stéblo trávy, zatočil je do prstýnku a už běžel za Malenkou. Malence se prstýnek převelice líbil a už si ho chtěla na prstíku ponechat.

Paleček ji ale zastavil:

„Tak to ne, Malenko, tenhle prstýnek ti navléknu až na svatbě. A teď mi honem řekni, jaké máš druhé přání!“

Malenka už byla na tuto otázku připravená a zavedla Palečka do své komůrky. Tam visely na ramínku překrásné růžové šaty se stříbrným vyšíváním a úplně stejné botičky k nim.

„Vidíš, Palečku. Svatební šatičky i botičky už mám připravené. Jen mi nikdo nedokázal ušít punčošky, které by mě nedřely a byly lehoučké jako pára. A naboso já přece nepůjdu, když jsem nevěsta. Jdi Palečku, a jestli se vrátíš za tři hodiny s punčoškami, splníš i druhé přání.“

Palečkovi se udělala na čele starostlivá vráska. Chodil po louce a přemýšlel a přemýšlel. Nakonec ho napadlo poprosit:

„Milý Pane Bože, Malenka by chtěla punčošky lehké jako pára. Jestli je to nevěsta, kterou máš pro mne, prosím, dej mi nějaký nápad!“

Hned se mu rozjasnilo v hlavě i v očích, a najednou kouká, co je všude kolem odkvetlých pampelišek a vítr rozhazuje jejich chmýří do daleka.

„Zadrž na chvílku, větříčku,“ zavolal Paleček a vítr ustal. Paleček honem posbíral pampeliškové chmýří, a protože byl po mamince šikovný i na ruční práce, rychle upletl krásné stříbrné punčošky, které byly lehké jako pára. A už utíká k Malence a zas, jako předtím, přiběhl dřív, než byla stanovená lhůta.

„Ach, to jsou nádherné punčošky, takové jsem nikdy neměla,“ jásá Malenka a už se točí před zrcadlem.

„Hned si je sundej,“ nařizuje Paleček, „říkala jsi, že jsou na svatbu. Ale jestli si mě doopravdy vezmeš, upletu ti takových punčošek tolik, že je ani nestihneš roztrhat,“ slibuje šťastný ženich.

„Třetí přání, Palečku,“ povídá Malenka, „bude asi nejtěžší. Každé jaro a léto pomáhám včeličkám při opylování květin a ovocných stromů. Babička Kořenářka mi udělala takové malé košťátko, abych jím pomohla rozmetávat květinový pyl, který pak včelky přenášejí na svých nožkách z květu na květ. Ony také musejí sbírat nektar, a tak všechno těžko stíhají. Bývají z toho celé utrmácené, když chtějí být včas se svou prací hotové. Proto jim pomáhám. Jenže, košťátko se mi zlomilo a také bylo dost těžké. Potřebovala bych něco lehčího, šikovnějšího a trvanlivějšího. Myslím, že i tobě se bude hodit trocha medu, který nám potom včeličky za mou práci darují.“

Palečkovi spadla brada až na vestičku: „Košťátko... včeličky... košičky... pylová zrnka... Co to ta Malenka na mě zas zkouší? Nemůže sedět na lavičce a radovat se z hezkého počasí? Proč si na sebe vymýšlí takovou práci? A já teď abych se zbláznil od přemýšlení, kde vzít takové košťátko!“

Najednou si zase vzpomněl, že může o všech svých starostech říci Pánu Bohu a zeptat se ho, jak dál. A tak znovu hezky poprosil, a Pán Bůh mu zase dal dobrý nápad. Paleček sebral ve stodole kousek slámy a rozhlédl se po tmavých koutech. A hele, tady je, pěkná pavučina a v ní celá pavoučí rodinka.

„Dobry den, pavouku. Mel bych pro tebe ukol, protoze vim, ze jsi sikovny a umis to s pavucinami. Potrebuji pro Malenku docela malinke kosťatko, aby mohla pomáhat včelám při opylování.“

„No dobre, přesně vim, co myslíš,“ chlubí se pavouk. „Postav tady ten kousek slámy a než přineseš pro mou rodinu nějakou mouchu k snídani, budeš mít kosťatko hotové.“

Paleček se rozběhl do chaloupky, nakapal na okno trochu malinové šťávy a už tady byla vypasená moucha a hrozně nebezpečně bzučela. Paleček se ale ani trochu nelekl, chytil mouchu do lasa z pavoučího vlákna, a přitáhl ji do stodoly k pavučině. Tam ji ponechal jejímu osudu. Pavouk poděkoval za snídani, Paleček zase za krásné kosťatko, které vypadalo jako stříbrný štětec se zlatou násadou.

Za chvíli byl u Malenky a řekl:

„Tady ti, Malenko, nesu opravdický svatební dar, abys mohla pomáhat včelkám a abys měla radost.“
„Mám moc velkou radost, Palečku, ze všech těch krásných dáreků. Stříbrozlaté kosťatko je opravdu učiněný klenot, a ještě k tomu moc praktické pro děvče, které pomáhá opylovat květy. A teď už bychom mohli navštívit tvoje rodiče, protože jsem hrozně zvědavá, jací jsou.“

„To snadno zařídím, zavoláme si drožku,“ pochlubil se Paleček a zapískal.

Bonda a Honda se v mžiku objevili a Paleček rychle něco naškrábal svou maličkou tužičkou na lístek papíru. Bonda dostal dopejsek do maličké

schránky, kterou měl na jedné nožičce, a Honda ho navigoval. Než Paleček stačil všechno dovyprávět babce Kořenářce, než snědl buchty a vypil bylinkový čaj, už přijel vůz tažený vyšňořeným černým koníkem, tak černým, jako měla Malenka vlásy. Babka Kořenářka vylezla k tatínkovi na kozlík, Malenku si dala do košíčku s dárky a Paleček, jak jinak, vlezl koníkovi do ucha a radil mu, kudy jet domů.

Na příští sobotu se chystala svatba. Pan farář si nechal vyžehlit sváteční oblek, pan starosta si koupil nové brýle, aby mohl přečíst slavnostní řeč. Paní Delicie Jablková si vzala nové modré šaty s ještě modřejšími jablíčky, koně měli krásné postroje, no zkrátka, všichni se slavnostně chystali.

„Tak už pojedeme, kdopak to zdržuje?“ hartusil trochu tatínek, protože kukačkové hodiny už hlásily půl desáté.

„Nemůžeme se dohodnout,“ hlásili Malenka i Paleček najednou, „jestli budeme mít v naší postýlce peřinky, co šila maminka, nebo květinové dečky a podušky od babičky Kořenářky.“

Tatínek obrátil oči ke stropu a řekl: „Pane Bože, dej mi honem nějaký nápad, nebo do toho kostela na svatbu nikdy nedojedeme!“

„Mám nápad,“ zvolala maminka, „v zimě budete spát v peřinkách a až bude teplo, tak v květinových poduškách.“

„Hurá,“ zvolala babička Kořenářka, „tak by už ta svatba mohla začít!“

Svatba začala včas a také včas skončila. A všichni byli šťastní a děkovali Pánu Bohu, že všechno tak moudře a dobře zařídil.

JAK DVA BRATŘI SLAVILI VÁNOCE

Na náměstí, hned naproti radnici, stál krásný dům. Vývěsní štít nade dveřmi hlásil, že je tu i obchod s hodinami. Nikdo nebyl na pochybách, že majitel domu i hodinářství je tuze bohatý člověk. Všichni si ho vážili a moc si přáli, aby se stal ve zdejším městě radním. Měl dobrou pověst, vždycky byl slušný a štědrý. Jenže se stalo něco velmi nemilého, tak nepříjemného, že ho někteří měšťané úplně přestali zdravit. Ani v kostele už mu nikdo nenabízel místo vpředu, zdálo se, že si ho raději lidé nevšímali.

Hodinář měl dva chytré a způsobné syny. Vedli si dobře ve škole i v obchodě, otec i matka z nich měli velkou radost. Maminka ale po delším trápení se zdravím zemřela, a v domě se hodně změnilo. Všichni byli smutní, domácnost strádala, služebnictvo bylo zmatené a rozmrzelé. Otec se sice snažil, aby se všichni měli dobře jako dřív, ale co naplat, nemohl zároveň řídit dům i obchod.

Mladší syn Pavel trpěl ztrátou matky tak moc, že chodil po domě a stále někomu něco vyčítal. Kladl sobě i ostatním za vinu, že se o maminku špatně starali, mamince kladl za vinu, že nikoho nenaučila, jak vést dům a řešit praktické věci. Všude panoval zármutek a špatná nálada.

Mladší syn se nakonec rozhodl vážně si promluvit s otcem:

„Otče, mám tě moc rád, ale nemohu si pomoci. Trápí mě ten zmatek, který teď, co maminka umřela, všude panuje. Mám z toho deprese a už to tu nevydržím. Dej mi, prosím, můj podíl na maminčině dědictví a podíl z majetku, který máme společný

s bratrem. Hodinářské řemeslo umím, obchodu rozumím, a tak jsem se rozhodl, že půjdu do světa a zařídím se pro sebe.“

Otec převelice zesmutněl, další ztráta pro něj byla jako úder blesku. Pochopil ale, že s umíněným synkem nic nezmuže, a tak mu podle práva vyplatil všechnen podíl na majetku.

„Jdi, Pavlíku, kam tě srdce volá. Já ti žehnám Božím požehnáním a přeji ti vše dobré. Doprovodím tě alespoň na nádraží, aby ses necítil tak sám. Tvůj bratr Petr je na tebe hodně našťvaný, myslel, že nám pomůžeš vést firmu. Odpuť mu, že je tak odtažitý, to víš, je velmi zklamáný.“

Pavel nastoupil do vlaku, zamával naposled smutnému tatínkovi a umínil si, že všem ukáže, jak dobře si vede.

Projel mnoha zastávkami, až dojel na konečnou. Ve vlaku se seznámil s několika lidmi, kteří ho velmi obdivovali, jak je statečný a rozhodný, jako pravý muž, lichotili mu. Nabídli mu svou pomoc v podnikání a v založení zbrusu nové firmy. Poradili mu, že může výhodně investovat do nákupu zlatých hracích skříněk s hodinami, nabídli i spolehlivé a pracovité hodináře a zlatníky. Stačí, když podepíše pár smluv a nakoupí výhodné akcie. A ještě mu zbyde na trochu zábavy, protože po všem smutku a trápení doma má teď právo se uvolnit a rozveselit.

Uběhly bezmála dva roky. Po tu dobu ho otec nechával hledat, ale zprávy o synovi Pavlovi nebyly buď žádné nebo byly rovnou špatné. Ve městě se proslýchalo, že se dal dohromady s nějakými podivnými byznysmeny, často ho bylo vidět s ženami pochybné pověsti a dost nechvályhodného chování. A pak jako by se po milovaném synovi slehla zem.

Starší Petr zatím nelenil. Rozšířil obchod i o servis, najal si hodináře opraváře, hodináře designery a

sám se věnoval zákazníkům. Tatínek, který za tu dobu dost sešel, se zabýval především stavbou hodin, při kterých zapomínal na svůj smutek a starosti.

Nastal čas Vánoc. Celé město se vyzdobilo, na náměstí stál ohromný vánoční strom, u něho jesličky s malým Spasitelem, Marií a Josefem, někdy tu byla i zapůjčená ovečka, koza nebo jalovička. Zvony na kostelní věži zrovna odbíjely devátou a lidé se shromažďovali, aby v kostele důstojně a radostně oslavili Boží hod.

Ale co se nestalo?

Ke starému hodináři a jeho nástupci Pavlovi se akorát před vchodem do kostela připotácel odraný, špinavý a páchnoucí člověk divokého vzezření. Vlasy a vousy rozčuchané do všech stran a skrz díry na jeho oblečení bylo vidět nejen špinu, ale i různé jizvy a odřeniny. Celý se třásl a sípavě něco říkal. Pak padl na kolena před svého otce.

„Prosím tati, jestli můžeš, odpusť mi. Žil jsem jako zvíře a vůbec si nezasloužím, abych se mohl k tobě vrátit. Ale jestli mě nepřijmeš zpátky, umřu a asi přijdu do pekla.“

Někteří, kdo tu scénu viděli, se rozplakali, stejně jako tatínek. Jiní křivili obličeje a odvraceli se, stejně jako bratr Petr. Jiní dělali, že se jich to netýká a pospíchali do kostela, aby si mohli sednout co nejbliž k oltáři.

Otec neváhal ani vteřinu. Pomohl Pavlovi vstát, objal ho a vedl si ho domů. Vůbec si nevšímal, jak se tváří lidé kolem něho, jak se tváří starší syn. Byl šťastný a hodně pospíchal, aby Pavel ještě víc nenastydl.

Doma nikdo nebyl. Všechno služebnictvo bylo v kostele. V troubě se ohřívala husa, na plotně zelí, knedlíky, polévka s játrovými knedlíčky.

Tatínek zahnal syna do vany s horkou vodou, půjčil mu vlastní břitvu a nůžky, aby se kluk dal do pořádku. Přinesl mu svoje nejlepší šaty, a pořád ještě mu to nepřipadalo dostačující. Vzpomněl si na krásný rodinný šperk po své matce a poté i manželce, našel ho a dal Pavlovi na ruku. „Už jsi zase doma, synku, a já mám takovou radost! I Bůh má radost, budiž Jeho jméno pochváleno.“

Pavel nemohl únavou a dojetím vůbec mluvit. Ani toho moc nesnědl, vlastně hlavně se na střídačku smál a plakal.

Když se vrátil starší bratr z kostela domů, viděl scénku jak z romantického filmu. Tatínek i brácha Pavel se na sebe šťastně koukali a ujišťovali se o své lásce.

Petr se upřímně a spravedlivě rozhněval. Řekl otci:

„Tati, připadá ti tohle všechno normální? Já tady skoro dva roky dřů, abych postavil na nohy obchod i dům, aby všechno bylo v pořádku a mohl jsem se třeba konečně oženit. A teď to vypadá, jako bys to ani neoceníl, zdá se, že ses úplně pomátl. Nedošlo ti, že ten tvůj mazánek Pavlík prošťuroval všechno, co dostal bez jakékoliv zásluhy? Nedošlo ti, že je to darmožrout a vydřiduch? Ty ho tady krmíš božíhodovou husou a všelijakými dobrotami, zatímco já celoročně žvýkám, co dům dal! Nevadí ti, že úplně zaneřádl koupelnu, a ještě tě obral o sváteční oblek? To vypadá, jako bys ho tu chtěl nechat, aby s námi žil a měl prospěch z našeho prospěchu?“

Otec se po mnoha měsících narovnal v zádech, zhluboka se nadechl, postavil se v čele stolu a pevným hlasem pronesl:

„Petře a vy všichni ostatní! Já se bál, že Pavel umřel. Dost na tom, že jsem přišel o milovanou ženu

a vaši matku. Těžce jsem nesl, že Pavel nežije podle Božích ráđů, že odpadl od Boha i od nás. Ale stal se zázrak, můj syn žije a slaví s námi příchod Spasitele. Myslete si o tom, co chcete, ale já jsem šťastný, odpustil jsem mu a všechny vás miluju!”

Pozvedl pohár vína a všem připil na šťastný život.

Pak si vzal stranou Petra a laskavě k němu promluvil:

„Petře, vážně „Jsem moc rád, že ty jsi se mnou zůstal, i když to pro tebe vůbec nebylo šťastné období. Jsem rád, že mám syna, který mi pomáhá a ví si rady s mnoha praktickými věcmi. Jsem rád, že spolu můžeme sdílet všechno, co jsme vybudovali. Jsem rád, že si svůj podíl na dědictví dobře spravoval. Jsem rád, že moje je i tvoje. Tak si dopřej radost z dnešního dne a buď veselý. Vrátil se ti bratr, tvůj otec se uzdravil a můžeme očekávat dobré dny.“

Petr si všechno zdvořile vyslechl, pak se otci mlčky uklonil a odešel do svého pokoje. Doufejme, že tam nezůstal dodnes.

TRPĚLIVÝ VINAŘ

Urozený a bohatý kníže, kterému patřila i nádherná vinice, přijal do služby vinaře Josefa. Hned na počátku mu řekl:

„Josefe, máš ta nejlepší doporučení, jaká může mladý člověk tvé profese získat. Nemívám ve zvyku spoléhat se na příliš mladé služebníky, ale v tvém případě chci udělat výjimku. Starej se o mou vzácnou vinici a já se dobře postarám o tebe i o tvou rodinu.“

Práce šla Josefovi dobře od ruky, měl i skvělý tým dělníků, které mohl na vinici zaměstnávat. Na podzim sklidili veliké množství hroznů, z nichž měl kníže významný užitek. Josef dostal přidáno a dělníky také překvapila nečekaně velká odměna.

Byl podzim, vinice se připravovala k odpočinku. Kníže přišel na návštěvu k Josefovi, jednak se s ním rád vídal a jednak věděl, že tak dobré víno, jaké letos uzrálo, určitě přijde k chuti.

Když si řádně po chlapsku popovídali a osvěžili se znamenitou svačinou a mladým Martinským vínem, dostal kníže nápad:

„Pojď, Josefe, na vinici, od léta jsem ji neviděl. Rád bych se podíval i na ten fíkovník, který mi jde tak trochu na nervy, protože nerodí. Jsi vinař a víš, že na vinici tenhle strom nemá co dělat. A vůbec, rád se vinicí procházím, tak pojďme!“

Oba muži prošli vinicí křížem krážem, tam i zpátky. Kníže byl spokojen, ovšem až na ten fíkovník. Vyčetl Josefovi, že ho tam stále nechává, ačkoliv ani letos, stejně jako už po několik let, neurodil ani jeden fík.

„Víš, pane,“ osmělil se Josef, „mně je toho stromu tak nějak líto. Podívej se na něj – už je podzim, ale on pořád vypadá, že se mu nechce umřít. Je pěkně urostlý, má bohatou korunu. Dejme mu ještě šanci. Já ho pěkně okopal, prohnovil jsem mu půdu a pořádně jsem ho na zimu prolil vodou, aby měl do jara zásobu vláhy. Dal jsem si s ním dost práce, stejně jako s vinnými keříky.“

Pán se trochu naježil: „Josefe, myslíš si, jak jsi chytrý, ale to, co jsi pro fíkovník udělal, dělal již ten sadař před tebou každý podzim. A fíkovník jako by si z nás dělal legraci. Jen tady překáží a štve mě.“

„Pane, buď trpělivý. Někomu prostě trvá dlouho, než se ti naučí sloužit, protože není tak rychlý jako někdo druhý. Se stromy je to podobné, některým trvá déle, než jsou schopné rodit ovoce a být ti k užítku. Dej mu ještě aspoň rok.“

„Dobrá tedy, když se tak přimlouváš. Snad víš, co děláš. Nemůžeme si dovolit mít v našem hospodářství nějaké plané stromy nebo neužitečný plevel. Kam by pak takové hospodaření vedlo?“

Příští rok byl velmi nepříznivý. Na jaře málo přšelo a v létě panovala nebývalá vedra. K tomu ještě přilétli špačci a než se kdo nadál, zničili celou úrodu třešní a také spořádali většinu mladých hroznů. Než lidé rozprostřeli ochranné sítě a stanovili hlídky na vinicích, bylo už na záchranu pozdě.

Josef a jeho pán obhlíželi na sklonku léta, co na vinici zbylo. Pán věděl, že Josefovi nelze nic vyčíst, ale i tak měl moc špatnou náladu. A ke všemu – všiml si náhle fíkovníku, který natřásal své velké listí takřka uprostřed vinice. Tenhle pohled knížeti dodal. Vzteky zrudl ve tváři, celý se zpotil a třásl vzteky, až se Josef lekl, že jeho pán omdlí. Co mu síly stačily podpíral knížete a takřka ho dovlekl pod fíkovník na novou pohodlnou lavičku. Tam svého pána položil,

omyl mu obličej vodou a za chvíli už zase bylo dobře. Kníže se posadil a pohlédl skrz listí na nebe. Mezi listy se leskly nádherné fíky slibující lahodné občerstvení. Kníže cosi zašeptal směrem k obloze a pak se podíval na Josefa.

„Ano, také se tu často modlívám,“ řekl Josef a oba se na sebe usmáli. Oba totiž mnohé pochopili.

O ROZSÉVAČI A RADOSTI

Žili kdesi dva bohobojní bratři. Společně hospodařili na velké farmě, kterou zdělili po předcích. Starší z obou bratří měl vysokou školu a hodně rozuměl pěstování a šlechtění rostlin. Mladší bratr byl takový neduživý ňouma, ve škole mu to nešlo, byl trochu hrbatý a směšně mu odstávaly uši. Svého staršího bratra velmi obdivoval, ale málokdy se mu podařilo přiučit se od něho něčemu užitečnému.

Jednou ráno, když si bratři četli bibli, řekl ten starší:

"Poslouchej, tady čtu, že nějaký rozsévač sil zrno do trní, do kamení a na pole. No nebyl to úplný ťulpas? Škoda dobrého zrna. Divím se, že se někde nepoučil, jak správně sít kvalitní zrno do kvalitní půdy. Jinak by to nemělo smysl."

Oba se pak pustili do přípravy osiva. Celé dopoledne přebírali pšeničná zrna. Po obědě se starší bratr vydal na pole, aby pšenici zasel do připravené země. Uložil mladšímu bratrovi, aby odpad ze zrní naházal slepicím, že si tam vyberou všelijaká semínka – na nic lepšího se to nehodí.

Mladší bratr uposlechl, ale přeci jen si tajně ponechal pár hrstí zrn a semínek, která se hodila jen drůbeži na přilepšenou. Odešel s touto podivnou setbou za humna, kde byl takový neužitečný kamenitý pozemek. Rostlo na něm jen šípkové trní. Rozházal jen tak halabala semínka mezi trní do kamenité půdy a takto se pomodlil k Bohu:

"Bože, ty víš že jsem hloupý a k ničemu. K ničemu je i tenhle kousek země, k ničemu je i ta setba, kterou jsem tu rozházal. Omlouvám se, že jsem

nedal ta semínka slepicím, ale chci, aby to, co je k ničemu, bylo pospolu. Jsem rád, že to chápeš. Amen."

Když dokončil tuto zvláštní modlitbu, ulehl pokojně na zem, zavřel oči a zemřel.

Nikdo z lidí, kteří mladšího bratra znali, neželel. Nikdo ho nepostrádal, lidé spíš říkali – má to za sebou, byl to jen takový chudák, teď je mu lépe. A takové ty řeči, které vedeme, když něčemu nerozumíme.

Uplynulo pár měsíců a bylo léto. Na polích zlátla pšenice a slibovala velkou úrodu. Bratr, který už nebyl starší, když byl sám, narychlo přistavěl sýpku a závčas se objednal u mlynáře. S pýchou dobrého hospodáře obcházel pole a byl velmi hrdý na své dílo. Velkou váhu přikládal své prozíravosti, že vytřídil to nejlepší zrno a dobře připravil půdu. Pomyslel si, že je dobré číst pozorně bibli, když v ní občas jsou praktické myšlenky.

po pěšině za domem přicházelo nějaké děvče. Zdálo se, že nevidí na cestu, protože každou chvíli zakopávalo. Bylo to proto, že mělo plné oči slz a plnou hlavu smutných obrazů. Kdoví, co se té dívce přihodilo.

Pojednou se zastavila a její velké usazené oči se doširoka otevřely. Kolem ní se rozprostíral nádherný koberec rudých máků, voňavého heřmánku, čekanek a chrp modrých jako nebe. Z té krásy se dívka úplně zatajil dech, dokonce přestala plakat. Za malou chvíli se radostně smála a zatleskala rukama: "Bože, děkuji ti za nejkrásnější záhon, jaký jsem kdy viděla. Děkuji ti za tak dokonalou krásu, která přišla zrovna teď, když jsem si už myslela, že jsem docela k ničemu a kdy se mi tak moc chtělo umřít. Prosím tě, abys zachoval toto místo pro

všechny, kteří kdy půjdou kolem a budou mít na duši těžký kámen samoty a nouze."

Na podzim hospodář zaoral strniště a těšil se, že se příštím rokem postará o ještě lepší úrodu, než byla ta letošní. Pole nechá ležet ladem, aby si odpočinulo a na jaře zaseje na jiném místě, kde je mnohem úrodnější půda. Pole, které zrovna oral, to slyšelo a bylo smutné. Bylo mu líto, že bude příští rok k ničemu.

Za humny již dávno odkvetly máky i ostatní polní kvítí. Na trnitém křoví se vesele červenaly šípky a těšily se na děvče, které si je přijde načesat, i na ptáky, kteří si na nich budou pochutnávat, až kolem bude jen sníh. A pod tím sněhem budou spát semínka máků, heřmánku i dalších rostlin, které přinesou příští rok radost tulákům, poutníkům i smutným lidem, co si myslí, že jsou k ničemu.

VÝKUPNA ČASU

„Doba je zlá a času mám málo,“ pravil kamarád, když jsem ho požádala, aby mi spravil kolo.

„Proč máš málo času?“, zeptala jsem se naivně, „vždyť je sobota.“

„Jo, holka,“ odvětil dívaje se pokradmu na hodinky, „čas není. Ten si musíš ukrást, najít nebo vyškemrat. A na to já nemám čas,“ dokončil kvapně větu a byl pryč.

Začíná nový rok a mnozí mí přátelé už nyní něco dohánějí, stíhají nebo někam chvátají. Zdá se, že čas je jim v patách a že je vytrvale pronásleduje. V bibli se píše, že moudrý člověk v dobách zlých čas vykupuje. Nerozumím tomu, ale třeba se někde doptám.

Celý týden jsem se vyptávala známých, hledala na internetu, listovala ve slovnících. Dokonce jsem navštívila zkušeného kazatele, aby mi tu věc vysvětlil.

„Musíte hledat v srdci, sestro. Tam skryl Bůh svou vůli. Vy ji můžete najít, poznat a přisvojit si pro dnešní nebo i zítřejší den. Ptejte se Boha na svůj čas,“ poradil mi kazatel, zamykaje za námi dveře. Někam velmi spěchal. Záviděla jsem mu tu pohotovost, s jakou se dokázal řídit Božím slovem.

Nakonec mě napadlo podívat se do telefonního seznamu. A světe, div se! Stálo tam VÝKUPNA ČASU. Neprodleně jsem zatelefonovala a zeptala se, mají-li otevřeno.

„Samozřejmě, my máme otevřeno stále. Máme totiž Času nazbyt,“ odvětil pomalý, trochu mdlý hlas.

Ihned jsem se odebrala na kýženou adresu. Dveře se otevřely samy, ale tak pomalu, že jsem měla dost

času se vydýchat z poněkud nedočkávané chůze. Vstoupila jsem dovnitř a hned mě zaplavila spousta vůní, pachů, světel a mnohačetný tikot, vyzvánění a bimbání všelijakých časoměřičů. Aha, je to vlastně prodejna hodin, a zřejmě se jedná o zajímavý název hodinářství. Jakápak Výkupna času.

Po nějaké chvíli se mě zdvořile zeptal pán neurčitého věku, jaké mám přání.

„Chtěla bych nějaký moudrý a příjemný Čas, ale zřejmě jsem si spletla prodejnu,“ vysvětlila jsem tomu člověku a už už brala za kliku.

„Jste tady správně,“ zadržel mě pomalý hlas toho pána. Čas, který hledáte, je tady všude. Musíte si ale vybrat ten, který je naší firmou vykoupený a pro vás vhodný.

Vůbec jsem tomu chlapíkovi nerozuměla, ale následovala jsem ho. Viděla jsem, že kromě hodin, budíků, metronomů a stopek je všude spousta rozmanitých látek. Povalovaly se ve velkých štůpcích, byly složeny na hromádkách jako kapesníky nebo stočené do svitků. Některé visely jako honosné drapérie, jiné se ztrácely v koutku – malé kousíčky připomínající smetí.

To bych nebyla ženská, abych se na látky hned nevrhla. Chtěla jsem si je pořádně prohlédnout, osahat, promnout mezi prsty. Taková záplava barev a tkanin, až oči přecházely. Můj společník se pochlubil:

„To všechno je čas – naměřený, poskládaný, pohozený, zavěšený. Čas nabídnutý našim zákazníkům.“

„Kde se tu vzalo tolik Času?“ zeptala jsem se nechápavě.

„To víte, některý je darovaný, některý ukradený nebo nalezený, jiný jsme si udělali, jiný jsme přidali. Žádný Čas ale není koupený. Pouze některý je vykoupený. A ten vykoupený můžete mít. Bude jen váš.“

„Jak ten svůj vykoupený Čas poznám?“ nechápala jsem.

„Hlavně nespěchejte a hledejte. Sama porozumíte, který je ten pravý,“ to řekl ten člověk a zmizel.

Co nejpomaleji jsem se snažila prohlížet si látky. Byla jsem sice trochu neklidná z toho neustálého tikání, šumění písku (byly tu i přesýpací hodiny), bimbání a pípání. Také ty vůně mne trochu znepokojovaly, ale za chvíli jsem si zvykla.

Ale ale – co je zas tohle? Kdykoliv jsem chtěla vzít do ruky nějakou látku a zblízka si ji prohlédnout, moje ruka se chopila prázdná, dá-li se to tak říci. Ty látky tu viditelně byly. Každá nějak osobitě voněla nebo páchla a každá měla jiný vzhled. Byly různě potištěné nebo protkané vzory a obrazy. Třeba na nich byla čísla, květiny, ryby, psi, ale také jídlo, televizní obrazovky s různými výjevy. Na jiných byly vyobrazeny láhve piva, oblečení i nazí lidé, knihy, displeje s obrázky a texty, fotbalové míče, sportovní nářadí, malé děti, fotografické aparáty, nástroje, přístroje, klubička, obleky. Také moře, pouště, hory i dopravní prostředky všeho druhu. Nedovedla bych všechno vyjmenovat. Vzory na tkaninách byly podivuhodně výrazné, a tak barevné, že vypadaly jako živé. Jenže, kdykoliv jsem se chtěla něčeho dotknout, prostě to nešlo. Jako by tam byl jen vzduch. Konečně jsem objevila látku, která se mi moc líbila a zůstala v mé ruce bez dalších triků. Látky byla heboučká, jemně protkaná hudebními symboly – notami, houslovými i basovými klíči, linkami –

vším, co patří k hudbě, když ji chcete znázornit na něčem viditelném.

Jen jsem pomyslela, jaké by z ní byly hezké šaty, látka se jaksi přeměnila a šaty ležely přede mnou na pultě. Udivena jsem je hned vyzkoušela. Padly jako ulité. Při pohledu do zrcadla – kde se vzalo, tu se vzalo -- viděla jsem, že jsem nikdy nic tak pěkného na sobě neměla.

Už jsem na nic nečekala. Popadla jsem kabát a vydala se do sychravého adventního podvečera. Měla jsem v úmyslu rozběhnout se k příjíždějící tramvaji, ale podivně ztěžklé nohy mi to nedovolily a tramvaj ujela. Schovala jsem se v podloubí před mokře padajícím sněhem. Vtom jsem zaslechla nepopsatelně krásný zvuk nějakého šalmaje nebo flétny. Přestala jsem myslet na svou tramvaj a jako očarovaná jsem se vydala za tím hlasem. Na samém konci podloubí hezký mladík, vysoký a kudrnatý hrál na zobcovou flétnu tak jímavou melodií, že srdce usedalo. Zdálo se ale, že nikdo z lidí spěchajících v hustém davu kolem nás ho nevidí ani neslyší. Flétnista měl přivřené oči a také příliš nevnímal, co se kolem něho děje. Když dohrál, zeptala jsem se:

„Proč tu hrajete? To máte tolik času?“

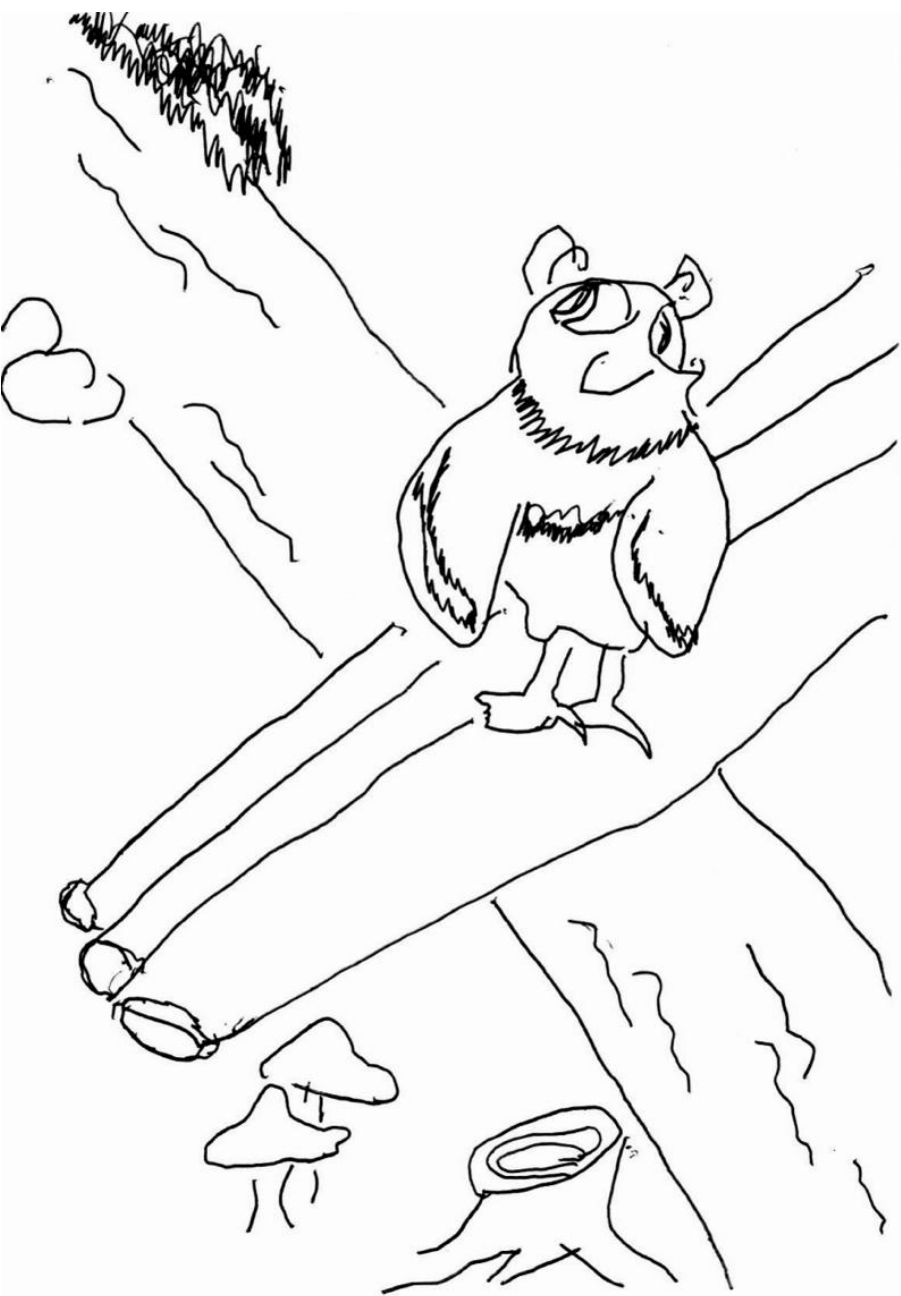
„Ano, mám. Jsem nezaměstnaný, a tak hraju lidem pro radost a Pánu Bohu ke chvále.“ Pak chvíli kašlal a kýchal, protože byl zjevně nastydlý. I hlas mu chraptěl. Flétna, na kterou zase začal hrát, se však rozezněla čistým a jásavým tónem.

Postavila jsem se kousek od něho a celou svou bytostí vnímala písně, které mne odvedly hodně daleko z města, na pastviny a do hor, kde nebyli žádní úspěšanci. Jen nebe, vítr, skály, tráva, květiny a možná nějaká ta ovečka.

Když jsem se dost naposlouchala, sáhla jsem do peněženky a položila na hudebníkův batůžek své předposlední peníze.

„Děkuji vám za váš čas,“ řekla jsem tomu mládenci.

„I já vám děkuju. Koupím mému klukovi něco dobrého a sobě aspirin,“ zachraptěl kučeravý hudebník a znovu přiložil flétnu k ústům. Měl totiž dost času. Dost času pro radost lidem i Pánu Bohu.

O AUTORCE

Delicie Nerková

Vlastním jménem Jaroslava Novotná, je původním povoláním speciální pedagog. V současné době pracuje jako privátní psychoterapeut. Její celoživotní práce s lidmi ji naplňuje a inspiruje stejně jako její křesťanská víra. Spolu s manželem vychovali dceru a syna a nyní se radují ze sedmi vnoučat.

Do roku 1989 publikovala kromě občasných drobných próz a básní v časopisech jen odborné články v oboru speciální pedagogika. V roce 1990 přijala definitivně svůj literární pseudonym Delicie Nerková a začala vydávat poezii vlastním nákladem. „Šuplíkové“ básnické sbírky, nashromážděné v předchozích 25 letech, zlikvidovala a začala psát zcela nově, se silným duchovním kontextem. Prózu píše výjimečně, ačkoliv příběhy lidí, které potkává, i její vlastní mají velmi dobrou odezvu jak v časopisech, tak i v literárních soutěžích. Autorka získala opakovaně prestižní ocenění jak za poezii, tak i za prózu v soutěžích Literární Šumava, Literární Varnsdorf, Literární Čáslav, Mělnický Pegas, Tachovská reneta i při dalších příležitostných soutěžích vyhlášených časopisem Zora, nakladatelstvím Okamžik, o. s., Ministerstvem kultury a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Wikipedie: Delicie Nerková

DOSUD PUBLIKOVÁNO

Poezie

Te Deum (1991)

Jóbova zpověď /Zpráva o mrtvých/ (2001)

Andělské zvonění (2003)

Pravdy a pocity/Sedmý den (2005)

Klauni a šašci (2006)

Pod fíkovníkem (2006)

Hledači pokladů (2007)

Průniky (2009)

Druhé dětství (2011)

Sepraná košile (2013), vydal Balt-East

Přikryto marností (2018), vydal Křesťanský sbor

Ostrava – Kunčičky (KSb)

Próza – knižně

Darmojeři (2008), vydalo o. s. Okamžik

Psí knížka (2017), vydal Nadační fond Mathilda

Rybí polévka za časů korony (2021)

Všechny uvedené publikace lze bezplatně stáhnout

na stránkách autorky Jablkový kšaft.cz:

www.JablkovyKsaft.cz

O MALÍŘCE PAVLA KOVAŘÍKOVÁ

Těší mě, že mě s nabídkou ilustrovat knížku Delicie Nerková oslovila už potřetí.

Ráda jsem se vnořila do příběhů plných symbolů, podobenství a metafor.

Tato kniha je mým devátým ilustrátorským počinem.

Techniku, která mi umožňuje kreslit a malovat, jsem objevila před pětadvaceti lety a postupem doby ji pro sebe precizovala.

Svou kresbu mám postavenou výhradně na hmatovém vnímání linií. V patnácti letech, po úplné ztrátě zraku, jsem si náhodou všimla nahmatatelného efektu, který na papíru vytváří obyčejná propiska. Začala jsem si s tímto objevem hrát, experimentovala jsem s různými typy papírů a pro zvýraznění hmatnosti linií jsem ho začala podkládat hladkou tkaninou.

Postupně jsem se dopracovala k ideální síle a struktuře papíru a takovému podložení vrstvou látky, aby propiska zanechávala stopu, kterou lze prsty sledovat co nejlépe.

Ačkoli mám hmat vybroušený životem poslepu a především čtením Braillova písma, zůstává pro mě kreslení úsilím na hranici možného. Vnitřní obrazy a vize mě po ztrátě zraku nikdy neopustily, pro převod do kresby z nich však uplatním tak desetinu, aby celkovou kompozici a detaily bylo možné poslepu zvládnout.

V dokumentu Pavla Štingla Malování potmě (ČT 2003) jsou za pomoci mé výtvarné tvorby

zpřítomněna některá témata, která mě v životě potkala a provázejí.

Když zrovna nekreslím, nejsem s našimi dětmi a psy nebo se nestarám o domácnost, věnuju se naší malé neziskovce, kde se snažíme také přispívat k tomu, aby svět byl vlídným místem pro nás pro všechny.

www.rozhledna.info

Tiráž
Pohádky pro pokročilé

Delicie Nerková

Ilustrace: Pavla Kovaříková
Grafická úprava: Markéta Podaná
Vydalo nakladatelství Talent Pro ART, s.r.o.
Praha, 2024

Vydání: 1.
Michelská 18/12a, Praha 4
www.talentproart.cz

Tisk:
Tisk Pětka s.r.o.
Horova 1631, Roztoky u Prahy

ISBN: 978-80-7629-122-5

Obsah

Epištola čtenářům.....	- 2 -
Křídla	- 6 -
Pampeliška a motýl.....	- 16 -
Princezna Hrníčková.....	- 26 -
Kde máme domov.....	- 36 -
Kejklíř a marioneta	- 42 -
Princezna a Socka	- 46 -
Ostrov Nouze.....	- 52 -
Bratr.....	- 58 -
O nafoukané tetě.....	- 80 -
O radostné vdově	- 88 -
O palmě a hloupých zahradnících	- 98 -
Maják.....	- 102 -
Palečkova svatbička	- 118 -
Jak dva bratři slavili Vánoce.....	- 134 -
Trpělivý vinař.....	- 140 -
O rozsévači a radosti	- 144 -
Výkupna času	- 148 -
<i>O autorce</i>	<i>- 154 -</i>
<i>Dosud publikováno</i>	<i>- 155 -</i>

O malířce Pavla Kovaříkové - 156 -

Tiráž

Obsah